

Mediální analýza českého předsednictví EU

Projekt byl podpořen
odborem informování
o evropských záležitostech
Úřadu vlády
České republiky

sledované období: 1.1.2009 - 31.7.2009

OBSAH

1. ÚVOD	2
2. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	4
3. MEDIALIZACE ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ	7
3.1. VÝVOJ MEDIALIZACE	7
3.2. POMĚR MEDIALIZACE	10
4. TEMATICKÉ ČLENĚNÍ MEDIALIZACE	12
4.1. POHLED NA VYBRANÉ KAUZY	14
4.1.1. <i>Plynová krize</i>	14
4.1.2. <i>Válka v Gaze, situace na Blízkém východě</i>	16
4.1.3. <i>Entropa</i>	18
4.1.4. <i>Vztah Václava Klause k předsednictví</i>	20
4.1.5. <i>Projev Václava Klause v Evropském parlamentu</i>	21
4.1.6. <i>Postoj EU k ekonomické krizi</i>	22
4.1.7. <i>Pád vlády uprostřed předsednictví</i>	23
4.1.8. <i>Summit EU - USA</i>	25
4.1.9. <i>Dokončení předsednictví - priorita úřednické vlády</i>	27
4.1.10. <i>Ratifikace Lisabonské smlouvy, záruky pro Iry</i>	29
4.1.11. <i>Červnový summit v Bruselu</i>	31
4.1.12. <i>Zahraniční média o předsednictví</i>	32
5. MEDIALIZACE ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ VE SKUPINÁCH MÉDIÍ	34
5.1. POMĚR MEDIALIZACE VE SKUPINÁCH MÉDIÍ	34
5.2. MEDIALIZACE V JEDNOTLIVÝCH SKUPINÁCH MÉDIÍ	35
5.2.1. <i>Celostátní deníky</i>	35
5.2.2. <i>Televize a rozhlas</i>	38
5.2.3. <i>Regionální tituly</i>	42
5.2.4. <i>Ekonomické časopisy</i>	46
5.2.5. <i>Ostatní tisk</i>	49
5.2.6. <i>Internetové servery</i>	51
6. HODNOCENÍ AKTÉRŮ ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ	53
6.1. HODNOCENÍ MIRKA TOPOLÁNKA	56
6.2. HODNOCENÍ VÁCLAVA KLAUSE	58
6.3. HODNOCENÍ JANA FISCHERA	60
6.4. HODNOCENÍ KARLA SCHWARZENBERGA	62
6.5. HODNOCENÍ ALEXANDRA VONDŘY	64
6.6. HODNOCENÍ MIROSLAVA KALOUSKA	66
6.7. HODNOCENÍ JANA KOHOUTA	68
6.8. HODNOCENÍ ŠTĚFANA FŮLEHO	69
7. OSOBNOSTI O ČESKÉM PŘEDSEDNICTVÍ	70
8. POROVNÁNÍ OBRAZU ČESKÉHO, FRANCOUZSKÉHO A SLOVINSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ	72
8.1. SLOVINSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ	72
8.1.1. <i>Vývoj medializace</i>	72
8.1.2. <i>Poměr hodnotově zbarvené medializace</i>	72
8.1.3. <i>Tematické členění medializace slovinského předsednictví</i>	73
8.2. FRANCOUZSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ	74
8.2.1. <i>Poměr hodnotově zbarvené medializace</i>	74
8.2.2. <i>Tematické členění medializace francouzského předsednictví</i>	75
8.3. POROVNÁNÍ SLOVINSKÉHO, FRANCOUZSKÉHO A ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ	77
9. METODIKA	78
10. SEZNAM MONITOROVANÝCH MÉDIÍ	80

1. Úvod

Pět let po svém vstupu do Evropské unie Česká republika tomuto společenství poprvé předsedala. Ještě na začátku loňského června nebylo úplně zřejmé, do jaké míry bude české předsednictví plnohodnotné, neboť se počítalo s dokončením ratifikace Lisabonské smlouvy, která roli předsednické země poněkud oslabuje, mimo jiné zavedením funkce stálého předsedy Evropské rady a postu jakéhosi evropského ministra zahraničí. Poté, co Lisabonskou smlouvu neschválili Irové v referendu, bylo jasné, že se ratifikace tohoto dokumentu nestihne do konce roku dokončit a tudíž od prvního ledna 2009 zůstane řízení Evropské unie plně v českých rukou.

O našem předsednictví se v médiích začalo naplno diskutovat v druhé polovině loňského roku, kdy se mimo jiné rozjela informační kampaň pod heslem Evropě to osladíme, která s blížícím se evropským předsednictvím seznamovala širší veřejnost. Do obecného povědomí se důležitost předsednické role dostávala i díky značné medializaci francouzského předsednictví v čele s prezidentem Nicolasem Sarkozym, jenž se svého úkolu zhostil v mediálně vděčném stylu. Zejména jeho snaha přispět k vyřešení rusko - gruzínského válečného konfliktu v srpnu loňského roku se těšila velkému zájmu novinářské obce. V médiích se postupem času stále častěji rozebírala údajná rivalita mezi prezidentem Sarkozym a českými představiteli způsobená dle médií neochotou francouzského prezidenta vzdát se navzdory principu rotujícího předsednictví evropských otěží. V této atmosféře loni na podzim unikl do médií přepis z pařížského jednání Nicolase Sarkozyho s českým premiérem Mirkem Topolánkem, přičemž ze zápisu byla patrná snaha francouzského prezidenta udržet si vliv na jeden z evropských projektů, tzv. Unii pro středomoří. Na konci francouzského předsednictví pak Nicolas Sarkozy prohlásil, že by v době krize neměly Unii vést malé země. Právě jakási nepřiznaná rivalita mezi střídajícími se předsednickými státy, tedy odcházející Francií a nastupujícím Českem, se stala jedním z důležitých příběhů, který zvyšoval zajímavost našeho předsednictví pro tuzemská média. K dalším mediálně atraktivním tématům patřila domácí i zahraniční očekávání, jak si v čele EU povede stát, který jako jediný dosud nezačal ratifikaci Lisabonské smlouvy a jehož prezident platí za jednoho z nejznámějších odpůrců prohlubování evropské integrace. Spor prezidenta Václava Klause s delegací Evropského parlamentu, jež jej před začátkem předsednictví navštívila na Pražském hradě, tato očekávání ještě více zvýšil.

Společnost Newton Media se zaměřila na obraz českého předsednictví EU v tuzemských médiích, skrze něž vnímala tuto událost česká veřejnost. O nezanedbatelné úloze médií a jejich schopnosti významně ovlivňovat pohled veřejnosti na tu kterou kauzu, na politickou scénu či na jednotlivé osobnosti svědčí několik indicií. Zmíňme například rostoucí volební preference ODS coby nejsilnější strany koaliční vlády dočasně řídící Unii či růst popularity českých vládních politiků, kteří se v první polovině letošního roku rázem stali i důležitými hráči v rámci evropské politiky. Růst jejich oblíbenosti dávali odborníci na průzkumy veřejného mínění jednoznačně do souvislosti s českým předsednictvím. Je podle nich celkem logické, že mnozí lidé ocení, když vidí v televizních zprávách svého premiéra řešit spor mezi Ruskem a Ukrajinou, navíc pokud z médií vyplývá, že si český ministr nevede špatně.

Analýza společnosti Newton media mapovala pohled na české předsednictví ve všech skupinách médií, tedy v celostátních denících, regionálních titulech, televizi a rozhlase, na internetových serverech, v ekonomických časopisech a ostatním tisku. Důležitým ukazatelem bylo hodnotové vyznění jednotlivých příspěvků v těchto skupinách médií publikovaných, přičemž analýza zohlednila i čtenost (sledovanost) jednotlivých médií. Některé kapitoly tak obsahují porovnání kvantitativní medializace (tedy podle počtu příspěvků) a tzv. mediálního dopadu, který vychází zejména z počtu čtenářů (diváků, posluchačů), kteří se mohli s jednotlivými příspěvky seznámit. Z tohoto srovnání je patrné, že pouhé množství referencí o té které kauze nemusí vždy vypovídat o jejím skutečném vlivu na veřejnost. Tato analýza dále porovnává publicitu předsednictví v jednotlivých skupinách médií a poskytuje odpověď na otázku, jak na naše předsednictví nahlížela média s vysokým dopadem na veřejnost, mezi něž lze obecně zařadit například celostátní deníky a celoplošné televizní a rozhlasové stanice.

V analýze jsou rozebírány nejdůležitější kauzy spjaté s českým předsednictvím Evropské unii. Tento náhled na tematickou strukturu medializace umožňuje lépe pochopit klíčové události, které rozhodovaly o hodnocení předsednictví ze strany médií a potažmo i české veřejnosti. Analýza společnosti Newton Media se soustředí jednak na kauzy, jež mediální obraz předsednictví zlepšovaly, a jednak na kauzy, jejichž mediální prezentace českému předsednictví v očích veřejnosti příliš nepomohla. Speciální kapitola se zabývá publicitou aktérů našeho

předsednictví, když zohledňuje jejich hodnocení v médiích a zmiňuje nejdůležitější události, které ovlivňovaly jejich mediální obraz.

Které osobnosti se nejčastěji vyjadřovaly k českému předsednictví a jaké hodnotové zabarvení měly jejich výroky? Této problematice je vyhrazena jedna z dalších kapitol. Analýza též seznamuje čtenáře s tím, jak referovala tuzemská média o dvou předcházejících evropských předsednictvích. Podobně jako v případě českého předsedání EU i medializace slovinského a francouzského předsednictví byla sledována v období, kdy tyto státy řídily EU, plus jeden měsíc navíc, kdy v médiích ještě doznívalo hodnocení právě skončivšího předsednictví. V případě Slovinska bylo tedy sledováno období od 1.1.2008 do 31.7.2008, u Francie pak období od 1.7.2008 do 31.1.2009.

2. Klíčové výsledky analýzy

V prvních sedmi měsících roku 2009 uveřejnila sledovaná média o **českém předsednictví EU** celkem **44 308 příspěvků**, z nichž takřka polovina (47 %) pocházela z regionálních titulů. Relativně velkou pozornost věnovaly zmíněné události internetové servery (21% podíl). Třetí nejvyšší počet příspěvků byl zaznamenán ve skupině televize a rozhlas (14 %). Celostátní deníky se na medializaci evropského předsednictví podílely z 12 %. Ostatnímu tisku pak náležel 4% podíl, v ekonomických časopisech se objevila 2 % příspěvků. Přihlédneme-li k **tzv. mediálnímu dopadu** jednotlivých příspěvků, tedy k parametru, jenž vychází především ze čtenosti (sledovanosti) jednotlivých médií, zjistíme, že nejvyšší vliv na veřejnost měla publicita předsednictví v televizi a rozhlase (42% podíl na celkovém mediálním dopadu) a v celostátních denících (28 %). Naopak regionálním titulům, které podle počtu příspěvků dominovaly, patřil na celkovém mediálním dopadu pouze 5% podíl. Nižší zastoupení vykázaly již jen ekonomické časopisy (1% podíl). Viz kap. [5](#). K mediálnímu dopadu viz metodika analýzy v kap. [9](#).

Zájem médií o české předsednictví zaznamenal dva vrcholy. První z nich nastal na začátku ledna, kdy se novináři a publicisté soustředili především na snahu vlády Mirka Topolánka přispět k vyřešení dvou konfliktů. Jednalo se o válku v pásmu Gazy a spor mezi Ruskem a Ukrajinou, jenž zapříčinil přerušování dodávek ruského plynu do Evropy přes ukrajinské území. Vedle těchto událostí stála za vysokou lednovou medializací i plastika Entropa či projev Mirka Topolánka před europoslanci. Na výši lednové publicity se podepsala i očekávání médií provázející první české předsedání evropské sedmadvacítky. Svou roli zde sehrála i pověst Česka coby euroskeptické země či výroky francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho, který prohlásil, že by EU v době krize neměly vést malé země. Druhý vrchol medializace přišel na konci **března**, kdy vláda Mirka Topolánka ztratila důvěru Poslanecké sněmovny a hned následující den vystoupil její premiér s kritikou amerických protikrizových opatření, z níž se pro tuzemská i zahraniční média stalo atraktivní přirovnání americké politiky k „cestě do pekel“. Vysokou míru publicity si české předsednictví udrželo ještě v měsíci **dubnu**, který se ovšem nesl především ve znamení hledání východisek z vládní krize. Domácí politické špičky při rozhovorech s médii opakovaly, že zdárné dokončení předsednictví musí být prioritou nové vlády, jejímž premiérem byl na začátku měsíce jmenován dosavadní šéf Českého statistického úřadu Jan Fischer. Výši dubnové medializace předsednictví táhla vzhůru i účast nového amerického prezidenta Baracka Obamy na summitu EU-USA v Praze. Navzdory faktu, že se v **květnu** konala celá řada významných akcí Východním partnerství počínaje a summitem s Ruskem konče, přinesl pátý měsíc nejnižší počet příspěvků o našem předsednictví (nepočítáme-li červenec, kdy již EU předsedalo Švédsko). Publicita českého půlroku v čele EU vzrostla ještě v době **červnového** summitu v Bruselu, který se stal poslední významnou událostí našeho předsednictví. K vývoji medializace viz kap. [3](#).

Publicita českého předsednictví téměř ze tří čtvrtin sestávala z **neutrálních** příspěvků (31 405, tj. 71 %). Z hodnotově zabarvených referencí se těšily největšímu vlivu **ambivalentní** příspěvky (7 893, tj. 18 %), které hodnotily předsednictví buď nejednoznačně nebo obsahovaly ve vyvážené míře pozitivní a negativní skutečnosti. **Pozitivně** se vůči českému řízení EU stavěla 4 % příspěvků (tedy 1 990), v 7 % případů měly příspěvky **negativní** vyznění (3 020). Na poměru hodnotově zabarvené medializace příliš nezměnil výpočet **mediálního dopadu**, který se odrazil především v mírném zvýšení podílu neutrálních příspěvků ze 71 % na 74 %. Podíl pozitivních příspěvků se nezměnil (opět 4 %), nepříliš významný pokles zaznamenaly ambivalentní (z 18 % na 16 %) a negativní příspěvky (ze 7 % na 6 %). Viz graf [3.2](#).

Z **jednotlivých skupin médií** posuzovaly české předsednictví nejpříznivěji ekonomické časopisy, neboť pouze zde pozitivní příspěvky předčily příspěvky negativní (9% podíl vs. 7% podíl). Vyrovnaný podíl pozitivních a negativních příspěvků byl pozorován v ostatním tisku (shodně 9 %) a ve skupině televize a rozhlas (shodně 3 %). Ve zbývajících skupinách médií nabyly negativní příspěvky vrchu nad pozitivně laděnými referencemi, přičemž nejhůře si vedly pozitivní příspěvky v celostátních denících, kde ztrácely na negativní příspěvky pět procentních bodů. Ambivalentní příspěvky dosáhly nejvýraznějšího vlivu na publicitu evropského předsednictví v celostátních denících a regionálních titulech (shodně 20 %). Nejvyšším podílem neutrálních příspěvků (81 %) se vykazovala mediální prezentace předsednictví v televizi a rozhlase. K obrazu českého předsednictví v jednotlivých skupinách médií viz kap. [5.2](#).

Nejmedializovanější **kauzou** českého šéfování EU se stal **vztah domácí politika - evropské předsednictví**, který mimo jiné zahrnoval podtémata týkající se pádu Topolánkovy vlády, střídání vlád během předsednictví či záměru

úřednického kabinetu pod vedením Jana Fischera učinit z dokončení předsednictví jednu ze svých hlavních priorit. Hlavně zpočátku roku média často poukazovala na neexistenci dohody mezi opozicí a vládou Mirka Topolánka o klidu zbraní v době našeho předsedání EU. Kromě odrazu dění v domácí politice na unijní předsednictví zaujala média cesta amerického prezidenta Baracka Obamy do Prahy, kde se konal **summit EU-USA**. Mnozí novináři k této události přistoupili způsobem, z něhož nebylo ani moc patrné, že nový americký prezident přijíždí do Prahy jen díky českému předsednictví. Tito novináři Obamovu návštěvu prezentovali jako česko - americkou bilaterální záležitost, případně se soustředili hlavně na otázku, kde bude americký prezident bydlet, s kým se setká, co bude mít jeho žena na sobě atd. K **častým námětům** příspěvků o předsedání Unii patřily též plynová krize, válka v Gaze, instalace plastiky Entropa v Bruselu, globální ekonomická recese, ratifikace Lisabonské smlouvy, vztah české hlavy státu k evropskému předsednictví a v neposlední řadě i červnový summit v Bruselu, tzv. Východní partnerství a plánovaná výstavba plynovodu Nabucco. Často se tuzemská média zajímala, jak o českém předsednictví smýšlejí zahraniční média. K nejčastěji medializovaným tématům spjatým s českým předsednictvím viz kap. [4](#).

Celkové hodnocení českého předsednictví v tuzemských médiích bylo výrazně ovlivněno **pádem Topolánkovy vlády** v poločase evropského předsednictví, který se stal nejčastějším tématem **negativních** a **ambivalentních** příspěvků. Tyto příspěvky tedy zpravidla nekritizovaly samotný výkon českého předsednictví, ale poškození jeho pověsti či ochromení jeho akceschopnosti kvůli střídání vlád. Rozdíl mezi negativně a ambivalentně laděnými referencemi spočíval v názorech jejich autorů, do jaké míry je české předsednictví touto událostí ovlivněno. Zatímco negativní příspěvky nahlížely na české předsednictví po pádu vlády jako na ztracené a odsouzené k neúspěchu, ambivalentní příspěvky sice pokládaly vyslovení nedůvěry kabinetu řídicímu EU za vážnou chybu, ale buď dávaly předsednictví ještě šanci na úspěch, nebo se k jeho dalšímu osudu vyjadřovaly nejednoznačně, případně předkládaly i výčet dosavadních úspěchů ČR v čele EU. Z nastalé situace média vinila nejčastěji parlamentní opozici v čele s Jiřím Paroubkem, bývalé koaliční poslance, kteří se postavili proti vládě, a v některých případech i prezidenta Václava Klause, jenž se na pádu vlády podle některých komentátorů nepřímo podílel (k této kauze viz kap. [4.1.7.](#)).

Vedle pádu vlády se **negativní** a **ambivalentní** příspěvky často zaobíraly pohledem zahraničních médií na naše předsednictví. S informacemi publikovanými v zahraničí souviselo 24 % všech negativních příspěvků o předsednictví, u ambivalentních příspěvků odkazoval na cizí média přibližně každý desátý. Z poměru hodnotově zabarvené publicity kauzy **zahraniční média o českém předsednictví** vyplývá, že buď nemělo naše předsednictví za českými hranicemi příliš dobrou pověst a nebo si tuzemská média raději vybírala texty negativně zabarvené, neboť je shledávala atraktivnějšími (k tématu viz kap. [4.1.12.](#)). Mediální obraz českého předsednictví do značné míry zhoršovaly i negativní příspěvky o plastice Entropa či vztahu prezidenta Klause k českému předsednictví. Značný rozruch způsobil zejména projev Václava Klause v Evropském parlamentu, kterému se ve 26 % příspěvků dostalo kritického hodnocení, dalších 56 % referencí pak vyznívalo nejednoznačně (viz kap. [4.1.5.](#)).

Pozitivní hodnocení českého předsednictví nejčastěji souviselo se snahou vyřešit plynový spor mezi Ruskem a Ukrajinou, s přístupem předsednického týmu ke globální ekonomické krizi a s tím spojeným odmítáním protekcionismu, s obecným hodnocením českého předsednictví jako úspěšného či s červnovým summitem v Bruselu. Pochvalné reakce sklidilo i lednové vystoupení ministerského předsedy Mirka Topolánka v Evropském parlamentu, kde český premiér mimo jiné představil priority našeho předsednictví. Značné množství kladně laděných referencí vycházelo z průzkumů veřejného mínění, které se buď přímo týkaly evropského předsednictví a nebo přičítaly růst volebních preferencí ODS, případně růst obliby jednotlivých vládních politiků pozitivnímu hodnocení předsednictví respondenty. Na průzkumy veřejného mínění často odkazovaly Deníky Bohemia a Moravia, které publikovaly shodné články až v 75 mutacích. Vysoký počet pozitivních příspěvků si připsala též plastika Entropa, přestože celkově byla častěji hodnocena ambivalentně, potažmo negativně (viz graf [4.1.3.](#)). Z jednotlivých významných kauz pro české předsednictví vyzněl nejlépe červnový summit v Bruselu, který hodnotilo pozitivně celkem 22 % příspěvků (viz kap. [4.1.11.](#)). Nadprůměrné zastoupení kladně laděných příspěvků (16 %) bylo pozorováno též u plynové krize (viz graf [4.1.1.](#)).

Z **aktérů českého předsednictví** zaznamenala nejvyšší publicitu pětice Mirek Topolánek, Václav Klaus, Jan Fischer, Karel Schwarzenberg a Alexandr Vondra, kteří jako jediní překročili hranici 2 000 příspěvků. Pomineme-li premiéra Fischera, tak nejlépe si z nových ministrů vedl šéf české diplomacie Jan Kohout, jemuž v žebříčku aktérů podle počtu příspěvků náležela šestá pozice. Z členů nové vlády se do první dvacítky nejmedializovanějších představitelů předsednictví prosadili ještě ministr zemědělství Jakub Šebesta, ministr pro evropské záležitosti Štefan Füle a ministr životního prostředí Ladislav Miko. Z aktérů, kteří během předsednictví nebyli členy vlády, si

vedle prezidenta Václava Klause nejvyšší počet příspěvků připsali mluvčí premiéra Topolánka Jiří F. Potužník, velvyslankyně při EU Milena Vicenová a předseda Poslanecké sněmovny Miloslav Vlček (viz kap. [6.](#)).

Z hlavních aktérů našeho předsednictví byl v médiích nejlépe hodnocen ministr financí **Miroslav Kalousek**, jehož novináři a publicisté poměrně často označovali za muže na správném místě, který v době krize vystupuje jako řádný hospodář a odmítá protekcionismus. Pozitivně vyznělo pro ministra Kalouska 13 % příspěvků (viz kap. [6.6.](#)). Relativně vysokým podílem pozitivních referencí na celkovém počtu příspěvků (11 %) se vyznačovala i publicita ministra zahraničí **Jana Kohouta**. Z porovnání obou ministrů podle podílu pozitivních referencí na celkovém mediálním dopadu ovšem vyšel o dost lépe Miroslav Kalousek (15 %) než Jan Kohout (4 %), na jehož kladně zabarvené medializaci se podílela hlavně média s nižší čteností, resp. sledovaností (k Janu Kohoutovi viz kap. [6.7.](#)). Nejhorší mediální obraz z důležitých postav našeho předsednictví měl prezident **Václava Klaus**, kterého hodnotilo negativně 13 % příspěvků, 30 % příspěvků pak ambivalentně. Vedle prezidentových názorů na evropskou integraci, jeho postoje k Lisabonské smlouvě či výše zmíněného vystoupení v EP podrobila média kritice i údajný podíl Václava Klause na pádu Topolánkovy vlády (k Václavu Klausovi viz kap. [6.2.](#)). Ze srovnání publicity obou českých premiérů vyplývá, že **Mirek Topolánek** i **Jan Fischer** shodně zaznamenali 8% podíl pozitivních referencí na celkovém počtu příspěvků, respektive 7% podíl kladně zabarvených příspěvků na celkovém mediálním dopadu. Lepší mediální obraz měl ovšem Jan Fischer, neboť jeho negativní i ambivalentní publicita dosáhly nižšího podílu, než tomu bylo v případě Mirka Topolánka (viz kap. [6.1.](#) a [6.3.](#)).

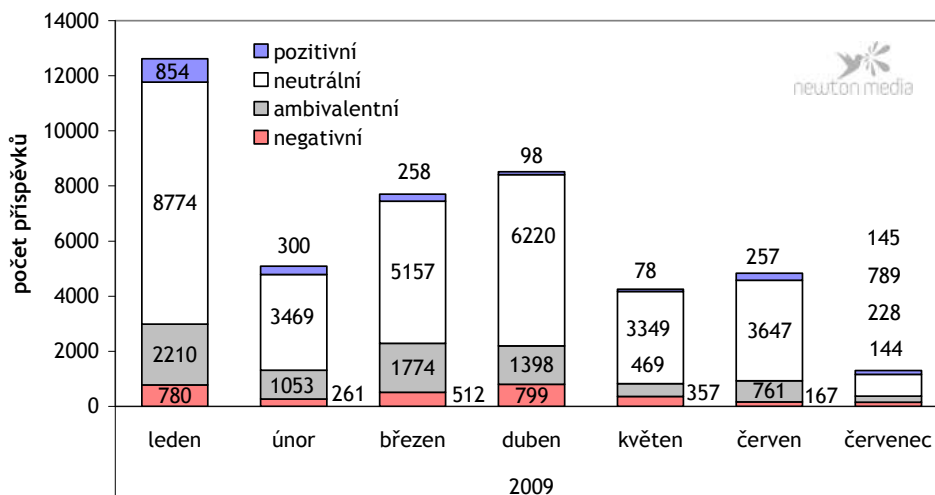
Ze sledovaných **osobností** komentoval české předsednictví nejčastěji předseda ČSSD **Jiří Paroubek**, jenž zároveň patřil k největším kritikům předsednického týmu Mirka Topolánka. Nejvíce negativních výroků pronesl na adresu evropského předsednictví ČR europoslanec **Martin Schulz**. Ze zahraničních osobností si média všimla mimo jiné mluvčí bulharského zastoupení při EU **Betiny Jotevové**, která kvůli zobrazení Bulharska jako tureckého záchodu podrobila kritice plastiku Entropa, nebo francouzského premiéra **Francoise Fillona**, jenž mluvil o nepřijatelnosti „malých kroků a malých kompromisů“, které jsou prý charakteristické pro současnou EU. Fillonova slova česká média považovala za nepřímý útok na naše předsednictví. Naopak velkého zastánce měli Češi v předsedovi Evropské komise **José Barrosovi**. Viz kap. [7.](#)

Jakýmsi nepřímým aktérem našeho předsednictví se stal francouzský prezident **Nicolas Sarkozy**, jehož vztahem k Česku se tuzemská média hojně zabírala. Kdybychom francouzskou hlavu státu zařadili do žebříčku nejmedializovanějších českých představitelů, náleželo by jí šesté místo (viz kap. [6.](#)). Navzdory pověsti velkého kritika se Nicolas Sarkozy stal osobností s druhým nejvyšším počtem pozitivních vyjádření na adresu českého šéfování Unii. Tuto skutečnost jednak způsobila častá medializace jeho kladně zabarvených výroků ve všech mutacích Deníků Bohemia a Moravia a jednak skutečnost, že Sarkozy české předsednictví přímo nekritizoval. Jeho negativní pohled na české předsednictví vyvozovala česká média zejména z informací francouzských deníků, které jsou Nicolasi Sarkozymu údajně blízké (viz kap. [7.](#)).

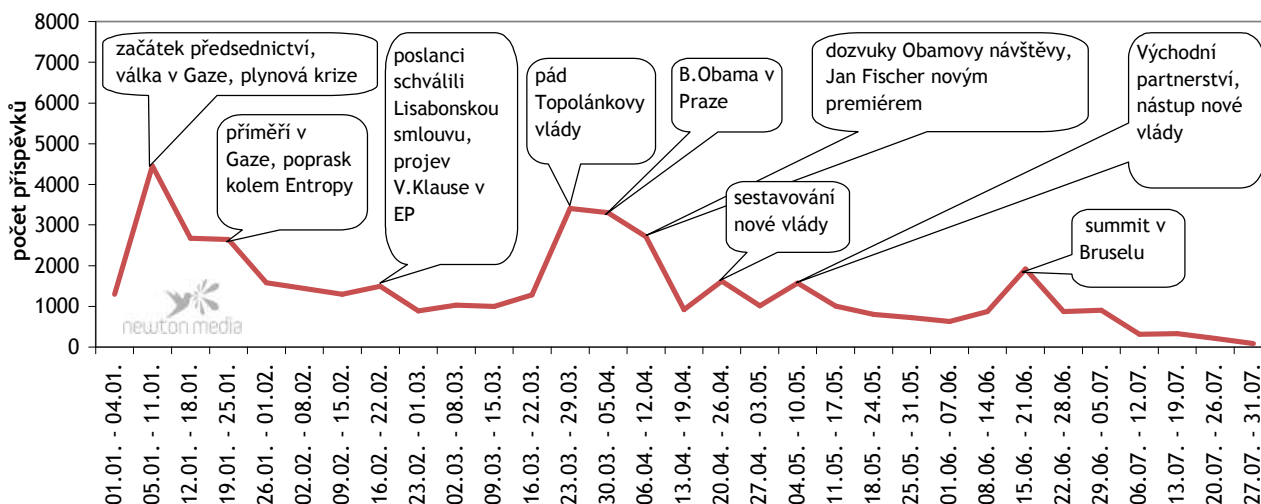
Srovnáme-li publicitu českého předsednictví s obrazem dvou předcházejících předsednictví, zjistíme, že jak slovinské, tak i francouzské předsednictví zaznamenaly v českých médiích větší počet pozitivních než negativních příspěvků. Podíl hodnotově zabarvených příspěvků byl v případě **Slovinska** relativně nízký, když neutrálním příspěvkům náležel 89% podíl na kvantitativní medializaci (resp. 81% podíl na celkovém mediálním dopadu). Nejčastěji zmiňovanou kauzou ve spojitosti se slovinským půlrokem v čele EU se stala otázka bezvízového styku s USA. **Francouzské předsednictví** dosáhlo v porovnání s Českem a Slovinskem nejvyššího podílu pozitivně laděných příspěvků na medializaci (10% jak na celkovém počtu, tak i na celkovém mediálním dopadu). Za nejdůležitější událost francouzského předsedání EU pokládala média rusko-gruzínský válečný konflikt. K francouzskému a slovinskému předsednictví EU v českých médiích viz kap. [8.](#)

3. Medializace českého předsednictví

3.1. Vývoj medializace

Graf zachycuje vývoj medializace českého předsednictví s ohledem na hodnotové zabarvení příspěvků.

Graf znázorňuje vývoj medializace českého předsednictví po jednotlivých týdnech. V grafu je zachycen vliv důležitých událostí předsednictví na výši jeho publicity.

Začátek českého předsednictví provázal značný zájem zdejších médií. Hned v lednu tak dosáhlo naše předsednictví vrcholu své medializace. Jednou z příčin byla samozřejmě skutečnost, že ČR stanula v čele Evropské unie poprvé, což pro tuzemská média představovalo nové, atraktivní téma. Zájem sedmé velmoci podněcovala i pověst Česka jakožto euroskeptické země, jež váhá s ratifikací Lisabonské smlouvy a jejímž prezidentem je jeden z nejznámějších kritiků prohlubující se evropské integrace. Rebelskou pověst Česka ještě před samotným startem předsednictví stvrdila reklamní kampaň s dvojsmyslným heslem „Evropě to osladíme“. K tomuto mottu se média i v dalších měsících často vracela, přičemž mnozí publicisté v souvislosti s průběhem českého předsedání EU konstatovali, že Češi to Evropě vsutku „osladili“... Ovšem nejen atraktivnost prvního předsednictví země s euroskeptickou nálepkou stála za vysokou lednovou medializací. Rozhodující roli zde sehrál souběh čtyř

výrazných událostí, z nichž pouze jednu uvedla do pohybu česká strana. Jednalo se o plastiku Entropa, jež reprezentovala naše předsednictví v bruselské budově Rady EU (viz kap. [4.1.3.](#)). Zbývajících třemi událostmi, které si vyžadovaly bezprostřední zásah českého předsednictví, byly válka v Gaze, přerušení dodávek ruského plynu přes Ukrajinu do Evropy a globální ekonomická recese. Tyto lednové kauzy nechyběly v žádném článku bilancujícím výkon českého předsednictví.

Únorová medializace předsednictví se v porovnání s lednem propadla o 60 %. Za masivním úbytkem příspěvků stála především absence výrazných kauz typu války v pásmu Gazy. V únoru se tuzemská média soustředila hlavně na přístup evropského předsednictví k ekonomické krizi a s tím související spor o protekcionismus coby jeden z možných protikrizových nástrojů. Média si tento spor často personifikovala jako souboj mezi českým premiérem Topolánkem a francouzským prezidentem Nicolasem Sarkozym. Ostatně francouzská hlava státu byla v tuzemských médiích představována jako jeden z největších protivníků našeho předsednictví. Zatímco v lednu si novináři všimli Sarkozyho aktivit na Blízkém východě, kde šéf Elysejského paláce konkuroval misi českého ministra zahraničí Schwarzenberga, v únoru byl hojně rozebírán jeho výrok o možném návratu francouzských automobilek vyrábějících v cizině, jmenovitě v Česku, zpět do Francie. Pro mnohé české novináře a publicisty se jednalo o další důkaz nepřízně francouzského prezidenta vůči Čechům, kteří jej nahradili v čele Evropské rady. Média v této souvislosti připomínala Sarkozyho prohlášení z doby konce francouzského předsednictví, podle něž by neměly Evropě předsedat malé státy. Ke konci února oživil zájem o české předsednictví projev Václava Klause v Evropském parlamentu. Podle médií český prezident za své názory na současnou podobu evropské integrace sklídl jak potlesk, tak i pískot (více v kap. [4.1.5.](#)).

O rozporuplném hodnocení českého předsednictví se rozhodlo **na konci března** v Poslanecké sněmovně, kde vcelku nečekaně padla Topolánkova vláda. Jakkoli se zpočátku zdálo, že tým Mirka Topolánka dokončí evropské předsednictví v demisi, dohoda rozhodujících politických sil nakonec zněla jinak - od osmého května do konce června bude Evropě šéfovat úřednická vláda Jana Fischera. Pád vlády a přepřahání v průběhu předsednictví se v médiích s příliš velkým pochopením nesetkaly. Hlavní díl viny byl přičítán poslancům v čele s leaderem opozice Jiřím Paroubkem, kteří vyslovili nedůvěru vládě bez ohledu na její evropský mandát, a často i prezidentu Klausovi, jenž se údajně na pádu vlády nepřímo podílel. Někteří publicisté z nastalé situace vinili i koaliční vládu, jež si u opoziční ČSSD nedokázala vyjednat toleranci během předsednictví. Hlasy, které by shození vlády v průběhu předsednictví považovaly za chvályhodnou věc, se v médiích objevovaly vyloženě okrajově. Den po vyslovení nedůvěry kabinetu předsedajícímu EU rozvířilo mediální hladinu štrasburské vystoupení odstupujícího premiéra Mirka Topolánka, který přirovnal americkou protikrizovou politiku k „cestě do pekel“. Stalo se tak pouhých pár dní před přiletím prezidenta Spojených států Baracka Obamy do Prahy.

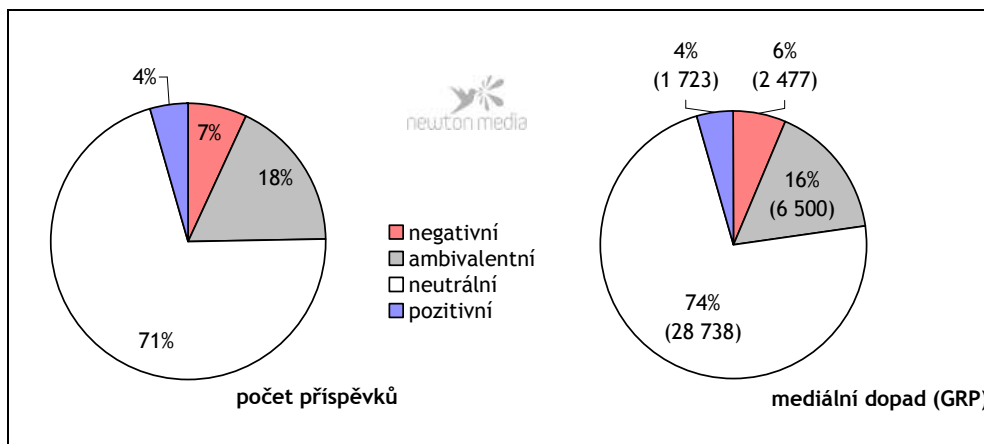
Účast Baracka Obamy na pražském summitu EU-USA znamenala v mediální rovině jisté oddechnutí pro vládní krizi oslabené předsednictví. Novináři se soustředili na podrobnosti Obamovy návštěvy včetně otázek, kde bude první muž USA bydlet, kde povečeří se svou ženou Michelle, případně s kým vším z českých politiků se setká. Ze způsobu informování médií bylo patrné, že většina novinářské obce považuje Obamovu přítomnost v Praze za velkou reklamu a čest pro Českou republiku, čemuž nasvědčovaly i záběry z projevu amerického prezidenta na Hradčanském náměstí se siluetou chrámu svatého Mikuláše v pozadí. Kromě výše zmíněného summitu vládlo **dubnové medializaci** předsednictví hlavně dění na domácí scéně. Po jmenování šéfa ČSÚ Jana Fischera novým českým premiérem se vedla jednání o složení nové vlády a termínu jejího jmenování prezidentem. Z akcí spjatých s předsednictvím si novináři všimli schůzky evropských ministrů dopravy v Litoměřicích. Projednávanou agendu zastínil v médiích fakt, že se schůzky zúčastnilo pouze 11 ze 27 pozvaných ministrů, což bylo všeobecně přičítáno ztrátě prestiže našeho předsednictví kvůli pádu vlády. Média dále v souvislosti s litoměřickou ministeriádou zaznamenala protest tuzemských autodopravců, kteří zablokovali v centru města dopravu, aby upozornili na údajně špatný systém mýtného.

Pomineme-li červenec, kdy již Evropě šéfovalo Švédsko, byl **květen** z hlediska počtu příspěvků nejslabším měsícem českého předsednictví, a to navzdory velkému množství summitů, které se v květnu v souvislosti s českým řízením EU konaly. Namátkou zmiňme dva na sebe navazující summity Východní partnerství a Jižní koridor, jimiž se s předsednictvím rozloučila vláda Mirka Topolánka. Ještě před jejím odchodem schválil Senát Lisabonskou smlouvu a navázal tak na únorový souhlas Poslanecké sněmovny. Ratifikace této smlouvy byla v médiích často označována za nejdůležitější domácí úkol našeho předsednictví. Při příležitosti odchodu Topolánkovy vlády si média kladla otázku, zda uvolněné křeslo předsedy Evropské rady obsadí nový premiér Fischer nebo prezident Václav Klaus. Druhé variantě sice nasvědčovaly prezidentem řízené schůzky s Japonskem,

Čínou, Ruskem a Jižní Koreou, nakonec se však oba politici dohodli, že finále českého předsednictví, za které byl považován červnový summit v Bruselu, bude v režii Jana Fischera.

Poslední summit pod českým předsednictvím se nesl ve znamení dojednávání záruk pro Iry, již se chystají k opakovanému referendu o Lisabonské smlouvě. Další klíčovou otázkou bylo složení nové Evropské komise a jmenování jejího předsedy. Větší vášně probouzely ony záruky pro Irsko, které v médiích kritizoval především prezident Václav Klaus, podle něhož se jedná o změny Lisabonské smlouvy, jež by tak měla projít novým kolem ratifikace. Český prezident navíc již v květnu odmítl Lisabonskou smlouvu podepsat s tím, že posečká právě na výsledek podzimního plebiscitu v Irsku. Kromě sporu o „Lisabon“ zaujal Václav Klaus média v roli předsedajícího summitu EU - Pákistán. **V červnu** se do popředí mediálního zájmu dostal v předcházejících měsících spíše nenápadný aktér českého předsednictví, předseda Poslanecké sněmovny Miloslav Vlček. Ten vedl parlamentní delegaci EU, která cestovala na Blízký východ. Tato výprava, u níž média řešila, zdali vůbec přímo souvisí s naším předsednictvím, skončila údajně fiaskem, neboť se Vlčkově poradci setkali se zástupci palestinského hnutí Hamás, jež Evropská unie řadí mezi teroristické organizace. S trochou nadsázky lze říci, že české předsednictví začínalo i končilo na Blízkém východě. Zatímco snaha lednové mise pod vedením ministra Karla Schwarzenberga ukončit válku v Gaze byla českými médii hodnocena nejednoznačně, červnovou cestu Miloslava Vlčka označovala velká část novinářské obce za trapas. **V závěru června a na začátku července** se média soustředila na závěr českého účinkování u evropského kormidla, jehož se 1.7.2009 ujalo Švédsko. Nejvděčnější mediální událostí provázející předávání předsednické štafety Švédsku pak bylo setkání dvou loděk na Vltavě. V jedné seděl švédský velvyslanec Rolf Ericsson, který od posádky druhé pramice, již obsadili Štefan Füle a Alexandr Vondra, přijal symbolický štafetový kolík v podobě sudu piva. Mnohá česká média neopomněla při této příležitosti dodat, že předávací akt se musel odehrát nadvakrát, neboť poprvé jej nestačili kvůli skrumáži projíždějících plavidel zvěčnit fotografové a kameramani. Předání sudu se uskutečnilo u příležitosti hudebního festivalu United Islands of Prague, mezi jehož partnery české předsednictví patřilo.

3.2. Poměr medializace

Grafy představují poměr hodnotově zabarvené medializace českého předsednictví v období od 1.1.2009 do 31.7.2009. Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

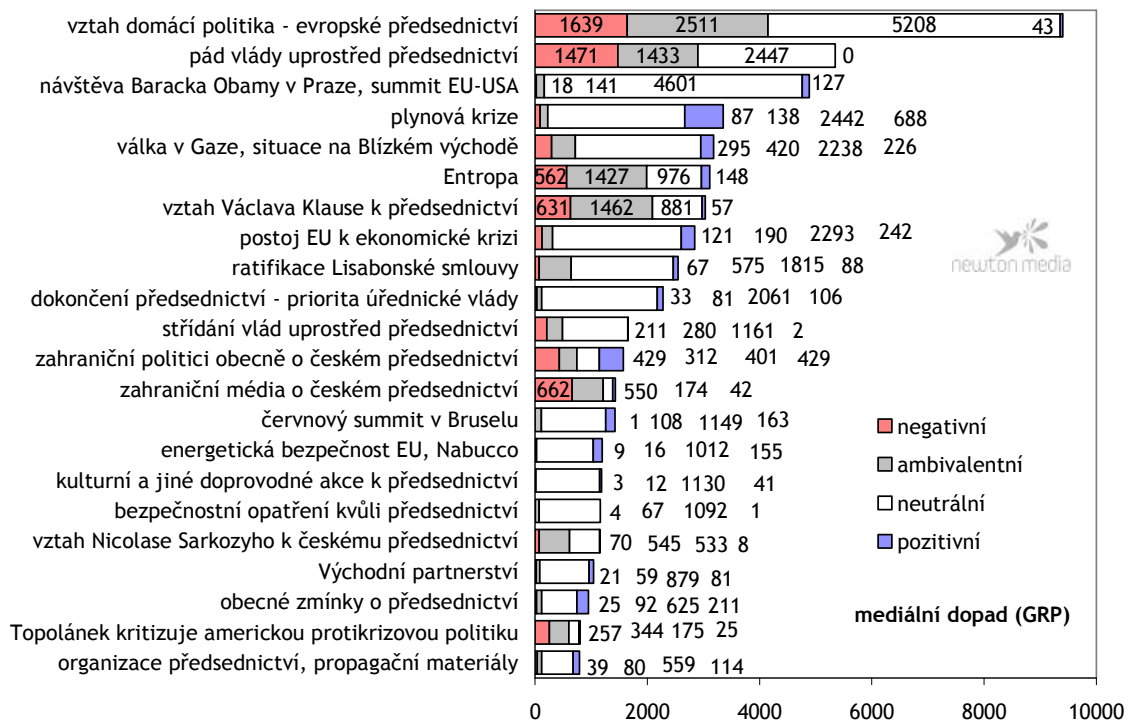
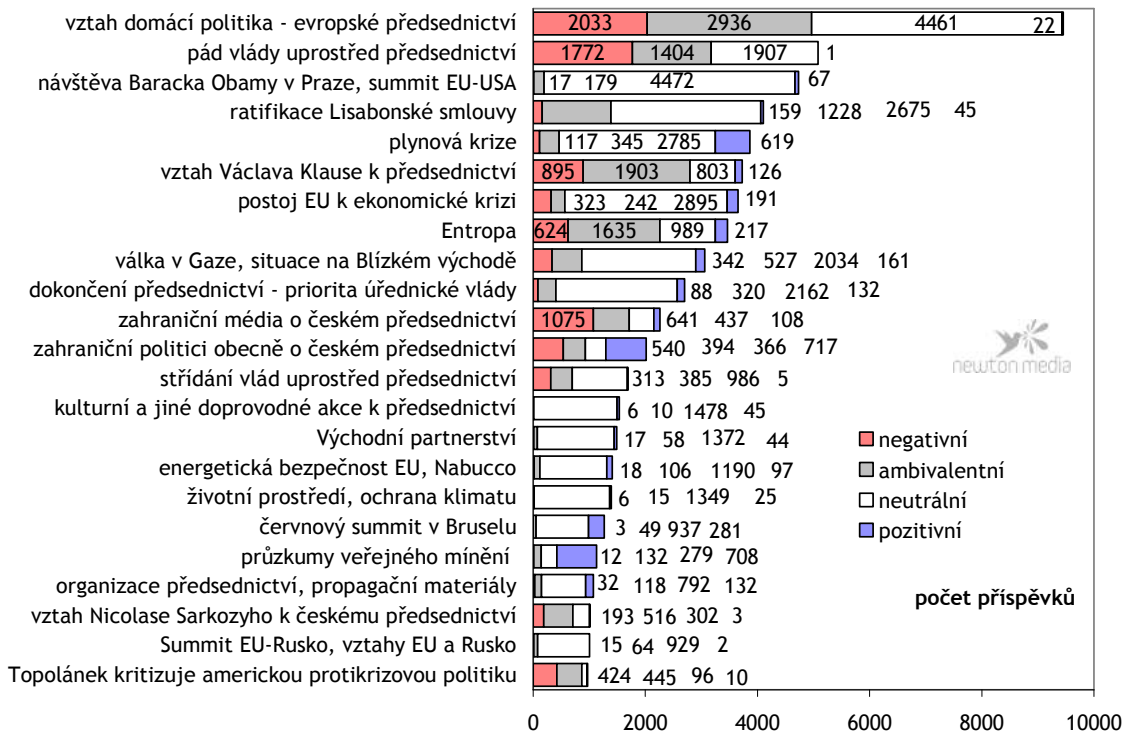
Do analýzy vstoupilo celkem 44 308 příspěvků, z nichž 31 405 (tedy 71 %) pojednávalo o českém předsednictví v **neutrálním** duchu. Necelá pětina referencí (18 %) vyznívala **ambivalentně**. Tyto příspěvky buď obsahovaly ve vyvážené míře pozitivní a negativní skutečnosti týkající se českého předsednictví, nebo je hodnotily nejednoznačně. K **pozitivnímu** hodnocení se přiklonily přibližně dva tisíce příspěvků (1 990, tj. 4 %), k jejichž častým námětům patřily: nasazení týmu Mirka Topolánka při řešení plynové krize, červnový summit pod taktovkou nového premiéra Jana Fischera, důraz Topolánkovy vlády na odmítnutí protekcionismu v ekonomice či energetická bezpečnost, ztělesněná snahou o vybudování plynovodu Nabucco, coby jedna z priorit českého předsednictví. Chválu si vysloužilo i lednové vystoupení premiéra Topolánka v Evropském parlamentu, které později některá média dávala do kontrastu s rozporuplným přijetím projevu prezidenta Klause před stejným publikem. Pozitivním zabarvením se často vyznačovaly i publikované průzkumy veřejného mínění, jež přičítaly růst volebních preferencí ODS či osobní obliby Mirka Topolánka kladnému hodnocení předsednictví českou veřejností. Celkem 3 020 příspěvků (7 %) udělilo evropskému předsednictví ČR **negativní** hodnocení. Nejčastějším terčem se pro kritiky českého půlroku v čele EU stal jednoznačně pád Topolánkovy vlády, jenž podle mnohých novinářů a publicistů výrazně poničil prestiž ČR v zahraničí. Mediální obraz našeho předsednictví do značné míry poškodily i rozpaky provázející instalaci plastiky Entropa v Bruselu a citace z evropských, zejména pak francouzských deníků, které české předsedání Unii často kritizovaly.

Výpočet tzv. **mediálního dopadu**, který především zohledňuje čtenost (sledovanost) jednotlivých médií, nezpůsobil výrazné změny v poměru hodnotově zabarvené publicity předsednictví. Mírně se zvýšil podíl neutrálních referencí (ze 71 % na 74 %), naopak nepatrně se snížil vliv negativních (ze 7 % na 6 %) a ambivalentních příspěvků (z 18 % na 16 %). Na svém zůstaly pozitivní příspěvky se čtyřprocentním podílem.

Zaměříme-li se na obraz předsednictví v jednotlivých skupinách médií, zjistíme, že pouze v **ekonomických časopisech** měly pozitivní příspěvky vyšší podíl na celkové publicitě než příspěvky negativní (9 % vs. 7 %). Vyrovnaného skóre dosáhly pozitivní a negativní příspěvky v **ostatním tisku** (shodně 9 %) a ve skupině **televize a rozhlas** (shodně 3 %). Nejhuře si české předsednictví vedlo v **celostátních denících**, kde pozitivní reference (6 %) zaostaly za negativními (11 %) o pět procentních bodů. Ambivalentní příspěvky měly nejvýraznější zastoupení v **celostátních denících** a **regionálních titulech** (v obou případech 20% podíl). Naopak jejich nejmenší výskyt byl pozorován v **televizi a rozhlasu** (13 %). Lze říci, že medializace předsednictví v televizi a rozhlasu se vyznačovala

podprůměrným zastoupením hodnotově zbarvených příspěvků. Právě zde totiž dosáhly neutrální příspěvky svého největšího podílu ve výši 81 %. K publicitě českého předsednictví v jednotlivých skupinách médií viz kap. [5.2.](#)

4. Tematické členění medializace

*Grafy obsahují nejmedializovanější témata a kauzy spjaté s českým předsednictvím. U jednotlivých příspěvků byl brán zřetel na jejich hodnotové vyznění. Horní graf řadí kauzy podle počtu příspěvků, dolní graf pak podle mediálního dopadu. Tento parametr je vyjádřen v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát. K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i více kauz. Hodnocení kauz se vztahuje k českému předsednictví. Hodnotové vyznění jednotlivé kauzy se nemuselo shodovat s celkovým vyzněním příspěvku.*

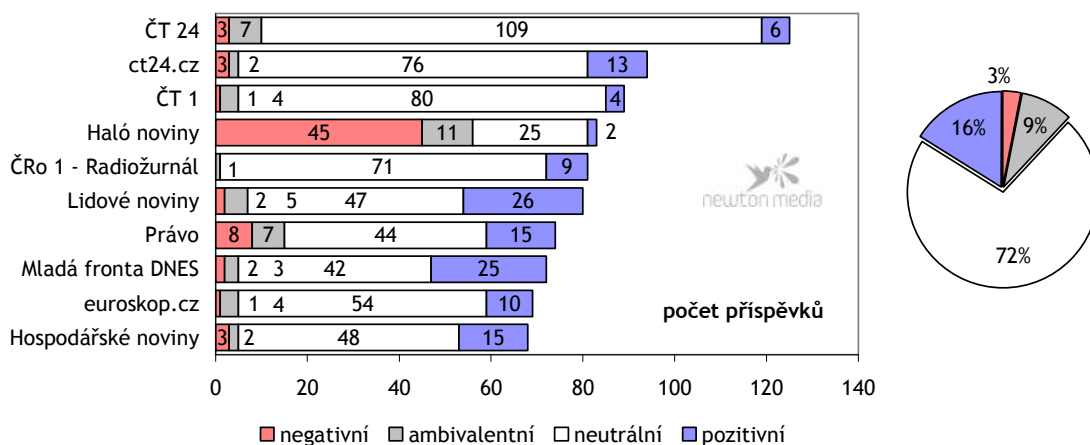
Přibližně pětina příspěvků o českém předsednictví souvisela s děním na **tuzemské politické scéně**. Jelikož většina těchto příspěvků se zabírala pádem vlády, případně střídáním vlád uprostřed předsednictví, můžeme říci, že nejdůležitější událost české vlády nad Evropou se odehrála na konci března v české Poslanecké sněmovně, jež vyslovila nedůvěru vládě Mirka Topolánka, úřadujícího šéfa Evropské rady. Pohledu médií na **pád vlády uprostřed předsednictví** se věnujeme ve speciální podkapitole (viz kap. [4.1.7.](#)). Odhlédneme-li od dění na domácí politické scéně, zaujala novináře nejvíce návštěva **Baracka Obamy** v Praze u příležitosti summitu EU - USA. Z dalších sledovaných kauz se média zabírala plynovou krizí, válkou v Gaze, přístupem předsednictví ke globální ekonomické krizi či ratifikací Lisabonské smlouvy, ať již v Česku nebo na celoevropské úrovni. Ke kauzám, jež do značné míry vyznívaly ambivalentně nebo negativně, náležely **Entropa** a **vztah Václava Klause k českému předsednictví**. Z mediální perspektivy byly důležitými akcemi českého předsednictví i pražská schůzka zakládající tzv. **Východní partnerství** a **červnový závěrečný summit** v Bruselu. Některými výše zmíněnými kauzami se podrobněji zabýváme níže.

Z dalších kauz, které měly nezanedbatelný vliv na mediální obraz předsednictví, zmíníme citace zahraničních politiků a deníků v českých médiích, výrok Mirka Topolánka o americké protikrizové politice jako o „**cestě do pekla**“, únorové vystoupení Václava Klause před europoslanci (mimo graf) a heslo předsednictví „**Evropě to osladíme**“ (taktéž mimo graf). Do grafického přehledu nejmedializovanějších kauz se kvůli nižšímu počtu příspěvků nedostaly ani důležité schůzky spojené s naším předsednictvím, o nichž média referovala převážně neutrálně. Namátkou lze uvést schůzku ministrů zahraničí na **Hluboké**, jednání ministrů práce a sociálních věcí v **Luhačovicích** nebo **summity** s Čínou, Japonskem, Jižní Koreou, Kanadou a Pakistánem. Neutrální vyznění měla i většina zmínek o mottu našeho předsednictví „**Evropa bez bariér**“ či o summitu G 20, na němž Evropskou unii zastupovali premiér Mirek Topolánek a ministr financí Miroslav Kalousek. Z kauz, jež se z technických důvodů nevešly do grafu a které vykazovaly vysoký podíl pozitivních příspěvků, zmíníme lednové vystoupení premiéra Topolánka v Evropském parlamentu či obecné hodnocení priorit českého předsednictví. Jedna z konkrétních priorit, **energetická bezpečnost**, se řadila mezi dvacet nejmedializovanějších kauz (16. místo podle počtu příspěvků, 15. místo podle mediálního dopadu - viz graf).

Ve všech skupinách médií byl nejmedializovanější kauzou vztah domácí politika - evropské předsednictví, který zahrnoval všechna možná podtémata typu „pád vlády uprostřed předsednictví“, „střídání vlád během předsednictví“ či „dokončení předsednictví - priorita úřednické vlády“. Ponecháme-li stranou události v domácí politice, můžeme konstatovat, že **celostátní deníky**, **regionální tituly** a **internetové servery** nejvíce zaujala návštěva Baracka Obamy v Praze. Postoj EU k ekonomické krizi byl prioritní pro **televizi** a **rozhlas** a **ekonomické časopisy**. Plastika Davida Černého Entropa se dostala do popředí zájmu médií zařazených do skupiny **ostatní tisk**.

4.1. Pohled na vybrané kauzy

4.1.1. Plynová krize

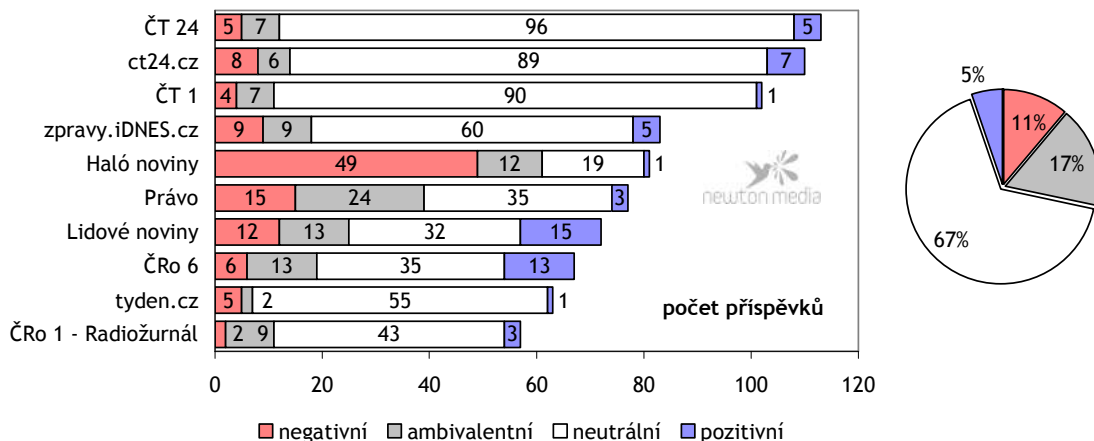
Levý graf představuje média, která se nejčastěji zabývala vkladem českého předsednictví do řešení lednové plynové krize. Výšečový graf napravo ukazuje hodnotové vyznění kauzy ve všech sledovaných médiích.

Přerušeni dodávek ruského plynu přes Ukrajinu do Evropy se stalo jednou z hlavních výzev pro právě začínající české předsednictví. Přestože většina příspěvků (72 %) měla neutrální vyznění, lze říci, že z pohledu médií tým Mirka Topolánka v jedné z prvních velkých zkoušek uspěl. Většina neutrálních příspěvků byla zpravodajského charakteru, zaměříme-li se však na komentáře, zjistíme, že nemálo novinářů a publicistů považovalo snahu vyřešit plynovou krizi za úspěch českého předsednictví. Tento názor ovšem nesdílely **Haló noviny**, které uveřejnily více než třetinu ze všech negativních příspěvků o této kauze (45 z celkových 117, tj. 38 %). Deník spjatý s KSČM kritizoval údajné české stranění Ukrajině, dále pak Topolánkovo týmu vyčítal, že nezabránil ukrajinské straně vytvořit dodatek k již sjednané dohodě, která tímto spadla pod stůl. Poměrně často se na stránkách Haló novin objevoval názor, že o ukončení plynové krize se nezasloužil Mirek Topolánek, nýbrž německá kancléřka Angela Merkelová. Druhý nejvyšší počet negativních příspěvků (8) byl zaznamenán v deníku **Právo**. Autoři zde publikující přičítali českému předsednictví k tíži hlavně onen ukrajinský dodatek, který málem zmařil vyjednanou dohodu mezi Ruskem a Ukrajinou. Komentátor deníku Alexandr Mitrofanov podobně jako Haló noviny tvrdil, že ruský premiér Putin přijal Mirka Topolánka jen na přimluvu Angely Merkelové. Mitrofanovi též vadilo údajně nedůstojné Topolánkovo chování, když o ruském premiérovi mluvil jako o Vladimíru Vladimirovičovi. Po pěti negativních příspěvcích uveřejnily servery novinky.cz a tyden.cz. Oba servery reprodukovaly kritiku zahraničního tisku a informovaly o stanoviscích opoziční ČSSD. Podle jejího předsedy Jiřího Paroubka Topolánkuv tým celou záležitost podcenil a choval se amatérsky, neboť zastavení dodávek plynu zpočátku odmítal řešit s tím, že se jedná pouze o obchodní spor mezi Ruskem a Ukrajinou.

Nejvíce pochvalných reakcí za řešení plynové krize sklídl český předsednický tým v **Lidových novinách** (26 pozitivních příspěvků), **Mladé frontě DNES** (25) a na vlnách **ČRo 6** (21, mimo graf). Minimem negativních hodnocení a současně vysokým počtem pozitivních příspěvků se vyznačovala medializace dané kauzy i v **Hospodářských novinách**, na serverech zpravy.iDNES.cz, ct24.cz a euroskop.cz, v deníku E15 a **Evropských novinách** (vyjma HN a serveru euroskop.cz se jedná o média, která o plynové krizi publikovala méně než 68 příspěvků a z technických důvodů stojí mimo graf). Obecně lze říci, že autoři kladně zabarvených referencí oceňovali nasazení předsednictví v podobě kyvadlové diplomacie na ose Praha - Moskva - Kyjev. Na rozdíl od některých komentátorů nekladli Topolánkovo týmu za vinu výše zmíněný ukrajinský dodatek ke smlouvě, který smír mezi Ruskem a Ukrajinou ještě načas oddálil. S odstupem času již nebyl tento dodatek v médiích příliš připomínán a vklad do plynové krize byl v bilancujících článkách nezdědky zahrnut mezi klady českého

předsednictví. O tom, že v době plynové krize mnohým médiím česká předsednická role určitým způsobem imponovala, svědčí názvy některých článků. Zmiňme například tyto: „*Praha bojuje za plyn pro celou EU*“ (LN 7.1.2009), „*Topolánek přesvědčil Putina*“ (tamtéž 9.1.2009), „*Topolánek otevíral plynu cestu do Evropy*“ (47 mutací Deníků Bohemia a Moravia 12.1.2009) či „*V plynovém vyjednávání se Češi osvědčili, píší Němci i Francie*“ (EU.iHNed.cz 12.1.2009).

4.1.2. Válka v Gaze, situace na Blízkém východě

V grafu nalevo jsou uvedena média, jež nejvíce informovala o přístupu českého předsednictví k válce v Gaze, potažmo k izraelsko - palestinským vztahům. Výšečový graf napravo ilustruje hodnotové vyznění kauzy ve všech sledovaných médiích.

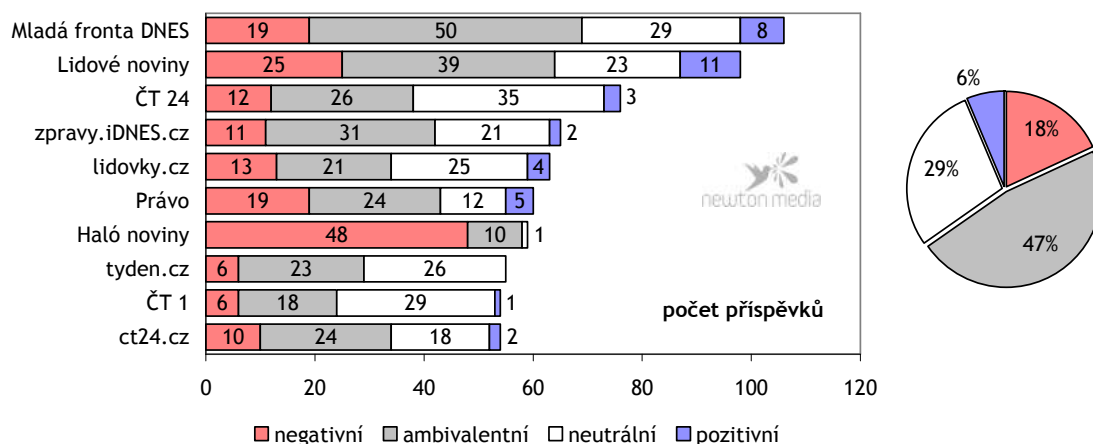
Zatímco česká snaha rozlousknout rusko - ukrajinský spor si u četných příslušníků novinářské obce získala respekt, přístup našeho předsednictví k válce v Gaze si tolik **pozitivních** hodnocení nepřipsal. Pokud již byl český postup chválen, dělo se tak hlavně kvůli vytíženosti předsednictví, které hned na startu muselo řešit dvě vážné mezinárodní krize (plyn, Gaza), či kvůli údajnému proizraelskému postoji, jež oceňovaly například Lidové noviny (dva komentáře Zbyňka Petráčka z 3.1.2009 a 19.1.2009) a část redakčního týmu Českého rozhlasu 6 (Petr Příhoda, Jan Fingerland). V pozdějších příspěvcích, jež bilancovaly české předsednictví, byla připomínána role ministra Schwarzenberga při řešení humanitární krize způsobené válečným konfliktem v Gaze. Česká média si dále všimla i pochvalných slov, která měl na adresu předsednické země a její snahy řešit napjatou situaci v Gaze vyslovit nastupující americký prezident Barack Obama v telefonickém rozhovoru s Mirkem Topolánkem (např. 21 mutací Deníků Bohemia a Moravia v článku „Obama pochválil Topolánka“ (9.1.2009).

Některé **ambivalentní** příspěvky na jedné straně připouštěly, že naše předsednická mise v čele s Karlem Schwarzenbergem žádný viditelný výsledek na Blízkém východě nevyjednala, na straně druhé jejich autoři dodávali, že okamžité řešení by nepřinesla ani aktivita některé z velmocí. Ostatně paralelní cesta francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho (který se podle některých komentátorů nedokázal rozloučit s rolí předsedy Evropské rady náležející mu v minulém pololetí) na Blízký východ nahrávala hlasům podrobujícím kritice nejednotný postoj EU k válce mezi Izraelem a palestinským hnutím Hamás. V českých médiích se objevovaly názory, že ačkoli obě mise nedosáhly výraznějšího úspěchu, francouzský prezident dokázal svou cestu lépe mediálně prezentovat, díky čemuž mohl v některých očích vypadat jako vítěz.

Negativní příspěvky vykládaly výsledky českého diplomatického úsilí jednoznačně jako neúspěch (např. „Sedm dní v čele EU: trapasy a diplomatický neúspěch“, publikováno v 75 Denících Bohemia a Moravia 7.1.2009). Neaktivnější byly v kritice - stejně jako u plynové krize - Haló noviny, které uveřejnily přibližně 14 % ze všech negativních příspěvků o této kauze (tj. 49 z celkových 342). Postoj tohoto deníku k angažmá našeho předsednictví na Blízkém východě lze shrnout takto: mise „*knižepána Schwarzenberga*“ (Haló noviny ministra zahraničí takto titulovaly poměrně často) byla fiaskem, pozici české strany předem poškozoval proizraelský postoj, větších úspěchů dosáhla delegace vedená Nicolasem Sarkozym. Blízkovýchodní politika Karla Schwarzenberga a výsledky jeho mise byly často zpochybňovány i v názorové rubrice deníku Právo. Nejen v Haló novinách a Právu se stal terčem kritiky výrok Topolánkova mluvčího Jiřího Františka Potužníka, který izraelskou pozemní operaci v Gaze označil za defenzivní, což vzbudilo údiv napříč politiky EU, takže se česká strana musela od Potužníkova vyjádření distancovat (např. „*Mezinárodní ostuda premiérova mluvčího*“, Lidové noviny 5.1.2009). Jiní autoři negativních příspěvků se pozastavili nad tím, že české předsednictví se distancovalo od výroku, který nebyl v rozporu

s dřívějšími, údajně proizraelskými výroky ministra zahraničí Schwarzenberga (např. „*Obětní Potužník*“, E15 6.1.2009).

4.1.3. Entropa

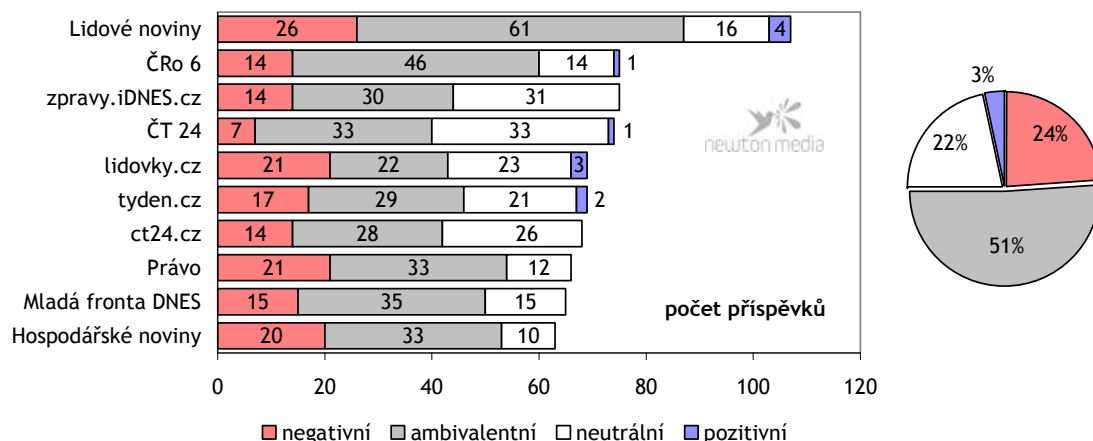
Graf nalevo zachycuje média nejčastěji se zabývající plastikou Entropa. Výšečový graf napravo představuje celkové vyznění kauzy ve všech monitorovaných médiích.

Entropa patřila k mediálně nejvděčnějším událostem českého předsednictví. Vtipná mystifikace, či obyčejný podvod? Urážka ostatních evropských zemí, nebo vtipná nadsázka ponoukající Evropany dělat si legrace ze sebe samých? Kvalitní dílo, nebo plastika bez velké umělecké hodnoty? Tyto a mnohé další otázky si média kladla a nacházela na ně rozličné odpovědi. O tom, že málokoho nechala plastika Davida Černého chladným, svědčí vysoký podíl hodnotově zabarvených příspěvků na medializaci této kauzy, když pouze 29 % referencí bylo neutrálních. Z hodnotících příspěvků dosáhly největšího zastoupení ty **ambivalentní** (47 %), což lze částečně přisoudit i určitým mediálním stereotypům, za něž můžeme považovat i takřka automatické přiřazování přívlastku „kontroverzní“ k Entropě. Mnohé příspěvky o plastice Davida Černého zase začínaly různými variacemi na téma „někoho pobavila, někoho pobouřila“. Vysoký podíl nejednoznačných příspěvků vyvěral též z okolností, jež provázely odhalení Entropy v budově Rady EU. Někteří autoři, kteří nezpochybňovali samotné dílo, vytýkali Davidu Černému, že si vymyslel legendu o 27 autorech z jednotlivých států EU, ačkoli Entropu vytvořil sám se svými přáteli. Jiní zase tepali zástupce vlády, kteří se prý nechali od umělce nachytat. Námětem nejednoznačných příspěvků se staly též omluvy v podání Davida Černého a Alexandra Vondry těm, jež plastika urazila, či peripetie se zakrýváním Bulharska ztvárněného jako turecký záchod. Zájem o Entropu oživilo na přelomu dubna a května rozhodnutí jejího autora Davida Černého předčasně ukončit její prezentaci v Bruselu na protest proti pádu Topolánkovy vlády.

Negativní příspěvky výše zmíněné skutečnosti kritizovaly bez toho, že by na Entropě jako dílu nacházely něco pozitivního. Naopak, často ji hodnotily jako dílo umělecky nevýznamné, případně jako mezinárodní ostudu. Nejvíce negativních ohlasů na Entropu přinesly Haló noviny (48), Lidové noviny (25), MF DNES a Hospodářské noviny (po 19), neviditelnypes.cz a blistry.cz (po 15; oba portály mimo graf) a program ČT 24 (12). Nejpočetnější zastoupení měly **pozitivní** příspěvky v Lidových novinách, kde se ovšem objevil i druhý nejvyšší počet ambivalentních, respektive negativních příspěvků. Poměrně výjimečně byly zaznamenány případy médií, které vykazovaly převahu pozitivních hodnocení Entropy nad negativními zmínkami. Mezi tyto výjimky se zařadily například Hospodářské noviny či týdeníky Respekt a Týden (oba mimo graf). Zhruba čtvrtina kladně zabarvených příspěvků o Entropě (50 z celkových 217, tj. 23 %) byla publikována před přiznáním Davida Černého, že plastiku nevytvořilo 27 evropských umělců, nýbrž on sám za pomoci svých přátel. Autoři těchto příspěvků zpravidla oceňovali Entropu coby vtipnou provokaci, která se liší od údajně nezáživých prezentací předcházejících předsednických států. Za všechny uveďme popisek pod fotkou otištěnou v 36 verzích Deníků Bohemia a Moravia pod názvem „Entropa zdobí budovu rady EU“ (13.1.2009). Nadšení z Entropy neskrývala zpočátku ani redaktorka LN Kateřina Šafaříková: „Umění má přece provokovat a hladit proti srsti. Sem konvence nepatří. Bruselská skládačka je zkrátka skvělá - už jenom proto, že je“ (Lidové noviny 12.1.2009). Poté, co vyšla najevo mystifikace se 27 evropskými umělci, nadšená reakce některých novinářů a publicistů poněkud ochladla. Nemálo komentátorů se pozastavovalo i nad skutečností, že zatímco u ostatních evropských států se David Černý baví na účet jejich domnělých národních stereotypů, v případě Česka se zaměřil pouze na prezidenta Václava Klause, k jehož veřejně

známým kritikům autor Entropy patří. Někteří to interpretovali jako zjevnou slabinu Černého skládačky a nezřídka v paradování Václava Klause spatřovali ze strany umělce pouhé vyřizování účtu.

4.1.4. Vztah Václava Klause k předsednictví

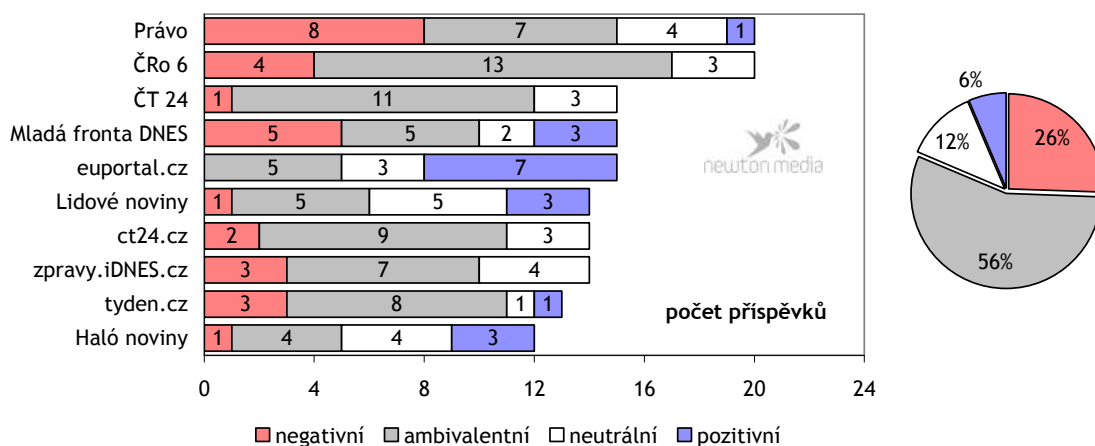

Graf nalevo odkazuje na média, která o vztahu Václava Klause k předsednictví uveřejnila nejvíce příspěvků. Graf napravo se týká celkového vyznění kauzy ve všech sledovaných médiích.

Do této kauzy byly zahrnuty příspěvky, které se nějakým způsobem vyjadřovaly ke vztahu Václava Klause k předsednictví; nepatřily sem tedy pouhé zmínky, že český prezident řídil ten který summit. Mnohá zahraniční i tuzemská média již předem považovala Václava Klause kvůli jeho názorům na současnou podobu EU za možný problém našeho předsednictví. Český prezident poutal pozornost médií i svým vztahem k Lisabonské smlouvě, kterou i po jejím schválení oběma komorami Parlamentu ČR odmítl podepsat s tím, že počká na výsledek podzimního referenda v Irsku. Vzrušení vzbudil i jeho únorový projev před europoslanci (podrobněji se mu věnujeme níže). Část příspěvků zařazených do této kauzy posuzovala údajný nepřímý podíl Václava Klause na pád Topolánkovy vlády. Novináře zaujalo i jeho rozhodnutí nenechat dokončit vládu v demisi české předsednictví. Někteří autoři negativních a ambivalentních příspěvků prezidentovi vytýkali, že chce pod záminkou rychlého jmenování nové vlády poškodit české předsednictví, které prý výměnou předsednických týmů ztratí na akceschopnosti. Nezanedbatelná část ambivalentních a negativních příspěvků odkazovala na články publikované v zahraničních médiích kritizujících české předsednictví.

Nejvíce kladných reakcí (10) na prezidentův vztah k evropskému předsednictví ČR se vyskytlo na serveru euportal.cz (mimo graf). Námětem většiny těchto příspěvků byla obhajoba prezidenta Klause před kritiky jeho projevu v Evropském parlamentu. Na serveru euportal.cz chválil prezidenta v souvislosti s předsednictvím i europoslanec Vladimír Železný, který jej označil za populárního a intelektuálně zdatného („Železný: Čeští socialisté dávno směnili lásku k vlastní zemi za proletářský internacionalismus“ 15.1.2009). Stejně jako Vladimír Železný i Ivana Haslingerová oceňovala kritický názor prezidenta Klause na Lisabonskou smlouvu („V čele státu stojí vlastenec, jehož slovo platí!“ 28.1.2009). Výraznější počet pozitivně laděných příspěvků ke kauze vztah Václava Klause k předsednictví byl pozorován na serveru neviditelnypes.cz (7, mimo graf), v Haló novinách (6, taktéž mimo graf) a v Lidových novinách (4). V případě portálu neviditelnypes.cz tvořily polovinu kladně laděných příspěvků rozhovory Lukáše Petříka s různými osobnostmi (Anthony Coughlan, Ivo Strejček, Nigel Farage) hlásícími se k prezidentovým názorům na Lisabonskou smlouvu, případně na evropskou integraci jako takovou. Nutno podotknout, že všechny tři rozhovory byly uveřejněny i na výše zmíněné webové stránce euportal.cz. Haló noviny například ocenily vládu Jana Fischera, která se „s prezidentem Klausem v Evropě a ve světě snaží napravit, co se ještě dá“ (5.6.2009). Podle komentátora deníku Václava Věrteláře je trapné, jak se z Václava Klause vytváří „nepřítel Evropy“ (23.6.2009). Lidové noviny mimo jiné vyzdvihly způsob, jakým se Václav Klaus ujal řízení květnového summitu. Komentátor deníku Daniel Kaiser konstatoval, že „Václav Klaus o EU přemýšlí s vážností, o jaké se většině ostatních českých politiků vyjadřujících se tu tam k Evropě ani nezdá“ (27.3.2009).

4.1.5. Projev Václava Klause v Evropském parlamentu

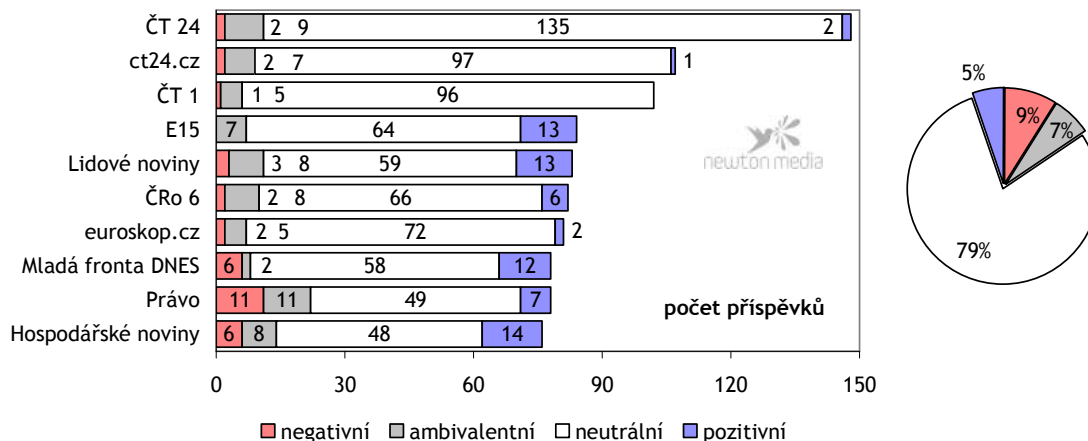

Graf nalevo představuje média s největším počtem příspěvků o únorovém projevu Václava Klause v Evropském parlamentu. Graf napravo poukazuje na hodnocení prezidentova vystoupení ve všech monitorovaných médiích.

Více než polovina medializace této kauzy (56 %) hodnotila únorový projev prezidenta Václava Klause v Evropském parlamentu **ambivalentně**. Tyto příspěvky buď na prezidentově proslovu před europoslanci nacházely kladné i záporné stránky, nebo přinášely rozdílné ohlasy na obsah projevu. Nejvíce ambivalentních příspěvků publikovaly veřejnoprávní stanice ČRo 6 a ČT 24 (13, resp. 11 referencí), za nimiž následovaly servery ct24.cz (9), tyden.cz (8), dále pak deník Právo, servery zpravy.iDNES.cz a novinky.cz (mimo graf) a program ČT 1 (taktéž mimo graf) se sedmi ambivalentními příspěvky. Například jeden ze šesti nejednoznačných příspěvků odvysílaných na šestém programu Českého rozhlasu uvedl redaktor Jan Fingerland následovně: „Brusel je rozdělený. Tím nemíníme Brusel Vlámů a Valonů, ale evropský Brusel, který včera vyslechl proslov českého prezidenta. Část evropských poslanců Václavu Klausovi nadšeně tleskala, druhá část ovšem pískala a odcházela ze sálu“ (ČRo 6, 18:10 Názory a argumenty 20.2.2009). Největším zastoupením **negativních** referencí se vyznačovala publicita kauzy v deníku Právo, které prezidentovo vystoupení kritizovalo především ve své publicistické části. Například komentátor deníku Jiří Hanák nazval Václava Klause „*stárnoucím protiintegračním klaunem*“ (20.2.2009). V kritickém duchu se ovšem nesly i některé články zpravodajské části deníku, například ten s titulkem „*Šokoval Evropu: Unii napadla předsednická země*“ (20.2.2009). Pět negativních příspěvků se vyskytlo na stránkách Mladé fronty DNES, přičemž ve třech případech byla autorkou Kateřina Koubová, jejíž texty rozebírající prezidentův projev měly následující titulky: „*Češi v Bruselu: po Entropě Klaus*“ (20.2.2009), „*Klaus mluvil, publikum utíkalo*“ (taktéž 20.2.2009) a „*Tolik cukru od nás nikdo nečekal*“ (28.3.2009).

Nejpočetnější skupinu příznivců měl prezidentův projev na serveru euportal.cz, který uveřejnil sedm **pozitivních** příspěvků. Tři z nich měly formu rozhovoru Lukáše Petříka s osobnostmi zabývajících se evropskou integrací. Declan Ganley označil prezidentův projev za odvážný (17.3.2009), podle europoslance Ivo Strejčka „*Klaus strhl masku evropské hře na demokracii*“ (30.4.2009). Značné nadšení projevoval i europoslanec Nigel Farage: „*Bylo to poprvé za deset let, co jsem členem europarlamentu, kdy jsem tleskal ve stoje a nahlas jsem projevoval svůj souhlas (...) Pro mě osobně byla významná jeho historická analogie s komunismem*“ (19.3.2009). Zbytek pozitivní publicity prezidentova vystoupení v EP na zmíněném serveru sestával z komentářů, autorem jednoho z nich byl například europoslanec Jan Zahradil, který mimo jiné ocenil prezidentův názor, že „*řešením demokratického deficitu EU není zvyšování pravomocí Evropského parlamentu*“ (27.2.2009). Výše zmíněný Lukáš Petřík publikoval kromě rozhovorů v médiích i autorské články, včetně toho uveřejněného v týdeníku Euro, který se týkal rovněž inkriminovaného projevu („*Prezident v báječné formě*“ 23.2.2009). Pokud pomineme ambivalentní reference, tak kladnou bilanci (více pozitivních než negativních příspěvků) mělo prezidentovo vystoupení před europoslanci i v Haló novinách a Lidových novinách. Komentátoři obou deníků (v prvním případě Jan Hrobař, v případě druhém Daniel Kaiser) se shodli, že reakce bučících europoslanců odmítajících prezidentova slova ukázala neschopnost části europarlamentu přijmout kritiku, která je do značné části oprávněná.

4.1.6. Postoj EU k ekonomické krizi

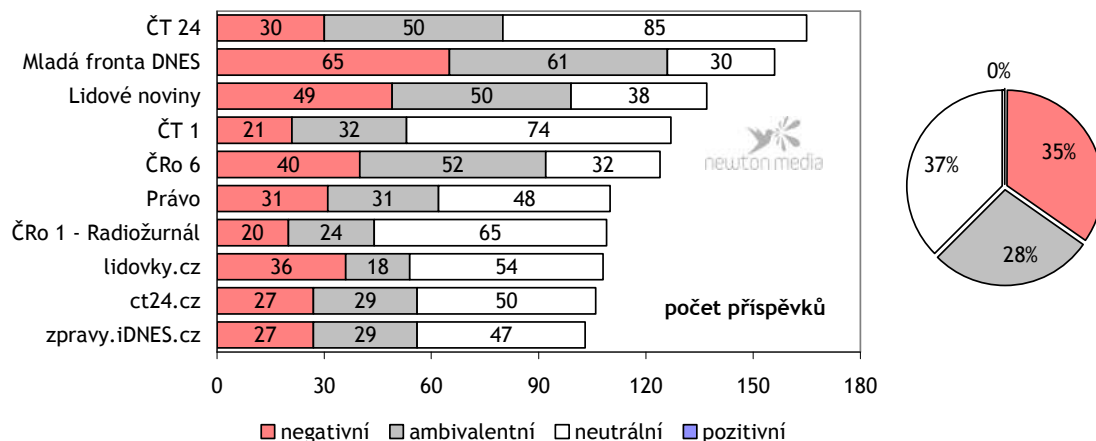
Média, která se nejčastěji soustředila na přístup našeho předsednictví ke globální ekonomické recesi, jsou uvedena v levém grafu. Výšečový graf napravo ukazuje celkové hodnotové vyznění kauzy ve všech sledovaných médiích.

Přístup českého předsednictví k ekonomické krizi do značné míry utvářel únorový a březnový mediální obraz předsednictví. Do pozadí tuto kauzu vytlačilo až vyslovení nedůvěry vládě na konci března. Boj s ekonomickou krizí byl spojován spíše s předsednickým týmem Mirka Topolánka, neboť vláda Jana Fischera nastoupila až necelé dva měsíce před koncem předsednictví a věnovala se spíše přípravě závěrečného summitu v Bruselu, jehož agenda se soustředila hlavně na ratifikaci Lisabonské smlouvy v Irsku a složení nové Evropské komise.

Nejkritičtější byly k receptům Topolánkova týmu na ekonomickou recesi deníky obecně považované za levicové - Haló noviny (20 negativních příspěvků, mimo graf) a Právo (11 negativních příspěvků). Haló noviny navíc uveřejnily největší množství **ambivalentních** příspěvků (14) a jako jediný z celostátních deníků nepřinesl ani jeden pozitivně zabarvený příspěvek o této kauze. List spojený s KSČM například otiskl komentář její místopředsedkyně Věry Žežulkové, jež podrobila kritice „Topolánkovo okolkování kolem evropského summitu k řešení krize. Česká vláda dlouho váhala, zda má vůbec připustit, že nějaká krize probíhá“ (19.2.2009). Na stránkách Haló novin byla dále plísněna údajná necitlivost evropských protikrizových opatření vůči zahraničním pracovníkům v zemích EU. Autoři negativních výroků dále obecně zpochybňovali schopnost Topolánkovy vlády nabídnout nějaké řešení krize. Na přetřes se dostala i údajná rozmařilost účastníků evropských summitů v době krize („Krise se dá prožít i příjemně“ 20.3.2009). Komentátoři deníku Právo, z nichž byli nejaktivnější Petr Uhl a Martin Hekrdla (po 3 negativních příspěvcích), vytykali českému předsednictví nečinnost tváří tvář světové krizi či důraz na údajně příliš liberální přístup. Některé **negativně** zabarvené příspěvky odkazovaly na kritiku zahraničních politiků a evropských médií na adresu českého postoje ke krizi (např. „Pohled do francouzského zrcadla“, MF DNES 11.2.2009). Tuzemská média si též všimla nepříznivého hodnocení postupu české vlády ze strany opoziční ČSSD v čele s předsedou Jiřím Paroubkem (např. ČT 1, 19:00 Události 9.1.2009).

Nejčastěji chválily protikrizovou politiku předsednické země Hospodářské noviny (14 pozitivních referencí), dále pak Lidové noviny, E15 (po 13) a Mladá fronta DNES (12). Mezi časté náměty **kladně zabarvených** příspěvků náležel důraz Topolánkovy vlády na odmítání protekcionismu v ekonomice. Například redaktorka Lucie Tvarůžková pochválila předsednickou zemi, že je zatím „velmi dobrá“ v hlídání principů, na nichž je Evropská unie postavena (Hospodářské noviny 13.2.2009). Ivana Jemelková z Asociace pro mezinárodní otázky ocenila, že české předsednictví při řešení různých krizí včetně té ekonomické nemlčí a snaží se přicházet s aktivními návrhy (E 15 25.2.2009). K dobru přičetla média českému předsednictví některá vyjednaná opatření typu regulace ratingových agentur („Historický úspěch“, Euro 8.6.2009) či snížení DPH u služeb (např. Právo 12.3.2009).

4.1.7. Pád vlády uprostřed předsednictví

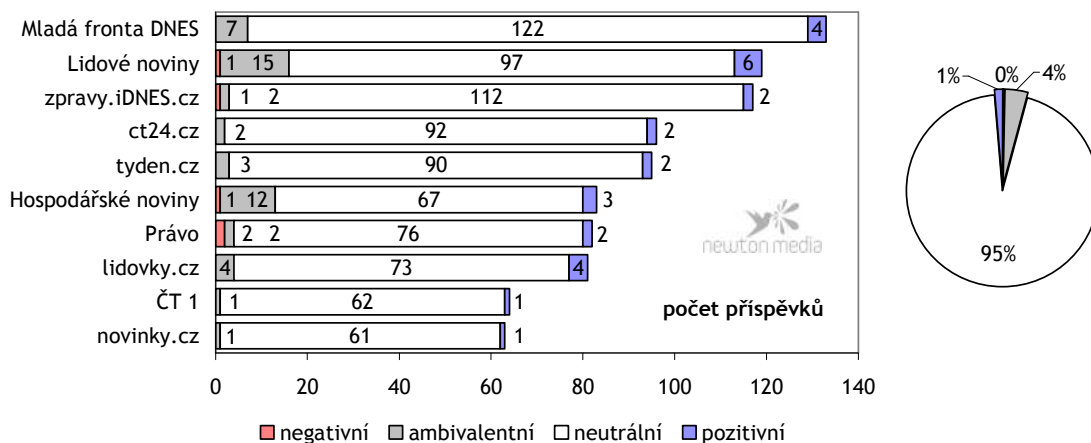
Graf nalevo obsahuje média, která se nejčastěji zabývala pádem vlády v průběhu českého předsednictví. Výšečový graf napravo se týká celkového vyznění kauzy ve všech sledovaných médiích.

Vyslovení nedůvěry Topolánkově vládě bylo událostí, na níž se lámal pohled médií na české předsednictví. Zatímco do pádu vlády bylo naše předsednictví hodnoceno spíše podle konkrétních činů, k nimž jejich posuzovatelé přistupovali občas z předem daných ideových pozic (např. levicoví komentátoři či politici vytýkali středopravicové vládě údajně zastaralý důraz na liberální ekonomickou politiku v době krize), po hlasování v Poslanecké sněmovně byla pozice předsednické země v médiích hodnocena jako oslabená. **Ambivalentní** příspěvky se většinou k předčasnému konci vlády právě řídící Unii vyslovovaly kriticky, neinterpretovaly však tuto událost jako definitivní poškození evropského předsednictví. Jiný typ ambivalentního příspěvku obsahoval rozličné názory na otázku, jak fatální je demise Topolánkova kabinetu pro pověst našeho předsednictví. Typickým příkladem takového nejednoznačného příspěvku byla reportáž či diskuse v televizi či rozhlasu, kde zazněly výroky zástupců Topolánkovy vlády na jedné straně a výroky zástupce opozice na straně druhé (např. debata Jiřího Paroubka a Miroslava Kalouska v Otázkách Václava Moravce na ČT 1 19.4.2009). **Neutrální** příspěvky pojímaly tuto událost buď čistě zpravodajsky a neobsahovaly hlasy kritizující tento krok, nebo se o ní vyjadřovaly okrajově bez nějakého patrného hodnotícího stanoviska. Další část neutrálních příspěvků odrážela stanovisko, že pád Topolánkovy vlády české předsednictví výrazněji nepoškodí. V tomto duchu často psaly Haló noviny („Pád vlády není žádnou katastrofou“ 26.3.2009 nebo „Topolánek pád vlády dramatizuje“ 28.3.2009). Ve zmíněném deníku se objevil i jediný **pozitivně** zabarvený příspěvek k této kauze, přičemž jeho autorem byl jeden ze čtenářů listu, jenž napsal: „To, že skončila Topolánkova vláda uprostřed předsednictví v EU, nepovažuji za tragédii. Naopak. Pro ČR a EU jsem považoval spíše za škodlivé, že za předsednictví Mirka Topolánka a spol. naši představitelé neprosazovali politiku posilující EU, nýbrž její podřízenost politice USA“ (16.6.2009).

Jako na nevratné poškození českého předsednictví nahlížely na pád vlády nejčastěji Mladá fronta DNES (65 negativních příspěvků), server neviditelnypes.cz (50, mimo graf), Lidové noviny (49), ČRo 6 (40), Hospodářské noviny (37, mimo graf) a portál lidovky.cz (36). **Negativně** laděné příspěvky vykládaly pád vlády jako ztrátu prestiže našeho předsednictví, případně jako mezinárodní ostudu. Podle většiny autorů těchto příspěvků byla pověst evropského předsednictví dnem vyslovení nedůvěry vládě definitivně ztracena. Za nejčastější viníky nastalé situace označovala média zpravidla ty poslance, již hlasovali proti kabinetu v té chvíli třímajícimu předsednické otěže. Jmenovitě byl často kritizován Jiří Paroubek, jenž například podle redaktora LN Petr Koláře „s velkou pompou nezodpovědně shodil kabinet Mirka Topolánka v době ekonomické krize a v poločase předsednictví EU (...) Navíc se zdá, že ve skutečnosti ani nepředpokládal, že vládu opravdu sestřelí“ (Lidové noviny 28.3.2009). Podle některých komentátorů nepřímo ovlivnil pád vlády svým údajným vlivem na dva bývalé poslance ODS Tlustého a Schwippela i prezident Václav Klaus. Mezi zastánce tohoto názoru se řadil i redaktor časopisu Reflex Jiří X. Doležal: „Avšak Václavu Klausovi jde především o blaho lidu! Proto i za cenu obrovské

mezinárodní ostudy a totální ztráty prestiže naší země dal přednost zájmům národa a Topolánkovu hrůzovládě skrze své Tlusté svrhl“ („Václav Klaus českým králem!“, Reflex 11.6.2009). Nežřídko zazníval v médiích názor, že na vině nejsou jen ti, kdo se aktivně podíleli na shození vlády, ale tuzemská politická scéna jako celek. Na ukázkou citujme z komentáře Marka Švehly v týdeníku Respekt: „Neházejme ale vše na Paroubka. Topolánek věděl, jak vratkou má pozici. Věděl o nevyzpytatelnosti přeběhlíků a o tom, jak vysokou hru vzhledem k předsednictví EU hrajeme. Přesto se přes míru často choval jako nesaditelný vládce“ (30.3.2009).

4.1.8. Summit EU - USA

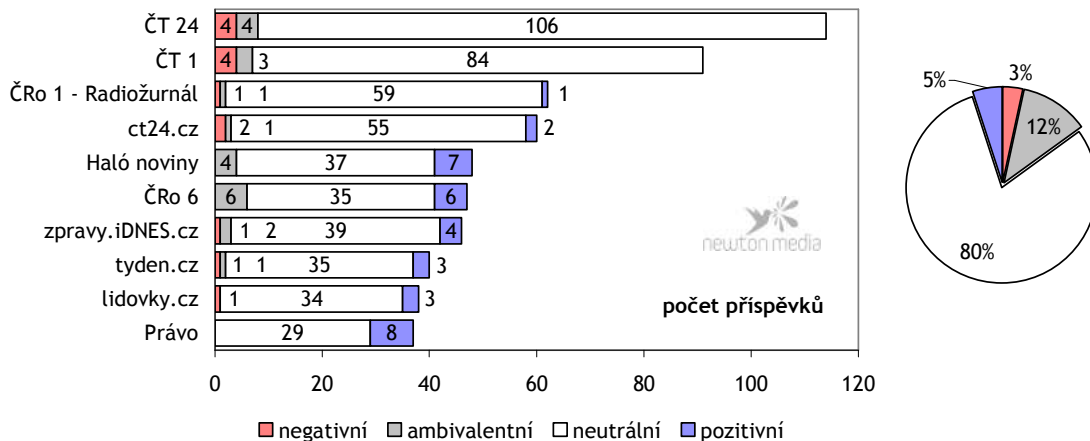
Graf nalevo znázorňuje média, která věnovala nejvíce prostoru summitu EU-USA v Praze za účasti amerického prezidenta Baracka Obamy. Graf napravo se zabývá celkovým hodnotovým vyzněním této kauzy ve všech sledovaných médiích.

Pražský summit EU-USA, jenž se pro mnohá média scvrkl pouze na referování o pohybu amerického prezidenta Baracka Obamy a jeho choti Michelle po Praze, náležel k nejmedializovanějším kauzám českého půlroku v čele evropské sedmadvacítky. Drtivá většina příspěvků (95 %) vyznívala pro české předsednictví neutrálně. Ve sledovaných médiích bylo zaznamenáno 17 negativních příspěvků, jejichž celkový podíl na souhrnné medializaci kauzy nedosáhl ani jednoho celého procenta. Po dvou kritických zmínekách se objevilo v denících Právo a Haló noviny, na serveru blisty.cz a na Českém rozhlase 6. Například Haló noviny o euro - americké schůzce v Praze smýšlely takto: „Summit, byť monstrózní akce, která stojí obrovské sumy a vyžádá si obrovská opatření a omezení, nic nového nepřinesl kromě deklarování, že obě strany by si rády rozuměly více než za Bushe“ (21.7.2009). Negativní příspěvky v Právu nekritizovaly ani tak samotnou akci, jako rozpaky spojené s pádem české vlády v poločase evropského předsednictví. Komentátor listu Jiří Hanák k tomu poznamenal „Obrovský mejdan Evropské unie za účasti amerického prezidenta Obamy bude se počátkem dubna odbývat v Praze bezvládně, rozhádané, rozjitřené a dosti bezradné“ (28.3.2009). Blisty.cz zase za primární cíl Obamovy cesty do Evropy označily záměr „naverbovat vojáky pro válku USA v Afghánistánu a Pákistánu“ (9.4.2009). Část negativních příspěvků odkazovala na názory publikované v zahraničním tisku po vyslovení nedůvěry kabinetu Mirka Topolánka a jeho mediálně vděčným výroku o „cestě do pekel“, k níž přirovnal americká protikrizová opatření. Například Lidové noviny uveřejnily výtah z komentáře listu Frankfurter Allgemeine Zeitung, podle něž má v předvečer Obamovy cesty do Prahy Mirek Topolánek „každopádně svázané ruce“ (LN 26.3.2009). Někteří komentátoři se domnívali, že díky pádu vlády a následné Topolánkově kritice americké protikrizové politiky nemohl být plně využit potenciál pražského summitu k zlepšení vztahů mezi EU a USA.

Rovněž většina ambivalentních příspěvků souvisela s faktem, že Barack Obama přijede do Prahy krátce poté, kdy padla česká vláda v polovině svého evropského mandátu. Část ambivalentních referencí odkazovala na údajný nezájem amerického prezidenta o delší bilaterální rozhovory s českými politiky. Například v 74 mutacích Deníků Bohemia a Moravia byl na toto téma publikován článek pod názvem „Zahraniční tisk: čeští politici jsou provinční“ (10.4.2009). Ambivalentně též vyzněly zprávy a komentáře, jež se pozastavovaly nad údajným přetahováním se českých politiků, kdo z nich stráví více času s americkým prezidentem, případně kdo jej přivítá na letišti. Někteří autoři nejednoznačných příspěvků polemizovali s Obamovým proslovem na Hradčanském náměstí nebo již předem zpochybňovali význam jeho návštěvy. Mezi ty druhé náležel redaktor Mladé fronty DNES Viliam Buchert („Obama v Praze bude jen pimprlové divadlo“, publikováno v MF DNES a na zpravy.iDNES.cz - 30.3.2009). Námětem zbývajících ambivalentních referencí byla například bezpečnostní opatření provázející summit EU-USA („Obama uzavře Prahu“, Lidové noviny 21.3.2009) či finanční náklady vynaložené na tuto akci českého předsednictví („Paráda za 50 milionů korun“, Aha! 16.3.2009).

Pozitivní příspěvky (celkem 67) zdůrazňovaly prestiž návštěvy nového amerického prezidenta, který se na svém prvním evropském turné zastavil v Praze, hlavním městě předsednické země EU (např. „*S Obamou jsme získali body*“, Metro 9.4.2009 či „*Obama u nás, na periferii*“, tyden.cz 9.4.2009). Z některých pozitivně zabarvených zpráv a komentářů vyzařovalo nadšení jejich autorů z osobnosti amerického prezidenta (např. „*Obama okouzil Prahu*“, Právo 6.4.2009; „*Ano, já jsem mohl. Podat si ruku s Obamou*“, Lidové noviny 6.4.2009 či „*Stál jsem před Obamou*“, Jičínský deník 9.4.2009).

4.1.9. Dokončení předsednictví - priorita úřednické vlády

Graf nalevo představuje média, která nejčastěji referovala o dokončení předsednictví coby prioritě úřednické vlády Jana Fischera. Výšečový graf ukazuje celkové vyznění této kauzy ve všech sledovaných médiích.

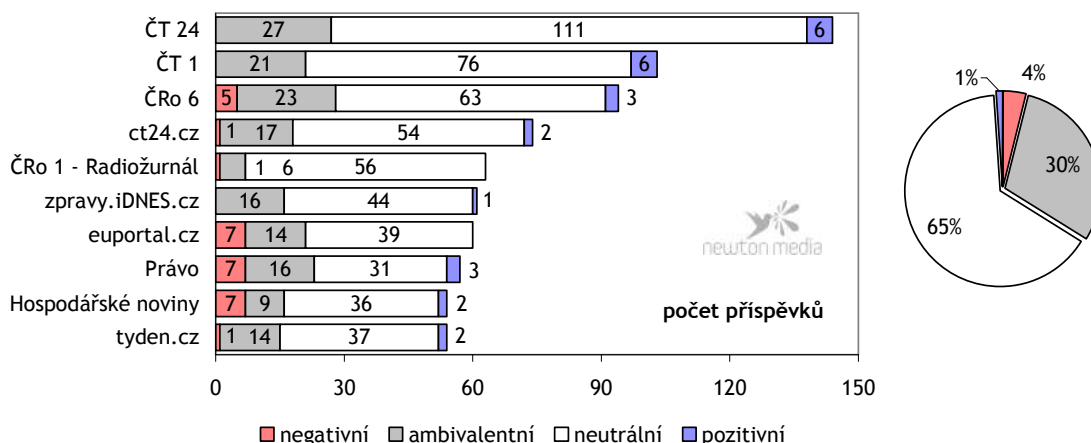
V době sestavování úřednického kabinetu se medializace českého předsednictví často omezila na zmínky, jež jeho dokončení uváděly jako jednu z hlavních vládních priorit. Z hodnotově zabarvených příspěvků se v médiích nejčastěji vyskytovaly ty **ambivalentní**, jež se na publicitě kauzy podílely 12 %. Jejich námětem byly pochybnosti o síle nové vládní sestavy plnohodnotně vykonávat předsednickou roli. Těmto názorům nahrávaly výroky různých komentátorů a analytiků, že „úředníky“ v čele s Janem Fischerem nebudou brát zkušenosti evropských politiků vážně a na české předsednictví zbude úloha pouhého ceremoniáře. Novým ministrům prý bude scházet zejména osobní vazba na jejich evropské protějšky, kterou nepostrádali členové Topolánkova týmu. Značná část ambivalentně laděných referencí pocházela z regionálních deníků společnosti Vltava - Labe - Press, které přinesly čtyři nejednoznačné příspěvky uveřejněné v několika mutacích těchto deníků. Jednalo se o články otištěné pod těmito názvy: „Evropu povede Čech beze jména. Statistik Jan Fischer“ (7.4.2009), „Kabinet povede člověk, který nezastíní politiky“ (7.4.2009), „Kdo je to? Nějaký Fischer, údajně nový český premiér“ (7.4.2009) a „Klaus sahá po otěžích v unii, matný Fischer mu vyhovuje“ (8.4.2009). Jak napovídá titulek posledně zmíněného příspěvku, část ambivalentních příspěvků reflektovala obavy, že případné slabosti úřednické vlády by mohl využít prezident Václav Klaus, jehož názory na Unii média zpravidla prezentují jako „euroskeptické“.

K dané kauze se vázalo celkem 88 **negativních** příspěvků, přičemž většina z nich byla uveřejněna ve dnech 23.4. a 24.4.2009, kdy novinářskou obec zaujalo rozhodnutí Davida Černého stáhnout Entropu z Bruselu na protest proti odchodu Topolánkovy vlády. Při této příležitosti autor zmíněné plastiky poukázal na komunistickou minulost některých ministrů nastupující Fischerovy vlády (např. „Černý nechce být spojován s ‚bývalými bolševiky‘, Entropu stáhne“, euractiv.cz 24.4.2009). Po čtyřech negativních referencích publikovaly programy ČT 1 a ČT 24, jež ve čtyřech ranních zpravodajských relacích odvysílaly jednu a tutéž krátkou zprávu informující o důvodech, které vedly Davida Černého k rozhodnutí předčasně ukončit výstavu Entropy v Bruselu.

Část **pozitivních** příspěvků, jež spatřily světlo světa v době formování nového kabinetu, se pojila s očekáváním, že kabinet Jana Fischera úkol dokončit evropské předsednictví bez problémů zvládne. Zbytek kladně laděné medializace hodnotil výkon Fischerova týmu v čele Unie. Kladného přijetí se úřednické vládě dostalo především v deníku Právo (8 pozitivních příspěvků), v Haló novinách (7), ve vysílání Českého rozhlasu 6 (6) a v Evropských novinách (5, mimo graf). Pozitivní pohled deníku Právo na výkon týmu Jana Fischera dosvědčoval i komentář Petra Uhla: „Nejen Nicolas Sarkozy, ale i méně ješitní Evropané hodnotí právě předsednictví vlády Jana Fischera vysoko. V EU prosadil ‚smlouvu o smlouvě budoucí‘, která sníží odpor Irů vůči Lisabonské smlouvě, a evropské potíže s jejím přijetím tak omezí na zlomení Václava Klause“ (Právo 1.7.2009). Haló noviny chválily českého premiéra za úspěšné dokončení předsednictví, případně za „záchranu reputace“ (17.7.2009). Na vlnách ČRo 6 se o výkonu nové vlády příznivě vyjádřil redaktor Zdeněk Velíšek: „Premiér Fischer obstál víc než obstojně, soudě podle výroků řady evropských osobností. Zřejmě Česku napravil reputaci, pokaženou těmi, kteří to chtěli osladit“.

*Evropě, i těm, kteří to doma osladili jim“ (18:10 Názory a argumenty - vysíláno ve dnech 25.6.2009 a 27.6.2009).
Nejdůležitější akcí evropského mandátu Fischerovy vlády byl červnový summit v Bruselu (viz kap. [4.1.11.](#)).*

4.1.10. Ratifikace Lisabonské smlouvy, záruky pro Iry

Graf nalevo uvádí média, jež publikovala nejvíce příspěvků o ratifikaci Lisabonské smlouvy jakožto o jednom z témat českého předsednictví. Pravý graf se týká celkového vyznění této kauzy vůči našemu předsednictví ve všech monitorovaných médiích.

Důležitým tématem českého předsednictví se stalo dokončení ratifikace Lisabonské smlouvy. Nejprve se jednalo o jakýsi **domácí úkol**, který se samotnou agendou předsednictví přímo nespojíval. Mnozí komentátoři totiž zpočátku vnímali jako problém, že Česko jako úřadující předsednická země nezhájilo ratifikaci tohoto dokumentu. Poté, co v únoru souhlasila se smlouvou Poslanecká sněmovna a v květnu i Senát, se pozornost médií soustředila na prezidenta Václava Klause, jenž svůj podpis pod smlouvou stále odkládá. Podle vlastních slov podpis zváží, až bude znát výsledek podzimního referenda v Irsku. Právě vyjednání **záruk pro Irsko**, které v prvním plebiscitu smlouvu odmítlo, se stalo jedním z důležitých bodů agendy závěru českého předsednictví. O těchto zárukách se jednalo na závěrečném summitu v Bruselu, který řešil otázku, jak schválit garance Irsku, aniž by musela být Lisabonská smlouva znovu ratifikována v jednotlivých členských zemích. Zde znovu zaujal média **český prezident**, jenž zastával názor, že záruky pro Irsko jsou změnou smlouvy a ta by tudíž měla být znovu projednána ve všech státech Unie. Evropští státníci v čele s Janem Fischerem se však shodli, že tyto irské garance budou do unijního práva začleněny až později a nevyžadují tak opětovnou ratifikaci této smlouvy.

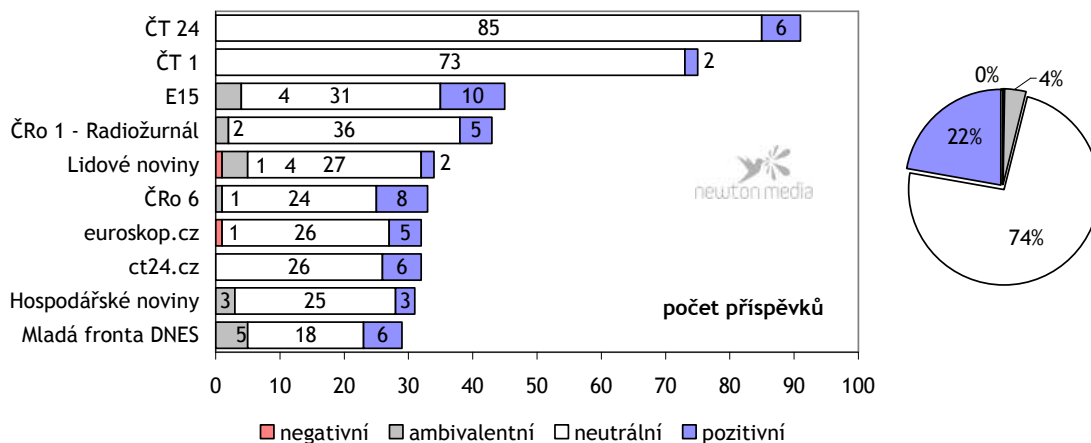
Převážná část ambivalentních a negativních příspěvků se týkala výše zmíněného faktu, že Česko jako předsednický stát EU neukončilo ratifikaci Lisabonské smlouvy. Tuto otázku rozebírala média hlavně po pádu Topolánkovy vlády, neboť někteří komentátoři se obávali, aby senátoři ODS v reakci na shození vlády ratifikaci smlouvy nezablokovali. Po jejím odsouhlasení oběma komorami českého parlamentu se občasná kritika médií zaměřila na další postup Václava Klause, jenž je všeobecně považován za jednoho z nejznámějších odpůrců tohoto dokumentu. Některé ambivalentní a negativní příspěvky se dále zabývaly oněmi garancemi pro Irsko. Nejvíce **ambivalentních** referencí bylo zaznamenáno na veřejnoprávních rozhlasových a televizních stanicích (ČT 24 - 27 ambivalentních příspěvků, ČRo 6 - 23 příspěvků, ČT 1 - 21 příspěvků), které ve svých reportážích a rozhovorech často nabízely různé pohledy na schválení Lisabonské smlouvy v ČR, potažmo v celé EU.

Nejvíce **negativních** hodnocení přístupu českého předsednictví k „Lisabonu“ se objevilo na blozích serveru aktualne.cz (11 příspěvků, mimo graf). Mezi autory těchto příspěvků patřili Jiří Pehe, Lubomír Zaorálek, Jiří Dienstbier, Jana Hybášková a Jiří Paroubek. Po sedmi negativních příspěvcích přinesly Hospodářské noviny, Právo a euportal.cz. Na stránkách Hospodářských novin bilancoval výsledky českého předsednictví politolog Piotr Maciej Kaczyński, který napsal: „*Nejhorší bilancí zatím pražské předsednictví vykazuje v oblasti Lisabonské smlouvy. Již sama skutečnost, že Česko je poslední členskou zemí, která ještě stále nedokončila příslušné parlamentní procedury, má negativní dopad na stav unijního jednání o ‚nezbytných právních zárukách‘ vůči irské vládě*“ (27.2.2009). Komentátor Jiří Hanák v Právu napsal, že zatímco Mirek Topolánek sbírá body jako šéf Unie, jeho

ODS současně „*pilně pracuje na tom, abychom se stali druhořadými členy tohoto společenství. Mám na mysli obstrukce s přijetím Lisabonské smlouvy*“ (13.3.2009). Zatímco výše citovaní autoři vytýkali českým reprezentantům pomalost při schvalování smlouvy, příspěvatelům serveru euportal.cz naopak vadilo, že se ji Česko vůbec chystá přijmout. Za všechny jmenujme například europoslankyni Janu Bobošíkovou. Zmíněný server nejprve uveřejnil text jejího parlamentního proslovu („*Bobošíková Topolánkovi: Nebud'te zbabělec a pohřbete Lisabonskou smlouvu*“ 15.1.2009) a o pár měsíců i autorský článek („*Jidáš Topolánek*“ 1.4.2009).

Celkem 45 **pozitivních** příspěvků odpovídalo jednomu procentu medializace celé kauzy. Média prezentovala v pozitivním světle především schválení Lisabonské smlouvy v českém parlamentu a vyjednání právních záruk pro Iry na červnovém summitu. Obě záležitosti byly často uváděny mezi klady českého předsednictví. Po šesti pozitivních příspěvcích odysílaly programy ČT 1 a ČT 24. Většinu z nich tvořily reportáže a zprávy z pořadu Události, který je souběžně vysílán na obou programech. Česká televize ve své hlavní zpravodajské relaci citovala například šéfredaktora týdeníku Respekt Erika Taberyho, jenž prohlásil: „*Jeden z největších úspěchů té Topolánkovy vlády bylo předsednictví Evropské unie, to myslím, že rozhodně, zároveň s tím související schválení Lisabonské smlouvy*“ (např. ČT 1, 19:00 Události 7.5.2009).

4.1.11. Červnový summit v Bruselu

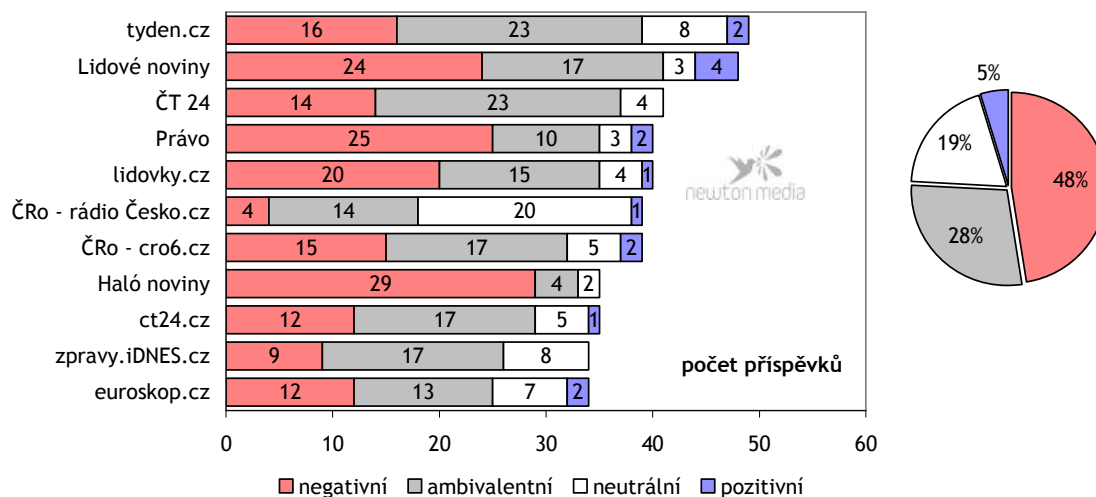

Graf nalevo obsahuje přehled médií nejčastěji informujících o červnovém summitu v Bruselu, poslední velké akci pod taktovkou českého předsednictví. Graf napravo ilustruje celkové vyznění této kauzy ve všech sledovaných médiích.

Závěrečný summit v Bruselu patřil k relativně nejpozitivněji hodnoceným kauzám spjatým s českým předsednictvím. Kladně zbarvené příspěvky zde dosáhly 22% podílu na celkové publicitě. Obecně bylo ve sledovaných médiích pokládáno za úspěch, že se na summitu podařilo vyjednat záruky pro Iry, aniž by se muselo otevřít nové kolo ratifikace Lisabonské smlouvy. Příznivě též média hodnotila shodu na osobě nového šéfa Evropské komise, jímž by se opět měl stát José Manuel Barroso. Nejvíce kladných reakcí (10) uveřejnil deník E15, následovaný Českým rozhlasem 6 (8 příspěvků). Po šesti pozitivních příspěvcích publikovaly zpravodajské televizní kanály ČT 24 a Z1, deník Mladá fronta DNES a server ct24.cz. Média často u příležitosti summitu bilancovala celé české předsednictví. Redaktorka České televize Barbora Šámalová k tomu podotkla: „Tento summit tedy byl úspěchem. Neznamená to ale, že se zapomnělo na přemety českého předsednictví, začíná se bilancovat a Češi si budou muset zvyknout na to, že neodjedou z Bruselu s vynikajícími známkami“ (ČT 1 a ČT 24, 19:00 Události 19.6.2009). V souvislosti s hodnocením poslední velké akce našeho předsednictví tuzemská média často odkazovala na slova francouzského prezidenta Sarkozyho, jenž ocenil Jana Fischera za řízení Evropské rady, přičemž prohlásil, že na českého premiéra Topolánka si už nepamatuje.

Drtivá většina ambivalentních příspěvků (42 z celkových 49) byla publikována ještě před začátkem summitu, kdy média rozebírala otázku, kdo z české strany bude setkání evropských státníků řídit. Někteří novináři v této souvislosti upozorňovali na obavy některých evropských představitelů, aby summitu nepředsedal Václav Klaus, jenž se hlásí k odpůrcům Lisabonské smlouvy a mohl by tak prý brzdit projednávání záruk pro Iry, kteří se chystají na opakované referendum o smlouvě. Některá média poskytla prostor spekulacím, že by summit mohl být kvůli Václavu Klausovi odložen až na dobu švédského předsednictví. Poté, co Jan Fischer oznámil své rozhodnutí setkání evropských špiček šéfovat, tyto hlasy utichly. Nejvíce ambivalentních příspěvků se vyskytlo v Mladé frontě DNES (např. článek o údajné touze českého prezidenta předsedat summitu - „Klima a Lisabon. Řídí Klaus“ 27.4.2009). Případné prezidentovy účasti na summitu se týkaly oba dva negativní příspěvky k této kauze (Lidové noviny 30.4.2009 a euroskop.cz 18.6.2009).

4.1.12. Zahraniční média o předsednictví

Graf nalevo ukazuje média, jež nejčastěji odkazovala na názor zahraničních médií o českém předsednictví. Výšečový graf napravo znázorňuje celkové vyznění této kauzy ve všech sledovaných médiích.

Jistou zajímavostí našeho předsednictví bylo, jak často tuzemská média citovala své zahraničních protějšky, zejména pak ty pocházející z Francie. Bylo to zapříčiněno i jakousi rivalitou mezi českým a francouzským předsednictvím. Ta byla způsobena jednak tím, že Češi přebírali evropské kormidlo právě od Francie, a jednak některými výroky prezidenta Nicolase Sarkozyho, podle něhož by Unii neměly v době krize řídit malé státy. Česká média hojně odkazovala na komentáře publikované v deníku **Le Figaro** (484 zmínek), neboť jej považovala za blízký prezidentu Sarkozymu. Z francouzských médií byl často citován i deník **Le Monde** (193 příspěvků). Některé příspěvky se o názorech francouzských médií zmiňovaly jen obecně, tedy bez přesného uvedení zdroje. Z britských médií se největší pozornosti dostávalo deníkům **Financial Times** (604 výskytů), **Guardian** (191 příspěvků), **Daily Telegraph** (115), týdeníku **The Economist** (189) a rozhlasové stanici **BBC** (144). O něco méně byla zastoupena německá média, z nichž k nejcitovanějším patřily týdeník **Spiegel** (48 příspěvků) a deník **Frankfurter Allgemeine Zeitung** (35). Z předních evropských médií byl často zmiňován ještě španělský deník **El País** (99 příspěvků). Z amerických titulů si nejvíce odkazů připsaly **The New York Times** (163 referencí). Názorům jejich mezinárodní verze **International Herald Tribune** se česká média věnovala ve 174 případech, ačkoli část těchto odkazů upozorňovala na parodické vydání tohoto listu, v němž hnutí Greenpeace varovalo před dopady klimatických změn. Toto falešné číslo bylo vydáno u příležitosti červnového summitu v Bruselu a mimo jiné parodovalo postoje českého prezidenta Václava Klause. Česká média se zajímala i o hodnocení českého předsednictví v televizi **CNN** (109 příspěvků).

Celkem 1 075 příspěvků poukazovalo na **negativní** pohled zahraničních médií na české předsednictví. Většina kritických zmínek (753, tj. 70 %) byla publikována až po pádu Topolánkovy vlády, přičemž zpravidla reagovala právě na tuto událost. Zdaleka nejkritizovanějším aktérem českého předsednictví se v zahraničním tisku stal prezident Václav Klaus, k němuž se vztahovala více než polovina negativních příspěvků (672, tj. 63 %). Hned na začátku českého předsednictví věnovala tuzemská média velkou pozornost listu **Le Figaro**, který označil českého prezidenta za „*veřejného nepřítele a problém Evropské unie*“ (např. 75 mutací Deníků Bohemia a Moravia 3.1.2009). Václava Klause ovšem neplísnily pouze francouzské deníky, nepřiznivě o něm psal například i britský **Guardian**. Text komentáře nazvaného „*Čech k ničemu*“ přetiskly i **Lidové noviny**, z jejichž překladu pochází i tato pasáž: „*Tváří tvář narůstajícím důkazům, že vědci klimatickou změnu podcenili, Klaus na konferenci popíračů klimatické změny o víkendů řekl, že Evropa příliš panikaří. Je-li toto vedení, pak se křeslo rotujícího předsednictví EU nemůže otáčet příliš rychle. Ještě lepší by bylo mít stálého prezidenta. Klaus je pro něj nejpřesvědčivějším argumentem*“ (11.3.2009). Kromě osoby českého prezidenta čelilo předsednictví kritice zahraničních médií kvůli přístupu k válce v Gaze (např. „*Tisk: Česká reakce na útok Izraele vyvolala v Evropě*

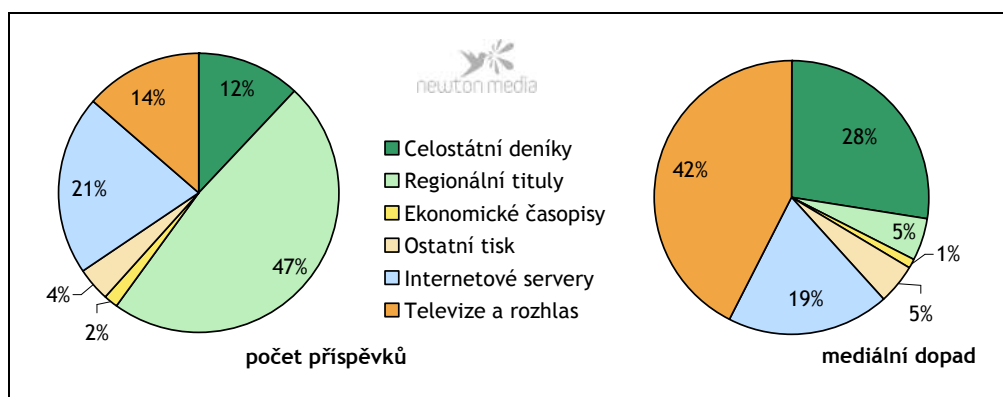
zděšení“, zpravy.iDNES.cz 5.1.2009 nebo „Evropský tisk kritizuje zmatky v postoji ČR ke Gaze“ Právo 6.1.2009), kvůli plastice Entropa („Libération: Češi obětí vlastního humoru“ 15.1.2009) či kvůli údajně nedostatečné reakci na globální ekonomickou recesi („Le Monde: Česko je v krizi příliš pasivní“, novinky.cz 2.2.2009). Některá zahraniční média již od počátku hodnotila české předsednictví jako slabé („List El País se obořil na české předsednictví“, Mladá fronta DNES 20.1.2009 nebo „Francouzský tisk: Česko je v Evropě pasivní. Vše musí řešit Sarkozy“, iHNed.cz 31.1.2009).

Z častých námětů **pozitivních** příspěvků (108) uveďme například české odmítání ochranářství v ekonomice. Česká média včetně mutací Deníků Bohemia a Moravia citovala v této souvislosti list Financial Times: „Tehle příběh zná každý: Malý David se obrací proti velkému Goliášovi. (...) V roli Davida se vylíhl Mirek Topolánek, premiér malé České republiky předsedající EU. Jeho soupeř Nicolas Sarkozy, prezident Francie a jeden z nejmocnějších mužů Evropy. Rozbuškou se stala vyjádření Francouze, která smrděla hrubým protekcionismem...“ (75 regionálních deníků 13.2.2009). Francouzská média, která jinak na českém předsednictví často nacházela chyby, ocenila jeho snahu obnovit přísun ruského plynu přes Ukrajinu do Evropy (např. „AFP: Začátek předsednictví, ČR zasluhuje uznání“, euroskop.cz 12.1.2009). V zahraničí byla pozitivně vnímána i ratifikace Lisabonské smlouvy v českém parlamentu, jež představovala jakousi domácí úlohu našeho předsednictví (např. „Světový tisk hodnotí české ano pro Lisabon s nadšením“, denik.cz 7.5.2009).

O tom, jak výrazně ovlivnily obraz našeho předsednictví odkazy na zahraniční média vypovídají následující údaje: Téměř čtvrtina všech **negativních** příspěvků (24 %) o českém předsednictví publikovaných ve sledovaných domácích médiích vycházela z kritiky zahraničních titulů. U **ambivalentních** příspěvků na zahraniční média odkazoval přibližně každý desátý příspěvek (podíl 10,4 %). U **pozitivních** příspěvků měly citace ze zahraničních médií vliv na celkové hodnocení v 5 % případech.

5. Medializace českého předsednictví ve skupinách médií

5.1. Poměr medializace ve skupinách médií

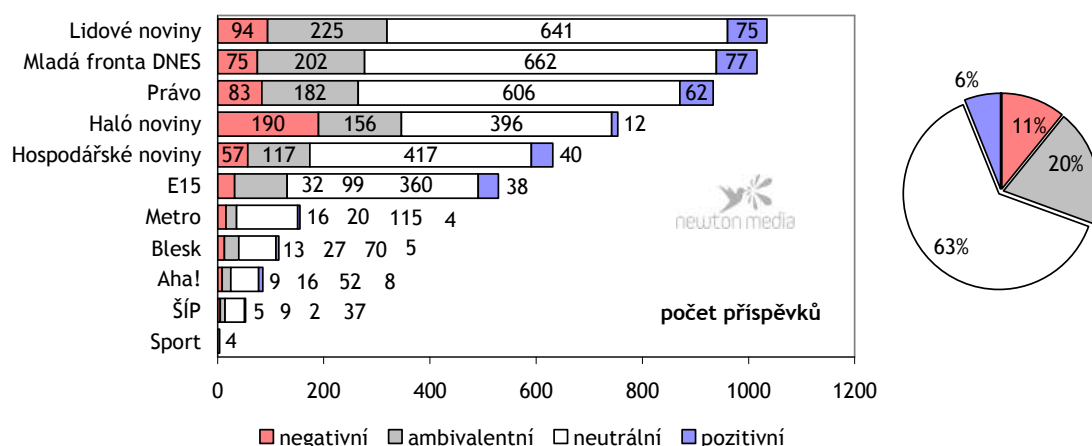
Grafy znázorňují poměr medializace v jednotlivých skupinách médií. Levý graf přihlíží k počtu příspěvků, pravý pak k jejich mediálnímu dopadu. Tento parametr vychází především ze čtenosti a sledovanosti jednotlivých médií, zároveň u tisku zohledňuje umístění článku v rámci titulu.

Takřka polovina všech referencí o českém předsednictví (21 292, tj. 47 %) pocházela z **regionálních titulů**. Tato skutečnost byla způsobena zejména faktem, že v ČR působí síť Deníků Bohemia a Moravia vycházejících v jednotlivých regionech. Tyto deníky mají společnou celostátní část, takže v některých případech může být jeden článek otiskán až v 75 mutacích, čímž se souhrnná medializace sledovaného subjektu výrazně navyšuje. Na monitorovaných **internetových serverech** bylo zaznamenáno 9 139 příspěvků, což odpovídalo 21 % celkové publicity. **Televize a rozhlas** se předsednictvím zabývaly v 6 071 příspěvcích (14 %). **Celostátní deníky** uveřejnily 5 310 příspěvků (12 %). V médiích zahrnutých do skupiny **ostatní tisk** se objevilo 1 729 příspěvků (4 %). K českému předsednictví se dále vztahovalo 767 příspěvků (2 %) uveřejněných v **ekonomických časopisech**.

Vypočítáme-li tzv. mediální dopad, jenž vychází především ze čtenosti (sledovanosti) jednotlivých médií, zjistíme, že nejvyšší vliv na veřejnost měly příspěvky odvysílané v **televizi a rozhlase** (42% podíl). Vysoký mediální dopad měly též příspěvky publikované v **celostátních denících** (28 %). Porovnáme-li podíly jednotlivých skupin médií na celkovém počtu příspěvků a na celkovém mediálním dopadu, zjistíme, že výrazně si pohoršily **regionální tituly** (ze 47 % na 5 %), menší pokles pak byl pozorován u **internetových serverů** (z 21 % na 19 %) a u **ekonomických časopisů** (ze 2 % na 1 %). Vedle skupin **televize a rozhlas** a **celostátní deníky**, kde byl nárůst podílu nejviditelnější (ze 14 % na 42 %, resp. ze 12 % na 28 %), si mírně polepšil ještě **ostatní tisk** (ze 4 % na 5 %).

5.2. Medializace v jednotlivých skupinách médií

5.2.1. Celostátní deníky

Graf nalevo představuje medializaci českého předsednictví v jednotlivých celostátních denících. Graf napravo ukazuje poměr hodnotově zabarvené publicity předsednictví ve skupině celostátních deníků.

Z celostátních deníků se o české předsednictví nejvíce zajímaly Lidové noviny (1 035 příspěvků), následované Mladou frontou DNES (1 016 příspěvků) a Právem (933 příspěvků). Naopak spíše na okraji zájmu bylo předsednictví v bulvárních denících Blesk (115 příspěvků), Aha! (85 příspěvků) a ŠÍP (53 příspěvků).

Nejvíce pozitivních příspěvků (77) přinesla Mladá fronta DNES. Svou roli zde sehrál i fakt, že tento deník má v každém kraji speciální regionální přílohu, v některých z nichž byly chváleny tzv. ministeriády konající se mimo Prahu. Jednotlivá města (Hluboká nad Vltavou, Luhačovice, Mariánské Lázně atd.) často považovala pořadatelství akce za prestižní záležitost, jež přispívá k jejich propagaci ve světě. Například příloha deníku pro Karlovarský kraj se v sedmi pozitivně laděných článcích zabírala setkáním evropských ministrů pro místní rozvoj v Mariánských Lázních. Ke schůzce ministrů zahraničí na Hluboké se zase vztahovalo šest kladně zabarvených příspěvků jihočeské části Mladé fronty DNES. Pomineme-li pozitivní hodnocení některých akcí v regionálních přílohách, zmíněný deník často chválil zvládnutí plynové krize, důraz našeho předsednictví na energetickou bezpečnost či postoj Topolánkova týmu k řešení ekonomické recese. Mladá fronta DNES se jako jedna z mála podrobně zabírala bilancí předpisů vyjednaných evropským předsednictvím. Bruselská zpravodajka listu Kateřina Koubová k tomu napsala: „Vyjednávání nových předpisů pro celou Unii je méně viditelná část předsednictví. V té jsme obstáli (...). Evropský parlament schválil 47 legislativních návrhů vyjednaných Čechy (...). Číslo je solidní. S podobným účtem skončila daleko větší Francie“ (14.5.2009).

Lidové noviny (75 pozitivních příspěvků) podobně jako Mladá fronta DNES oceňovaly zejména způsob, jakým se české předsednictví postavilo k řešení plynové krize a globální ekonomické recese. K častým námětům pozitivních hodnocení též náležely kulturní akce spjaté s českým předsednictvím, zmiňme například festival dokumentárních filmů Jeden svět (viz „Jeden svět se roztočí i v Bruselu a Americe“ 10.3.2009). Lidové noviny patřily k médiím, která nacházela na českém přístupu k válce v Gaze pozitivní stránky.

Výrazná většina pozitivně zabarvených příspěvků (62 ze 75, tj. 83 %) byla v Lidových novinách uveřejněna před vyslovením nedůvěry Topolánkové vládě v Poslanecké sněmovně. Pro srovnání: v MF DNES bylo před pádem vlády publikováno 64 % pozitivních příspěvků, v Právu 68 %, v Hospodářských novinách 60 %, v Haló novinách 42 %.

Třetí nejvyšší počet pozitivně laděných příspěvků (62) publikovalo **Právo**. Více chvály než kritiky adresoval tento list českému předsednictví za řešení plynové krize (viz graf 4.1.1.). V dalších pozitivních článcích si deník všímal mimo jiné i rostoucích volebních preferencí ODS, což dával do souvislosti s kladným hodnocením předsednictví ze strany české veřejnosti. **Hospodářské noviny** (40 kladně zabarvených článků) psaly v pozitivním duchu o přístupu předsednictví ke globální ekonomické recesi, o jeho úsilí obnovit dodávky ruského plynu přes Ukrajinu do Evropy a o plastice Entropa. Titul **E15** přinesl (stejně jako MF DNES) vyšší počet pozitivních než negativních příspěvků o předsednictví. Frekventovanými náměty kladně zabarvených referencí (celkem 38) v tomto deníku byly recepty předsednictví na ekonomickou krizi a příznivé hodnocení našeho předsednictví obecně.

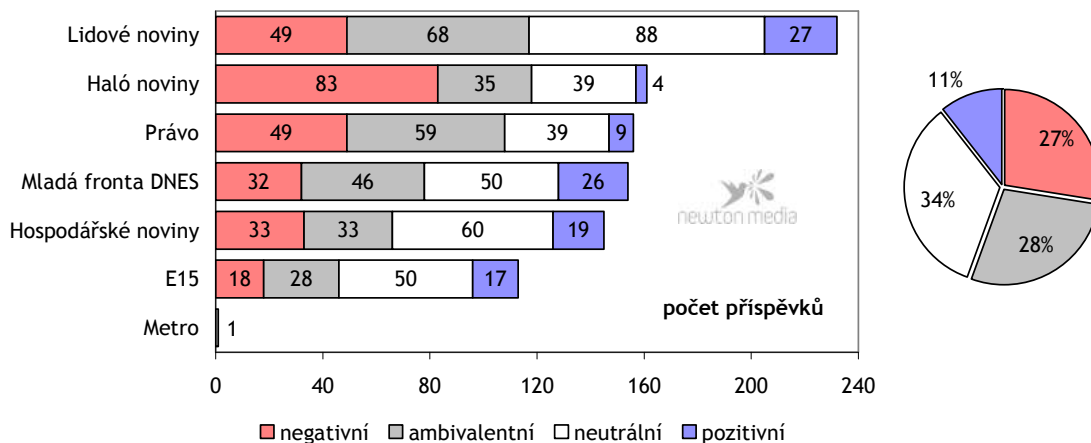
Nejvyšším podílem (9,4 %) **pozitivních** příspěvků se vyznačovala medializace předsednictví v deníku **Aha!**. Polovina kladně zabarvených příspěvků zde uveřejněných (4 z 8) se týkala obecného hodnocení českého předsednictví jako úspěšného. Ve všech případech se jednalo o výroky citovaných osob (např. Miloš Zeman či José Manuel Barroso), nikoli o názor redaktorů deníku. Zbývající pozitivní příspěvky vyzdvihly zapojení Mirka Topolánka do řešení plynové krize, plastiku Entropa, českým předsednictvím vyjednané levnější volání v rámci EU a návštěvu amerického prezidenta Obamy v Praze. Vedle deníku **Aha!** dosáhly pozitivní příspěvky nadprůměrného zastoupení (z hlediska skupiny celostátních deníků) i v MF DNES (7,6 %), Lidových novinách a E15 (shodně 7,2 %).

Jednoznačně nejhorší mediální obraz mělo evropské předsednictví ČR v **Haló novinách**, kde se objevilo největší množství **negativních** příspěvků. Celkem 190 kritických referencí odpovídalo 25% podílu na veškeré medializaci předsednictví v tomto titulu spojeném s KSČM. V žádném jiném deníku nedosáhly negativní příspěvky tak vysokého zastoupení. Přes hranici 9 % se dostaly ještě v **Aha** (10,5 %), **Metru** (10 %), **ŠÍPu** (9,4 %).

Mezi dominantní náměty negativních příspěvků v **Haló novinách** se řadily vztah českého předsednictví k válečnému konfliktu mezi Izraelem a palestinským Hamásem, údajné selhání Topolánkova týmu při řešení lednové plynové krize, plastika Entropa a přístup evropského předsednictví k ekonomické krizi. Polovina negativní medializace v **Lidových novinách** (celkem 94 příspěvků, tj. druhý nejvyšší počet v rámci celostátních deníků) souvisela s nestabilitou na tuzemské politické scéně, jež měla podle deníku nepříznivý vliv na výkonnost či pověst našeho předsednictví. Nade všemi domácími kauzami se tyčilo shození Topolánkovy vlády v polovině předsednictví. Podobná situace jako v LN nastala v **Mladé frontě DNES**, kde se vztahu domácí politiky a evropského předsednictví týkaly dokonce dvě třetiny negativních příspěvků. Na události na domácí politické scéně a zejména pak na vyslovení nedůvěry Topolánkově vládě se soustředila i většina negativních příspěvků otištěných v **Hospodářských novinách** (přibližně 60 %) a v deníku **E15** (cca 55 %). Domácí politické události v rámci témat negativních příspěvků tolik neakcentovalo **Právo** (31% podíl) a zejména pak výše zmíněné **Haló noviny** (9% podíl). V **Právu** bylo české předsednictví kritizováno zejména v souvislosti s válkou v Gaze, s plastikou Entropa, s přístupem k ekonomické krizi a s názory a postoji prezidenta Václava Klause jakožto jednoho z aktérů našeho předsednictví.

Podíl **ambivalentních** příspěvků na medializaci předsednictví v jednotlivých titulech se pohyboval od 13 % v deníku **Metro** po 23,5 % v deníku **Blesk**, přičemž většina sledovaných deníků vykazovala podíl kolem 20 %. Nejvíce ambivalentních příspěvků (225) přinesly **Lidové noviny**, za nimiž se seřadily **Mladá fronta DNES** (202), **Právo** (182) a **Haló noviny** (156). Obecně lze říci, že k častým námětům nejednoznačných příspěvků v celostátních denících náležel vztah domácí politiky k českému předsednictví, plastika Entropa a vztah Václava Klause k předsednictví.

5.2.1.1. Názorové příspěvky v denících

Graf nalevo znázorňuje, jak celostátní deníky psaly o českém předsednictví v názorových příspěvcích (glosy, komentáře, poznámky, sloupky). Graf napravo nabízí pohled na poměr hodnotově zabarvené medializace předsednictví v názorových příspěvcích sledovaných deníků.

Tato podkapitola se soustředí na medializaci předsednictví v **názorových příspěvcích**, do nichž nebyly zahrnuty čtenářské dopisy a přetištěné blogy. Poměr hodnotově zabarvené medializace předsednictví v názorových příspěvcích lépe vypovídá o profilaci sledovaných deníků. Například vysoký podíl negativních komentářů může svědčit nejen o případném špatném výkonu českého předsedání EU, ale i o předpojatosti toho kterého titulu.

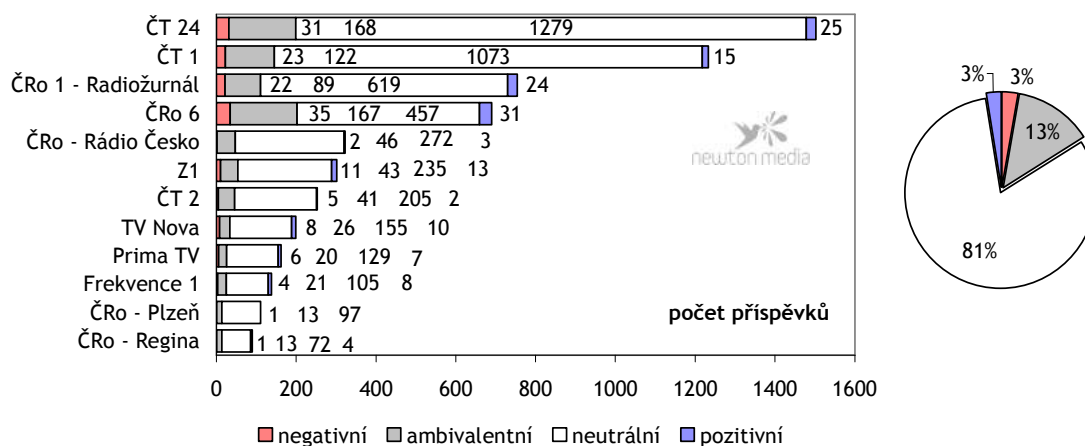
Nejkritičtější pohled na české předsednictví skýtaly názorové stránky **Haló novin**, které vykazovaly 52% podíl negativních příspěvků. Jak již bylo výše řečeno, deník spojený s KSČM plísnil české předsednictví hlavně kvůli způsobu řešení tří krizí (plyn, Gaza a ekonomická recese) a kvůli plastice Davida Černého Entropa. O nesmlouvavém přístupu Haló novin k našemu předsednictví vypovídá i fakt, že podíl pozitivně zabarvených komentářů se nepřiblížil ani jednomu procentu. Tři ze čtyř pozitivně zabarvených příspěvků neskrývaly sympatie k únorovému projevu Václava Klause před europoslanci. Autor čtvrtého komentáře, Václav Jurner (18.6.) se zastal Miloslava Vlčka, jehož červnové blížkovýchodní misi se v médiích dostalo poměrně nepříznivého přijetí.

Vysokého podílu dosáhly negativní názorové příspěvky též v **Hospodářských novinách** (23 %) a v deníku **Právo** (31 %). Zatímco kritika **Hospodářských novin** cílila zejména na březnový pád vlády a následující poryvy na tuzemské politické scéně, **Právu** byla nejčastěji trnem v oku Entropa.

Nejlépe bylo české předsednictví hodnoceno v publicistické části deníků **Mladá fronta DNES** a **E15**, které vykazovaly nejvyšší podíly **pozitivních** a zároveň nejnižší podíly negativních příspěvků (MFD - 17 % pozitivních a 21 % negativních, E15 - 15 % pozitivních a 16 % negativních). Autoři názorových příspěvků v Mladé frontě DNES nejčastěji chválili Entropu Davida Černého, jejíž celková bilance v tomto deníku však byla záporná (připsala si více negativních než pozitivních příspěvků). V E15 mezi náměty kladně zabarvených komentářů převládalo obecné hodnocení českého předsednictví.

Největší zastoupení **ambivalentních** příspěvků na medializaci předsednictví bylo pozorováno v denících **Právo** (38% podíl), **Mladá fronta DNES** (30 %) a **Lidové noviny** (29 %). Ambivalentní komentáře v **Právu** často posuzovaly míru poškození českého předsednictví pádem vlády. Mnohá nejednoznačná hodnocení se vázala také k postoji českého předsednického týmu k blížkovýchodnímu konfliktu.

5.2.2. Televize a rozhlas

Graf představuje televizní a rozhlasové stanice, které odvysílaly o českém předsednictví více než 90 příspěvků. Graf napravo se týká celkového hodnotového vyznění předsednictví v televizi a rozhlasu.

Medializace českého předsednictví v **televizi a rozhlasu** se vyznačovala nízkým výskytem pozitivních a negativních příspěvků. Z hodnotově zabarvených referencí dosáhly nejvýraznějšího zastoupení ambivalentní příspěvky (13 % v rámci celé skupiny). Vysoký podíl neutrálních příspěvků ve výši 81 % byl do jisté míry dán charakterem televizního a rozhlasového vysílání, které z převážné většiny tvořily zpravodajské příspěvky bez hodnotového zabarvení. Pokud již zazněla ve zprávách a reportážích chvála či kritika, byla zpravidla ve snaze o vyváženost doplněna o hlas zastávající opačný postoj. Tyto příspěvky se k českému předsednictví stavěly ambivalentně.

Nejvíce příspěvků o evropském předsednictví přinesly programy **České televize** ČT 24 (1 503 příspěvků) a ČT 1 (1 233 příspěvků). Některé zpravodajské relace v čele s Událostmi byly vysílány na obou zmíněných programech souběžně, to samé platilo pro nedělní diskusní pořad Otázky Václava Moravce. Vysílání ČT 24 se též částečně překrývalo s programem ČT 2. Jednalo se hlavně o večerní Události, komentáře. **Pozitivní** příspěvky (25) uveřejněné na kanále ČT 24 často citovaly pochvalné výroky cizích politiků o českém předsednictví, chválily ratifikaci Lisabonské smlouvy v Parlamentu ČR či seznamovaly diváky s výsledky průzkumů veřejného mínění příznivě vyznívajícími pro aktéry předsednictví. Necelá polovina **negativních** příspěvků z ČT 24 (14 z celkových 31) souvisela s událostmi kolem pádu vlády v průběhu předsednictví. S výsledkem březnového hlasování o vyslovení nedůvěry vládě nesouhlasil například bývalý mluvčí ministra zdravotnictví Tomáš Cikrt, kterému vadila „*ostuda, která tím vznikla. Já si myslím, že ta vláda nebyla tak špatná, aby bylo nutné jí akutně srazit hlavu teď během této důležité chvíle, kdy Česká republika byla ve středu pozornosti celé Evropy*“ (17:32 Interview ČT 24 7.5.2009). Osm lednových reportáží a krátkých zpráv se vymezovalo vůči Entropě. **Ambivalentní** příspěvky (168) se jednak zabývaly plusy a minusy českého předsednictví a jednak obsahovaly rozdílné názory na různé akce a kauzy provázející český půlrok v čele Evropské unie. Příkladem prvního typu nejednoznačného příspěvku byla reportáž bilancující část předsednictví za Topolánkovy vlády: „*Česko se to chystalo Evropě oslavit a začalo dobře. Zpočátku sklízelo úspěchy, pružně reagovalo na plynovou krizi po zastavení dodávek z Ruska i na konflikt v Gaze. Pečlivě sledovalo své avizované priority, ekonomiku, energetiku a péči o státy na východním prstenci Unie. (...) Pak ale přišlo vyslovení nedůvěry vládě, uprostřed předsednictví, což pozici Česka v čele Evropské unie citelně oslabilo*“ (15:33 Evropské události 9.5.2009). Druhým typem ambivalentního příspěvku byly nejednoznačně vyznívající zprávy, reportáže a rozhovory týkající se hlavně pádu vlády, neukončené ratifikace Lisabonské smlouvy v ČR a Entropy.

Jak již bylo výše řečeno, některé pořady odvysílala Česká televize souběžně na programech ČT 1 a ČT 24, proto se náměty hodnotově zabarvených příspěvků publikovaných na prvním programu veřejnoprávní stanice do značné míry shodovaly s tématy jejího zpravodajského kanálu. Na ČT 1 bylo zaznamenáno celkem 15 **pozitivních** příspěvků, které většinou zohledňovaly výroky různých osob příznivě se vyjadřujících o českém předsednictví. Mezi těmito osobnostmi nechyběli aktéři předsednictví (Mirek Topolánek a Jan Fischer) a zahraniční politici

(předseda EK José Barroso nebo slovenský ministr zahraničí Miroslav Lajčák). Obraz českého předsednictví na programu ČT 1 vylepšovaly zprávy o ratifikaci Lisabonské smlouvy v českém Parlamentu, o týmem Miroslava Kalouska vyjednané možnosti snížit DPH u služeb, o průzkumech veřejného mínění potvrzujících rostoucí oblibu aktérů předsednictví či o snaze Topolánkova kabinetu rychle obnovit přísun ruského plynu přes Ukrajinu do Evropy. **Negativní** příspěvky (23) odvysílané na ČT 1 pojednávaly především o pověsti předsednictví pošramocené pádem vlády a o plastice Davida Černého reprezentující Česko jakožto předsednickou zemi v Bruselu. Jeden z negativně laděných příspěvků o Entropě uvedl moderátor Bohumil Klepetko slovy: „*Nejen očekávaný rozruch, ale i ostuda se vznášá nad plastikou, kterou se v bruselském sídle rady Evropské unie prezentuje české předsednictví. Vyšlo najevo, že zahraniční spoluautoři českého výtvarníka Davida Černého jsou smyšlení a neexistují. A navíc Bulharsko kvůli svému vyobrazení s tureckým záchodem podalo oficiální protest*“ (19:00 Události 13.1.2009). Náměty **ambivalentních** příspěvků (122) byly víceméně stejné jako na programu ČT 24. Na ukázkou odcitujeme bilancující pasáž jednoho ambivalentně laděného příspěvku z Otázek Václava Moravce, kde se na konci června diskutovalo o českém šéfování Unii: „*České předsednictví, které ještě než začalo, čelilo kritice. Především Francie, a to kvůli údajné nepřipravenosti. (...) Účelovost francouzské kritiky potvrdily tři krize, kterým české předsednictví poměrně úspěšně čelilo. A to krize kolem zastavení dodávek ruského plynu přes Ukrajinu, dopady globální ekonomické recese na Evropu a konflikt v Gaze. Byl to však pád Topolánkovy vlády, který dal Francii znovu do rukou klacek proti České republice*“ (12:00 Otázky Václava Moravce 21.6.2009).

Dva **pozitivně** zbarvené příspěvky odvysílané na druhém programu České televize pocházely z pořadu Události, komentáře. Prvním z nich byl rozhovor Jakuba Szántó s izraelskou ministryní zahraničí Cipi Livniou, jež neskrývala, že se na Čechy v čele EU „*velmi těší*“ a že si „*velmi váží*“ ministra zahraničí Schwarzenberga (2.1.2009). Ve druhém příspěvku zpovídal redaktor Jan Moláček šéfa rakouské diplomacie Michaela Spindeleggera, jenž v tomto interview deklaroval plnou podporu našemu předsednictví (9.1.2009). Tři z pěti **negativních** příspěvků publikovaných na ČT 2 obsahovaly kritiku plastiky Entropa. Jeden ze dvou zbývajících příspěvků poukázal na připomínky ČSSD ke způsobu, jakým se české předsednictví postavilo k plynové krizi a válce v Gaze (22:30 Události, komentáře 1.6.2009). Pátá negativní reference měla souvislost s pádem vlády uprostřed předsedání Unii.

Ve vysílání **ČRo 1 - Radiožurnálu** se české předsednictví setkávalo častěji s chválou než kritikou, přestože rozdíl mezi pozitivními a negativními hodnoceními byl těsný (24:22). **Kladně** zbarvené příspěvky často reflektovaly nasazení našeho předsednictví při řešení plynové krize a schvalovaly reakci předsednické země na světovou ekonomickou recesi. Pozitivně byl hodnocen například i poslední summit pod českým předsednictvím v Bruselu (18:00 Ozvěny dne 19.6.2009). Většina **negativních** příspěvků (14 z 22) uveřejněných na prvním programu Českého rozhlasu zdůrazňovala oslabení našeho předsednictví pádem Topolánkovy vlády uprostřed jejího evropského mandátu. Zbývajících kritické příspěvky zohledňovaly poprask kolem Entropy, vzrušení některých evropských politiků a diplomatů kvůli výroku mluvčího Jiřího Františka Potužníka o „*defenzivní akci*“ Izraele v pásmu Gazy či vystoupení Mirka Topolánka ve Štrasburku okořeněné porovnáním americké protikrizové politiky k „*cestě do pekel*“ (18:12 Radioforum 26.3.2009). Český rozhlas dále jako jeden z mála reprodukoval nespokojenost belgických diplomatických kruhů s „*metodami českého vedení Evropské unie*“ (12:00 Zprávy 25.4.2009). **Ambivalentní** příspěvky (89) se věnovaly hodnocení výsledků českého předsednictví, přinášely odlišné pohledy na pád vlád uprostřed předsednictví, Entropu, válku v Gaze, výrok Mirka Topolánka o „*cestě do pekel*“ nebo na kritiku předsednictví ze strany Evropského parlamentu kvůli údajnému zpochybňování dříve přijatých cílů EU v oblasti mateřské péče (např. 18:00 Ozvěny dne 3.2.2009). Na přetřes se dostala i dvě oficiální motta českého předsednictví „*Evropě to osladíme*“ a „*Evropa bez bariér*“. Zatímco první heslo bylo přijato spíše s rozpaky, druhé bylo hodnoceno kladně (viz rozhovor s Petrem Kratochvílem z Ústavu mezinárodních vztahů v pořadu Host Radiožurnálu 1.1.2009).

ČRo 6 přinesl v rámci skupiny televize a rozhlas nejvíce pozitivních i negativních příspěvků a jen těsně mu uniklo i prvenství v počtu ambivalentních referencí, když zaostal o jeden příspěvek za kanálem ČT 24. Vysoký podíl hodnotově zbarvených příspěvků na vysílání šestého programu Českého rozhlasu byl způsoben zaměřením této stanice na publicistiku, která dostává prostor zejména v pořadech *Názory a argumenty* a *Studio STOP*. K častým námětům **pozitivních** příspěvků náležel český přístup k řešení plynové krize a války v Gaze. Obzvláště v případě válečného konfliktu na Blízkém východě se jednalo z hlediska celkového pohledu českých médií o neobvyklý jev, neboť výsledky české diplomatické mise zdejší novinářská obec spíše zpochybňovala. Opačný názor reprezentovala v pořadu *Názory a argumenty* redaktorka Gita Zbavitelová: „*Úspěch zaznamenalo i české předsednictví Evropské unie. Izraelská média s povděkem konstatovala, že se Česku ve spolupráci s Itálií, Německem a Nizozemím podařilo v Bruselu zabránit Francii v prosazení mírnějšího postoje vůči Hamasu v podobě*

navrhovaného slibu uznání případné palestinské vlády národní jednoty“ (28.1.2009). Necelá polovina **negativních** příspěvků (celkem 35) souvisela s vlivem domácího dění na předsednictví, zejména pak s vyslovením nedůvěry vládě řídící v té chvíli Unii. Další negativní hodnocení se týkala vystoupení Václava Klause v Evropském parlamentu a prezidentova vztahu k evropskému předsednictví obecně, plastiky Entropa nebo faktu, že Česko jako jediná členská země EU dosud nepřijalo takzvaný antidiskriminační zákon (22:10 Studio STOP 6.2.2009). Ambivalentní příspěvky se zabíraly podobnými tématy jako příspěvky negativní. I zde byly diskutovány události na domácí politické scéně ústící do přepřahání vlád v době evropského předsednictví, projev Václava Klause před europoslanci, Entropa či v Česku dosud neschválený antidiskriminační zákon.

Nízké zastoupení pozitivních a negativních příspěvků bylo charakteristické pro publicitu předsednictví v **Rádiu Česko**. Dva **kladně** zabarvené příspěvky citovaly osobnosti z řad zahraničních politiků a diplomatů. V prvním případě vyzdvihl českou snahu o urovnání plynové krize americký velvyslanec v ČR Richard Graber (15:35 Studio Česko 20.1.2009), v druhém případě poděkoval Mirku Topolánkovi za „*úspěšné předsednictví*“ předseda Evropského parlamentu Hans-Gert Pöttering (15:08 Rozhovor na aktuální téma 7.5.2009). V třetím pozitivním příspěvku odpovídal na otázky Rádia Česko politolog Milan Znoj, jenž přičítal vítězství ODS v červnových eurovolbách i evropskému předsednictví, díky němuž strana „*zřejmě zabodovala mezi voliči*“ (8:16 Událost dne 8.6.2009). Oba dva **negativní** příspěvky odkazovaly na názor prezidenta Svazu průmyslu a dopravy Jaroslava Míla, jenž nahlížel na shoení vlády v době evropského předsednictví jako na „*ostudu*“ (2x 15:08 Rozhovor na aktuální téma - 25.3.2009 a 22.4.2009).

Publicita předsednictví v soukromých celoplošných televizních stanicích vykazovala převahu pozitivních příspěvků nad negativními. Výjimkou se nestal ani zpravodajský kanál **Z1**. Většina **pozitivně** zabarvených příspěvků odvysílaných na této televizi (celkem 13) byla uveřejněna v době předsednictví vlády Jana Fischera, přičemž kladného hodnocení se dostalo zejména jejímu řízení závěrečného červnového summitu. Pozitivní příspěvky vztahující se ke kabinetu Mirka Topolánka se týkaly mimo jiné české účasti na řešení konfliktu na Blízkém východě. Z1 v této souvislosti odkazovala na názory nastupujícího amerického prezidenta Baracka Obamy a aktéra předsednictví, ministra zahraničí Karla Schwarzenberga. **Negativně** laděné zprávy (11) rozebíraly pád vlády v poločase předsednictví, Entropu, kritický pohled francouzských médií na naše předsednictví či únik osobních údajů delegátů summitu v Praze. Podle Z1 našel jeden finský turista tyto citlivé údaje v počítači nejmenovaného pražského hotelu (19:00 Zprávy v 7 18.4.2009).

Přibližně třetina **pozitivně** zabarvených zpráv **TV Nova** (3 z celkových 10) informovala o dohodě evropských ministrů financí v čele s Miroslavem Kalouskem o snížení DPH u některých služeb. Dvakrát odvysílaná zpráva kladně hodnotila první měsíc českého předsednictví. Jiné tři pozitivně zabarvené příspěvky vycházely ve svém hodnocení z průzkumů veřejného mínění, jejichž výsledky vyznívaly pro aktéry předsednictví příznivě. Úplně první pozitivní zpráva o českém předsednictví na Nově poukázala na telefonický rozhovor Mirka Topolánka s Barackem Obamou, který měl ocenit dosavadní práci českého předsednického týmu (19:30 Televizní noviny 8.1.2009). Naopak poslední kladně laděný příspěvek se zamýšlel nad výsledky evropského předsednictví vlády Mirka Topolánka (19:30 Televizní noviny 6.5.2009). **Negativně** laděné zprávy (8) podrobily kritice červnovou misi Miloslava Vlčka na Blízký východ, Topolánkovo přirovnání amerických protikrizových opatření „*k cestě do pekel*“ či výměnu vlády v průběhu evropského předsednictví. Tématem negativních příspěvků se stala i Entropa Davida Černého a nevalné mínění některých francouzských médií o počínání Česka v čele evropské sedmadvacítky.

Rovněž **Prima TV** odvysílala více pozitivních než negativních příspěvků. Pět ze sedmi **kladně** laděných příspěvků bylo publikováno v prvním měsíci českého předsednictví. Tyto lednové příspěvky se vztahovaly k (vy)řešení plynové krize, k výsledkům průzkumů veřejného mínění značícím rostoucí popularitu vládních představitelů, k novoročnímu projevu prezidenta Václava Klause a k chvále předsednictví z úst premiéra Miloše Zemana. V dubnu se v hlavní zpravodajské relaci této televize objevil portrét slovenské prezidentské kandidátky Ivety Radičové, která vyzdvihla nasazení vlády Mirka Topolánka při řešení lednové plynové krize (18:55 Zprávy TV Prima 12.4.2009). Ve zbývajícím pozitivně zabarveném příspěvku byly výsledky červnového summitu označeny za úspěch českého předsednictví (18:55 Zprávy TV Prima 19.6.2009). Čtyři ze šesti **negativních** zpráv poukázaly na poškození českého předsednictví pádem vlády. Po jednom negativním hodnocení si připsaly plastika Entropa a blízkovýchodní cesta parlamentní delegace v čele s Miloslavem Vlčkem, jehož poradci se setkali s reprezentanty hnutí Hamás, které je v očích EU teroristickou organizací.

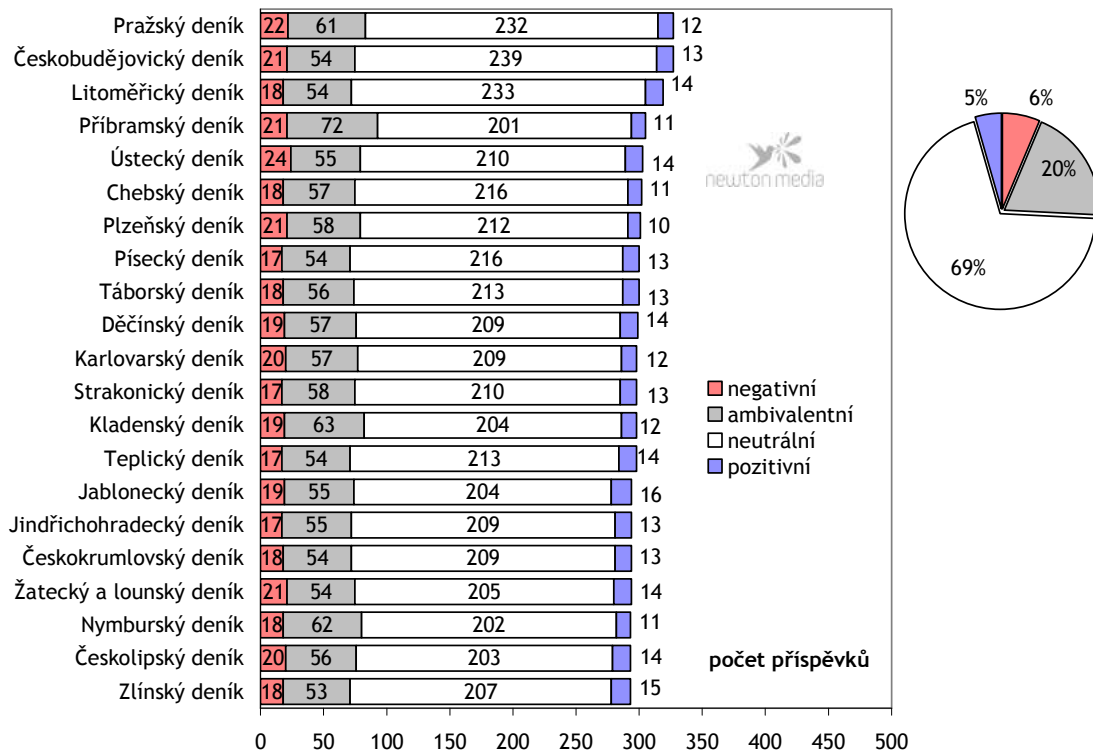
Ze soukromých rozhlasových stanic s vysokým počtem posluchačů (Impuls, Frekvence 1) mělo české předsednictví lepší mediální obraz na **Frekvenci 1**, kde se přibližně třetina pozitivních příspěvků (3 z 8) týkala přístupu Česka

coby předsednické země EU k plynové krizi. Námětem dalších **pozitivních** zpráv byly průzkumy veřejného mínění ve spojitosti s českým předsednictvím, projev Václava Klause v EP, pochvala předsednictví od José Barrosa a setkání ministrů zahraničí na Hluboké, které „*proběhlo na výbornou*“ (29.3.2009). Čtyři **negativní** příspěvky uveřejněné na Frekvenci 1 souvisely s výrokiem J. F. Potužníka o defenzivní akci Izraele v pásnu Gazy, s rozruchem kolem Entropy, s údajně kritickým pohledem Francie na naše předsednictví a s „*ostudou, kterou nám udělal Paroubek a spol. v Evropě v rámci českého předsednictví*“ (rozhovor s Ivanem Langerem v pořadu Press klub 17.5.2009). Na rádiu **Impuls** převažovaly kritické zmínky nad pozitivními hodnoceními. **Negativně** laděné zprávy (5) referovaly o výše zmíněném vyjádření Jiřího F. Potužníka k izraelskému vojenskému zákroku v pásnu Gazy, o nepříznivém přijetí Entropy v německých médiích, o pádu vlády uprostřed předsednictví, o setkání poradců Miloslava Vlčka s představiteli hnutí Hamás a o „*promarněném evropském předsednictví*“ (13:00 Zprávy 25.6.2009). Ve dvou ze tří **pozitivních** příspěvků dalo rádio Impuls prostor osobnostem chválícím české předsednictví (německý politik Weisskirchen 25.3.2009 a český premiér Fischer 29.6.2009). Třetí pozitivní příspěvek se zabýval nárůstem popularity Mirka Topolánka, jež průzkumy veřejného mínění dávaly do souvislosti s výkonem našeho předsednictví (8:00 Zprávy 7.2.2009).

Z televizních a rozhlasových stanic (s výjimkou RTA se jednalo pouze o regionální studia Českého rozhlasu), které se z důvodu nižšího počtu referencí nedostaly do grafu, uveřejnil nejvíce **pozitivních** příspěvků **ČRo - České Budějovice**. Tři z osmi kladně zabarvených zpráv s odkazem na místopředsedu Evropské komise Güntera Verheugena uvedly, že české předsednictví Unii „*patří k těm lepším*“ (3x 14.5.2009). Čtyři pozitivní příspěvky citovaly premiéra Jana Fischera, podle něhož bylo naše předsednictví „*stoprocentně úspěšné*“ (3x 19.6.2009) a předalo Švédsku evropské kormidlo „*se splněnou agendou*“ (29.6.2009). Poslední kladně laděná zpráva informovala o studii společnosti Factum Invenio, podle níž většina Čechů hodnotí půlroční české předsednictví EU pozitivně (23.7.2009).

ČRo - České Budějovice dosáhl v rámci skupiny televize a rozhlasu prvenství v podílu **pozitivních** příspěvků, který v jeho případě činil přibližně 11 % (tj. 8 z celkových 74 příspěvků). Naopak nejvyšší podíl **negativních** příspěvků (18 %) na medializaci předsednictví byl zaznamenán v **ČRo - Pardubice**. Stačily k tomu pouze dva kritické příspěvky (z celkových 11 příspěvků), z nichž jeden vycházel z kritiky údajné nečinnosti českého předsednictví při řešení ekonomické krize, již přednesl v rozhlasové stanici Deutschlandfunk německý europoslanec Martin Schulz (19.3.2009). Druhá negativně zabarvená zpráva citovala bývalého českého prezidenta Václava Havla, podle něhož bylo nevhodné vyslovit nedůvěru vládě v čase evropského předsednictví (26.3.2009).

5.2.3. Regionální tituly

Graf nalevo představuje tituly, které uveřejnily 293 příspěvků a více. Výšečový graf napravo se týká celkového hodnotového vyznění předsednictví ve všech sledovaných regionálních titulech.

Jak již bylo výše poznamenáno, publicitu českého předsednictví v regionálních titulech ovládly deníky společnosti Vltava-Labe-Press, jež vycházejí v ČR v 75 mutacích. Jelikož mají tyto deníky společnou část, mohly být některé příspěvky uveřejněny až 75krát.

Nejvíce se o české předsednictví zajímaly Pražský deník a Českobudějovický deník, které shodně přinesly 327 příspěvků. Na pomyslné bronzové pozici se umístil Litoměřický deník s 319 příspěvků. Na prvních třech místech tak skončily tituly, v jejichž působnosti se odehrávaly akce spjaté s českým šéfováním EU. Pražský deník se věnoval několika summitům odehrávajícím se v Praze včetně toho médiálně nejatraktivnějšího za účasti amerického prezidenta Obamy. Pro Českobudějovický deník se zase stala lákadlem schůzka evropských ministrů zahraničí na zámku v Hluboké, jež dříve vlastnila rodina Karla Schwarzenberga, který toto setkání z titulu šéfa české diplomacie řídil. Litoměřický deník pak seznamoval své čtenáře s podrobnostmi jednání ministrů dopravy v Litoměřicích. O tom, že tuzemské mimopražské předsednické akce napomáhaly většímu zájmu regionálních titulů o český půlok v čele EU, svědčí skutečnost, že z listů vycházejících na Moravě vykázaly nejvyšší počet příspěvků Zlínský deník a Brněnský deník, v jejichž spádové oblasti se konala zasedání ministrů práce a sociálních věcí (Luhačovice), respektive ministrů zemědělství (Brno).

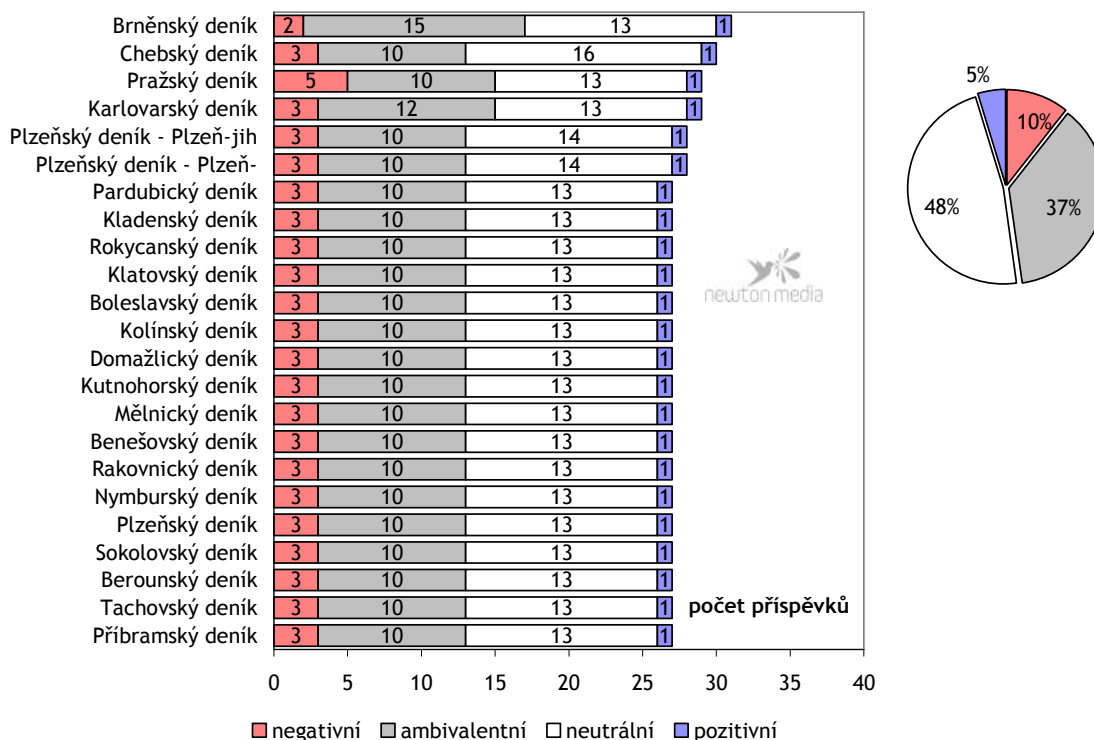
Nejčastěji bylo české předsednictví chváleno na stránkách Jabloneckého deníku, který publikoval 16 pozitivních příspěvků, z nichž 14 současně otiskly i další severočeské Deníky Bohemia (např. Litoměřický, Teplický, Mostecký či Českolipský deník). Některé z těchto 14 příspěvků byly navíc publikovány ve všech 75 verzích deníků společnosti Vltava-Labe-Press. Zaměříme-li se nejprve na dva pozitivní články uveřejněné pouze v Jabloneckém deníku, zjistíme, že v obou případech se předmětem zájmu stala plastika Davida Černého Entropa (2x 23.1.2009). Z námětů 14 pozitivních článků, jež se objevily ve více verzích Deníků Bohemia a Moravia, zmiňme způsob řešení

plynové krize v podání českého předsednictví (např. „*Topolánka ve Štrasburku chválili*“ 15.1.2009; uveřejněno v 75 mutacích), průzkumy veřejného mínění související s předsedáním EU (např. „*Lidé hodnotí české předsednictví Evropské unii pozitivně*“ 24.7.2009; publikováno v 74 Denících Bohemia a Moravia) či výsledky posledního summitu pod českým vedením (např. článek s podtitulkem „*Evropská unie se včera shodla na zárukách pro Iry i na Barrosovi v nové komisi*“ 20.6.2009; publikováno ve 40 mutacích Deníků Bohemia a Moravia). Po 15 **pozitivních** příspěvcích uveřejnilo sedm Deníků Moravia, patřil mezi ně i **Zlínský deník**, který se kromě témat společných všem listům společnosti Vltava-Labe-Press věnoval i výše zmíněnému summitu v Luhačovicích (např. „*Zasedání ministrů v lázních sklidilo pochvaly*“ 26.1.2009).

Kritický tón zazníval v souvislosti s českým předsednictvím nejčastěji v **Ústeckém deníku** (24 negativních příspěvků). K frekventovaným námětům **negativních** článků, které byly šířeny ve více verzích regionálních deníků, náležely hlavně Entropa (např. „*EU: Bulhary pobouřil turecký záchod*“ 14.1.2009; otištěno v 74 mutacích), pád vlády v polovině evropského předsednictví (rozhovor s politologem Lukášem Mackem 4.5.2009; publikováno v 74 mutacích) a neukončená ratifikace Lisabonské smlouvy v ČR (např. „*Euroostuda pokračuje, Lisabon opět odročen*“ 5.2.2009; uveřejněno v 75 mutacích). Negativním příspěvkům (5) pocházejícím z rubriky Ústecko vadilo především vyslovení nedůvěry vládě předsedající Unii Poslaneckou sněmovnou, v jednom případě pak neušla kritice Entropa Davida Černého („*ČR měla mít na Entropě jako znak tunely se symboly bank*“ 30.1.2009). Druhý nejvyšší počet negativních příspěvků (22) byl zaznamenán v **Pražském deníku**. Čtyři negativní příspěvky publikované pouze v tomto listě, podrobily kritice především plastiku Entropa (např. „*Humor Davida Černého rozlítíl Sofii*“ 14.1.2009), vztah prezidenta Klause k předsednictví („*Škodíme si sami sobě*“ 21.1.2009) a pád Topolánkovy vlády předsedající EU („*Když smích vystřídá stud*“ 1.4.2009).

Prvenství v počtu **ambivalentních** příspěvků (72) dosáhl **Příbramský deník**. Nejednoznačné příspěvky zde publikované se nezřídka zaobíraly důsledky pádu vlády na akceschopnost a pověst českého předsednictví (např. „*Klaus sahá po otěžích v Unii, matný Fischer mu vyhovuje*“ 8.4.2009; obsaženo v 74 mutacích), vztahem Václava Klause k evropskému předsednictví (např. „*Klaus se v europarlamentu pustil do evropské integrace*“ 20.2.2009; publikováno v 62 verzích Deníků Bohemia a Moravia) či kritikou evropských socialistů, již tepali představy české vlády o vhodné podobě mateřské péče (viz „*Europoslanci kritizují Čechy kvůli jeslím*“ 4.2.2009; uveřejněno v 75 mutacích). Vedle pádu vlády byla nejčastějším námětem ambivalentních článků Příbramského deníku plastika Entropa. Přispěla k tomu i dočasně založená rubrika tohoto listu nazvaná „*Česko jako Czechtropa - jak to vidíte vy?*“, která vyzývala čtenáře k diskusi o Entropě na internetových stránkách deníku a k parodickému zobrazení různých částí České republiky.

5.2.3.1. Názorové příspěvky v regionálních titulech

Graf nalevo znázorňuje, regionální tituly, které uveřejnily o českém předsednictví alespoň 27 názorových příspěvků (glosy, komentáře, poznámky, sloupky, poznámky). Graf napravo nabízí pohled na poměr hodnotově zabarvené medializace předsednictví v názorových příspěvcích sledovaných titulů.

V regionálních titulech byly zaznamenány tři **pozitivně** vyznívající názorové příspěvky, přičemž jeden z nich otisklo 75 mutací Deníků Bohemia a Moravia. Zde je nutno podotknout, že se v tomto případě jednalo o výběr z komentářů celostátních deníků. Zmíňme například citaci z článku komentátora MF DNES Martina Komárka, jenž vyzdvihl „*velice solidní premiérovův výkon v roli předsedajícího Evropské rady*“ (v regionálních denících publikováno 16.1.2009). Pozitivní zabarvení měl i komentář regionálního týdeníku Homér, jenž se zaměřil na spory ohledně vhodné podobě mateřské péče EU. Podle autorky článku chce české předsednictví „*zvýšit prestiž rodičovství a uznat péči o dítě jako společensky relevantní činnost. České předsednictví prosazuje, aby rozhodnutí o péči o dítě zůstalo na rodinách*“ (12.2.2009). Měsíčník Moravské hospodářství (20.2.2009) uveřejnil glosu Veroniky Hrdé, která přivítala, že se schůzka evropských ministrů práce a sociálních věcí konala v Luhačovicích.

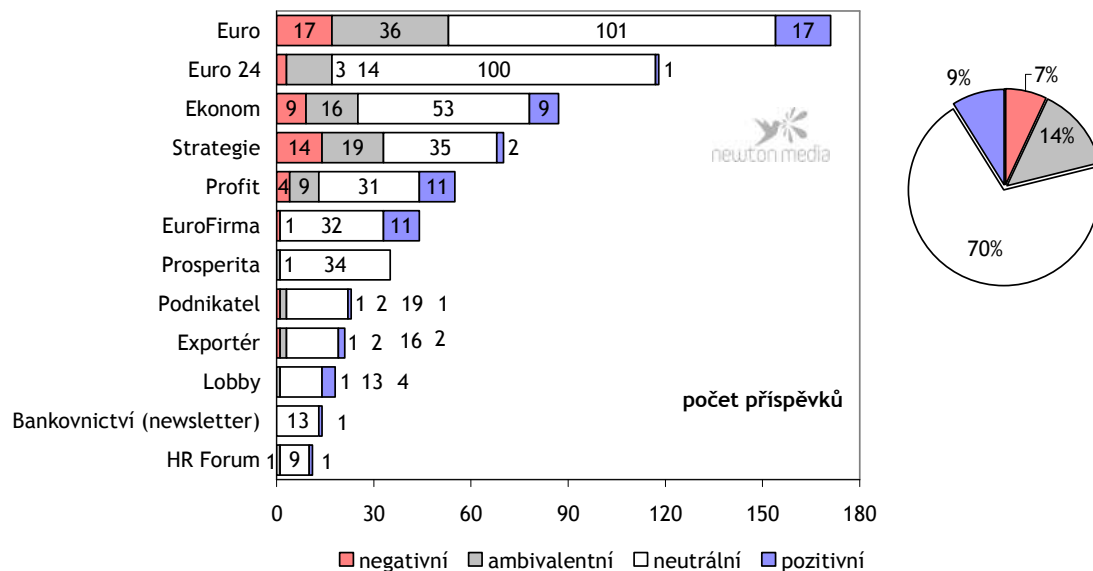
Dva **negativně** zabarvené názorové příspěvky se objevily ve všech 75 Denících Bohemia a Moravia. První z nich napsala poslankyně EP Jana Hybášková, podle níž pád české vlády „*není jen zásahem do českého předsednictví, nýbrž je zásahem do Unie samotné*“ (22.4.2009). Sociolog Ivan Gabal, autor druhého kritického komentáře, si v souvislosti s náklady na předvolební kampaň položil řečnickou otázku, „*kolik miliard nákladů na předsednictví bylo promrháno pádem vlády a jak drahé budou škody na našem evropském dobrém jménu*“ (27.5.2009).

Pražský deník byl z regionálních titulů k českému předsednictví nejkritičtější, neboť jako jediný publikoval pět **negativních** komentářů. Dva z nich se objevily ve všech verzích deníků společnosti Vltava-Labe-Press (viz předcházející odstavec). Jeden kritický komentář byl kromě **Pražského deníku** otištěn i v dalších 29 mutacích Deníků Bohemia. Obsah tohoto příspěvku tvořila ukázka z článku slovenského deníku Pravda, jenž se pozastavoval nad rozhodnutím některých politiků vyslovit nedůvěru vládě bez ohledu na její úkoly při řízení Evropské unie (ve 30 regionálních denících uveřejněno 1.4.2009). Na pád vlády uprostřed předsednictví se soustředily i zbývající dva negativní názorové příspěvky, které byly publikovány pouze na stránkách Pražského deníku.

Mutace Deníků Bohemia a Moravia sdílely několik **ambivalentních** příspěvků včetně poznámky Ivana Hoffmanna, jenž se soustředil na stížnost českých chovatelů prasat, že nejsou schopni konkurovat vysoce dotované západoevropské produkci. Hoffman k tomu podotkl: „*Věčná škoda, že se vepři nestali prioritou českého předsednictví. Naši chrabří znevýhodnění čuníci měli být vpuštěni do ulic Bruselu s ceduličkami ‚Kvůli vám končíme v Česku!‘ Takový čin chce ale kuráž*“ (5.3.2009).

Brněnský deník uveřejnil v rámci regionálních nejvíce komentářů (31), primát zaznamenal i v počtu **ambivalentně** laděných názorových příspěvků (15). Devět nejednoznačných komentářů bylo součástí i dalších regionálních deníků, zbývajících šest se vyskytlo pouze v Brněnském deníku. Třetina těchto exkluzivních příspěvků posuzovala Entropu Davida Černého (např. „*Legrace ještě neznamená neúctu*“ 19.2.2009). Autor dalšího ambivalentního příspěvku již na začátku ledna neskrýval skepsi ohledně možnosti našeho předsednictví posunout evropské záležitosti žádoucím směrem („*Naše kostka cukru*“ 7.1.2009). Zbývajících tři příspěvky se týkaly důsledků pádu vlády na evropské předsednictví, přičemž jeden z nich spojoval s touto událostí nižší účast evropských ministrů na schůzkách pořádaných v Česku („*Zasedání je jen hra*“ 4.5.2009).

5.2.4. Ekonomické časopisy

Levý graf zachycuje ekonomické tituly, které přinesly více než 10 příspěvků. Graf napravo zohledňuje poměr hodnotově zabarvené medializace ve všech monitorovaných ekonomických titulech.

Z ekonomických časopisů si evropského předsednictví ČR všiml nejvíce týdeník **Euro** (171 příspěvků), jenž navíc uveřejnil největší počet příspěvků ve všech hodnotících kategoriích. České předsednictví mělo v tomto časopise vyrovnanou bilanci pozitivních a negativních příspěvků (po 17). Stejná situace nastala ještě v týdeníku **Ekonom**, který otiskl po devíti pozitivních a negativních příspěvcích. Přibližně čtvrtina **pozitivní** medializace předsednictví v **Euro** (4 z celkových 17 příspěvků) měla souvislost s bojem proti změnám klimatu. Touto problematikou se ve zmíněném týdeníku zabývá Čestmír Klos, který mimo jiné napsal: „*České předsednictví se už blíží k polovině a naši veřejnosti dosud nedošla historicky první příležitost českého státu promlouvat do světových dějin. Bursík učinil vážný pokus. Největším českým televizím však jeho návrat z USA nestál ani za zařazení do hlavního večerního zpravodajství*“ (23.3.2009). Dvakrát se dostalo chvály únorovému projevu Václava Klause před poslanci Evropského parlamentu. Lukáš Petřík nejprve napsal komentář s názvem „*Prezident v báječné formě*“ (23.2.2009), o necelý měsíc později pak rozhloval s europoslancem Nigelem Faragem, jenž označil inkriminovaný projev za „*fantastický, obdivuhodný*“ (16.3.2009). Pod pěti pozitivními články byl podepsán redaktor Eura Martin Shabu, přičemž dva z nich měly formu rozhovoru (s Alexandrem Vondrou a náměstkem generálního tajemníka NATO Jiřím Šedivým). V dalších pozitivních článcích Martin Shabu poukázal na odmítání protekcionismu českým předsednictvím, na výzkum společnosti Factum Invenio zaměřený na vztah občanů k evropským otázkám („*Předsednictví Česku svědčí*“ 9.3.2009) a na postup našeho předsednictví při koordinaci evropských zbrojních programů. K námětům zbývajících pozitivních příspěvků publikovaných v **Euro** patřil podíl českého předsednictví na reformě evropského pojišťovnictví, na schválené regulaci finančních trhů či na snížení DPH u některých služeb.

Tématu pády vlády se dotkla necelá třetina **negativních** článků týdeníku **Euro** (5 z celkových 17). Ve třech případech sklídila kritiku plastika Entropa (např. „*Mystifikaci zhatilo lajdáctví*“ 19.1.2009). Negativního hodnocení se české straně dostalo i za galavečer v Národním divadle u příležitosti zahájení předsednictví, za únik zápisu z jednání mezi Nicolasem Sarkozym a Mirkem Topolánkem do českých médií, za snahu vybudovat plynovod Nabucco bez nasmlouvaných dodávek plynu či za údajně špatně zorganizovaný Český ples v Bruselu („*Only for VIPs*“ 9.2.2009). Dva kritické články o českém předsednictví publikoval na stránkách Eura sociálnědemokratický poslanec Jan Hamáček (jeden z nich nesl titul „*Blamáž Topolánkovy vlády*“ 16.3.2009). Autorem jednoho negativně zabarveného článku byl Čestmír Klos, jenž ve většině případů psal o našem „vládnutí“ EU spíše pozitivně (viz předcházející odstavec). Na začátku ledna ovšem ke startu českého předsednictví uveřejnil článek

nazvaný „Nastupují křováci“ (12.1.2009), v němž si posteskl, že „naši ministři odmítají evropskou tradici a nechtějí mírnit svou ekologickou stopu“. Klosova výtka směřovala k rozhodnutí českých ministrů odmítnout návrh Martina Bursíka, aby země finančně kompenzovala zvýšené emise způsobené nadměrným létáním. Většina ambivalentních příspěvků (20 z celkových 36) uveřejněných v týdeníku Euro rozebírala následky pádu vlády na průběh a celkové hodnocení našeho předsednictví. Nejednoznačně vyzněly i dva příspěvky o tzv. Východním partnerství („Registrované partnerství“ 27.4.2009 a „Schengenská opona“ 15.6.2009). Ambivalentní ladění měly i články týkající se Entropy, hesla „Evropě to osladíme“ („Kdo to komu oslazuje?“ 12.1.2009), vztahu českého prezidenta k evropskému předsednictví („Jako Švejk?“ 12.1.2009) a připravenosti ČR na řízení evropské sedmadvacítky („Úspěšná ostuda?“ 5.1.2009).

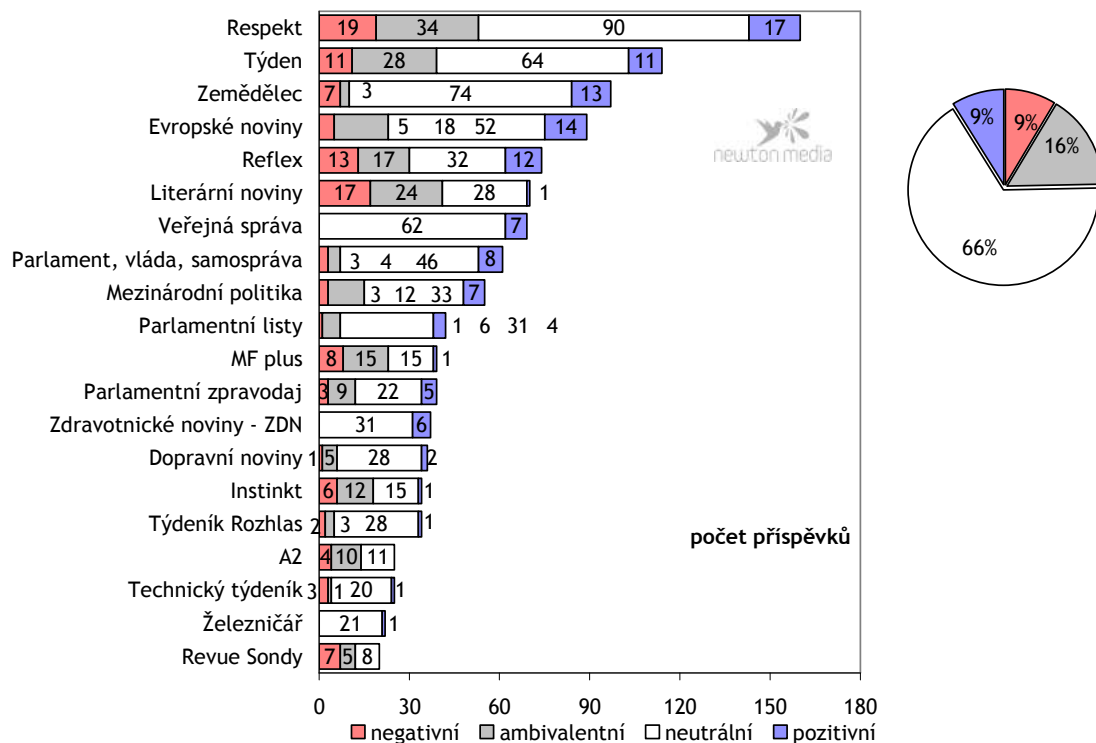
Po 11 pozitivních příspěvcích přinesly časopisy Profit a EuroFirma. V případě týdeníku Profit náležel k častým námětům pozitivit přístup českého předsednictví k ekonomické krizi. Například předseda Hospodářské komory ČR Petr Kužel napsal: „(...) vítáme iniciativu české vlády, která se v rámci českého předsednictví snaží o prosazení rozumných protikrizových opatření v celoevropském měřítku“ (23.3.2009). Komentátor Profitu Pavel Páral ve dvou pozitivních člancích ocenil důraz Česka na energetickou bezpečnost, již do značné míry symbolizovala snaha pokročit v plánech na výstavbu plynovodu Nabucco, jehož trasa by se vyhýbala ruskému území. Dva kladně laděné příspěvky počítaly s příznivým dopadem našeho předsednictví na rozvoj cestovního ruchu v tuzemsku. Další pozitivní články se vázaly k vkladu Topolánkova týmu do plynové „války“ mezi Ruskem a Ukrajinou či Summitu regionů a měst, který se konal v Praze. Redaktor Profitu Jiří Němeček k tomuto setkání zástupců krajů poznamenal: „Praha uspořádala oslavu, která předčila i vstup Česka do Evropské unie. Nechlubila se ale jen sama sebou. Šanci nabídnout návštěvníkům to nejlepší ze své kuchyně, vinogradů nebo nahrávacích studií dostaly všechny evropské regiony“ (9.3.2009). Rovněž v časopisu EuroFirma se podstatná část příspěvků točila kolem protikrizových opatření našeho předsednictví a kolem energetické bezpečnosti coby jedné z priorit českého pololetí v čele Unie. Další pozitivní zmínky odkazovaly na úspěšné hodnocení červnového summitu v Bruselu, na pochvalu našeho předsednictví z úst člena Evropské komise Güntera Verheugena či na našim předsednictvím dojednanou rezoluci OSN pro trvale udržitelný rozvoj. Pozitivně zabarven byl i rozhovor s jihomoravským hejtmanem Michalem Haškem, který kvitoval s povděkem nápad uspořádat schůzku evropských ministrů zemědělství v Brně. O pozitivním vyznění některých článků napovídaly již jejich titulky - například „České předsednictví snižuje administrativu“ (27.4.2009) nebo „Rada pro konkurenceschopnost naplnila priority českého předsednictví“ (8.6.2009). Většina pozitivních příspěvků publikovaných v časopise EuroFirma uváděla jako zdroj oficiální stránky českého předsednictví www.eu2009.cz.

Poměrně nepříznivý obraz mělo české předsednictví v týdeníku Strategie, který obsahoval 14 negativních a 19 ambivalentních příspěvků oproti dvěma pozitivním ohlasům. Devět ze 14 negativních příspěvků kritizovalo následky pádu vlády na evropské předsednictví. Mezi autory těchto článků patřil i ředitel Ústavu mezinárodních vztahů Petr Drulák, který napsal: „Po pádu vlády se však z českého předsednictví stává poškozené zboží, které by neprodal ani nejzdatnější mediální mág. Předsudky o české neschopnosti předsedat EU, které rozšiřovala zejména frankofonní média a kterým do té doby české předsednictví poměrně úspěšně čelilo, se rázem staly skutečností a Česko svůj komunikační zápas o slušnou reputaci prohrálo“ (11.5.2009). Po jednom negativním článku si připsala Entropa a heslo „Evropě to osladíme“. Zbývající tři příspěvky obecně hodnotily předsednictví jako neúspěšné. Šéfredaktor Václav Sochor, autor jednoho z těchto článků, si povzdechl: „Velmi jsem se ale těšil, že předsednictví Evropské unie posune Česko ještě o krok dál. Jak ve vnímání Evropanů, tak v tom, jak Češi vnímají svou národní hrdost. Těšil jsem se zbytečně“ (11.5.2009). Ambivalentní příspěvky týdeníku Strategie nejčastěji pojednávaly o důsledcích pádu vlády pro české předsednictví, o Entropě, o reklamní kampani s heslem „Evropě to osladíme“ a o obrazu předsednictví v českých médiích.

Jak již bylo výše řečeno, týdeník Ekonom otiskl po devíti pozitivních a negativních příspěvcích. U necelé poloviny pozitivních příspěvků (u 4 z 9) jejich autoři vyzdvihli českou aktivitu při lednové plynové krizi. Dvakrát byl kladně hodnocen ministr zahraničí Schwarzenberg kvůli svému postoji k válce v Gaze: „Mimochodem, nevede si zatím špatně. Tím, jak ostře odsoudil raketové útoky Hamásu na Izrael při konfliktu v blízkovýchodní Gaze, nezapřel ministr tradici naší solidarity se židovským státem a zároveň podpořil naši euroatlantickou vazbu“ (8.1.2009). Zbývající pozitivní příspěvky nahlížely na české předsednictví jako na relativně úspěšné. Až na dvě výjimky se kritické články týdeníku Ekonom zabíraly důsledky pádu vlády pro předsedání Unii. Jednu z oněch výjimek představoval negativně zabarvený článek o Entropě („Osm entrotun“ 21.5.2009), druhou pak obecná zmínka redaktora Jana Štětky o „zkaženém českém předsednictví Evropské unii“ (4.6.2009).

Nejvyšší **podíl negativních** příspěvků na medializaci předsednictví byl zaznamenán ve Strategii (20 %), za níž následoval Ekonom s 10 %. Pomineme-li časopis Bankovníctví, které uveřejnilo pouhé čtyři příspěvky, z nichž dva byly kladně zbarvené, tak největším **podílem pozitivních** příspěvků (25 %) se vyznačovala publicita předsednictví v čtrnáctideníku EuroFirma.

5.2.5. Ostatní tisk

Graf nalevo znázorňuje tituly, které publikovaly 20 a více příspěvků o evropském předsednictví ČR. Výšečový graf napravo ukazuje celkové vyznění předsednictví ve skupině Ostatní tisk.

V rámci skupiny ostatní tisk se českému předsednictví dostalo největší pozornosti v týdeníku **Respekt** (160 příspěvků), který zároveň přinesl nejvíce referencí ve všech kategoriích hodnotově zabarvených příspěvků. Na špičce nejfrekventovanějších témat **pozitivních** příspěvků (celkem 17) stála Entropa se čtyřmi kladnými hodnoceními. Například redaktor Jan H. Vitvar na adresu této plastiky podotkl: „Evropa je úžasné místo pro život, ale jak ukázal David Černý s přáteli, stačí dost málo k tomu, aby na povrch vyplavaly staré křivdy a bolesti, které mezi námi budou, i když nemusíme na hranicích ukazovat pas. Jedním z hlavních smyslů současného umění je právě tyto věci odkrývat - a v tomto ohledu je Entropa tak vydařeným kouskem, že o jeho přínosu časem nebudou pochybovat ani Bulhaři“ („Pojďme se nám zasmát“ 19.1.2009). Kromě Entropy psal Respekt též v pozitivním duchu o přístupu našeho předsednictví k plynové krizi a k válce v Gaze. Jako plus evropského předsednictví ČR byla v tomto týdeníku prezentována energetická bezpečnost coby jedna z priorit českého předsedání Unii. Zbývající pozitivně laděné články chválily mimo jiné protikrizovou politiku našeho předsednictví („Češi proti protekcionismu“ 16.2.2009), slavnostní večer v Národním divadle na oslavu právě započatého půlročního předsedání EU („Pohoda v Národním“ 12.1.2009) nebo vystupování Mirka Topolánka v roli předsedy Evropské rady („Na cestě do nebe“ 30.3.2009).

Většina **negativních** příspěvků v **Respektu** (12 z 19) zmiňovala škody na českém předsednictví způsobené pádem vlády. Autorem jednoho z těchto článků byl šéfredaktor Erik Tabery, jenž podrobil kritice předsedu opoziční ČSSD Jiřího Paroubka, který „nedodržel slib, že nechá stávající vládu dotáhnout předsednictví Evropské unie. Bez ohledu na banální pravdu, že střídání týmu, který vede EU, je hazard, se šéf sociální demokracie rozhodl právě pro tento postup“ (6.4.2009). Vedle pádu vlády a přepřahání v průběhu předsednictví se častým námětem negativních článků staly i citace ze zahraničního tisku. Negativně vyzněly pro naše předsednictví i dva rozhovory. Prvním zpovídaným byl politolog Lukáš Jelínek, jenž tepal působení Mirka Topolánka ve funkci předsedy Evropské rady. Druhý rozhovor, s běloruským disidentem Aljaksandrem Atrščankavem, se zaměřil na projekt Východní

partnerství („*Pozvat Lukašenka je zrada*“ 27.4.2009). Mezi akce českého předsednictví, o kterých byl v Respektu publikován negativní článek, patřila i cesta Miloslava Vlčka na Blízký východ, během níž část delegace jednala se zástupci hnutí Hamás („*Vlček v Gaze*“ 15.6.2009). Přibližně polovina **ambivalentních** příspěvků (16 z 34) rozebírala vliv dění na domácí politické scéně rozbouřené pádem Topolánkovy vlády na evropské předsednictví. Část ambivalentních příspěvků měla spojitost s osobou Václava Klause a jeho vztahem k evropskému předsednictví (např. „*Klaus ztrácí na popularitě*“ 29.6.2009). Ambivalentním zabarvením se také vyznačovaly příspěvky o neukončené ratifikaci Lisabonské smlouvy v ČR či o výměně názorů mezi českým předsednictvím a evropskými socialisty ohledně politiky v oblasti mateřské péče („*Jesle v čase Nečase*“ 9.2.2009).

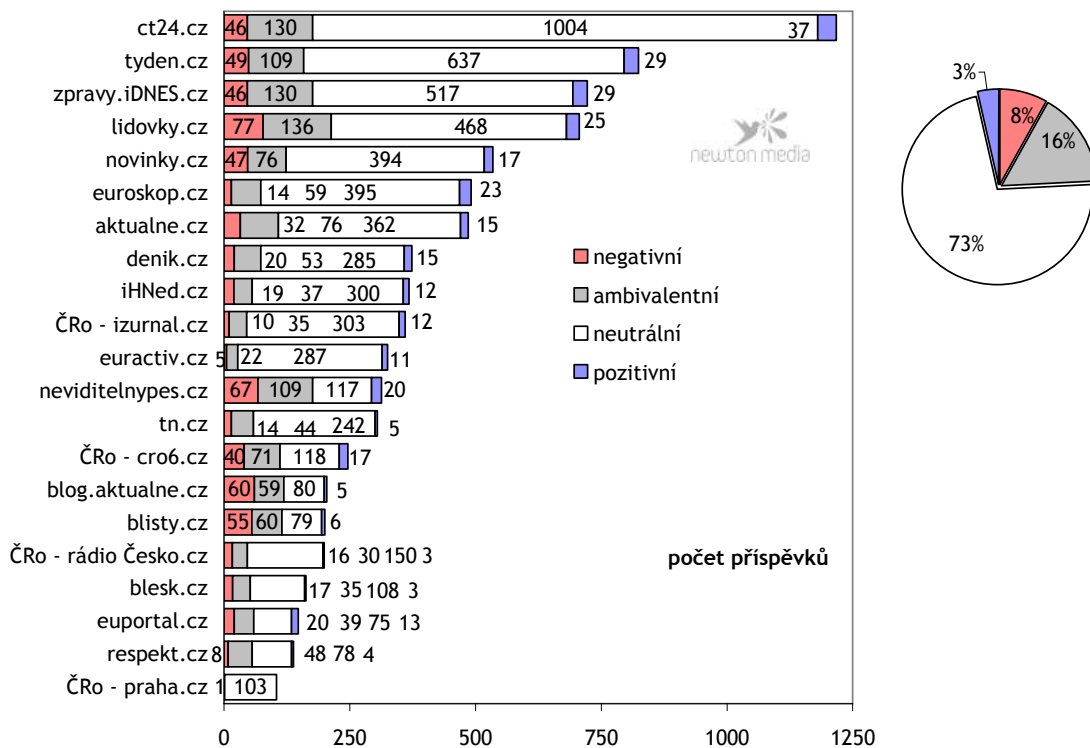
Optikou **Literárních novin** byly výsledky českého předsednictví nevalné. K tomuto tvrzení vybízí pohled na poměr hodnotově zabarvených příspěvků. Oproti jedinému pozitivnímu článku, jehož námětem byla Entropa („*Evropská unie má právo na karneval*“ 26.1.2009), stálo 17 negativních a 24 ambivalentních příspěvků. Autory několika negativních příspěvků byli lidé spjatí s ČSSD (europoslanci Jiří Havel a Libor Rouček, politolog Lukáš Jelínek). Například Libor Rouček hodnotil české předsednictví jako chaotické, a to nejen kvůli pádu Topolánkovy vlády („*Promarněná šance*“ 7.7.2009). K častým námětům **negativních** příspěvků v Literárních novinách náležely Entropa, údajně nezvládnutá plynová krize, výstavba plynovodu Nabucco („*Když v plynovodu chybí plyn...*“ 18.5.2009) a neukončená ratifikace Lisabonské smlouvy („*Zahradil Topolánek Lisabon?*“ 27.4.2009). Literární noviny vytýkaly našemu předsednictví mimo jiné i údajné nedodržení předsevzetí pokročit ve sbližování se zeměmi západního Balkánu („*Bosenské resty*“ 18.5.2009).

Naopak jako poměrně úspěšné vypadalo naše předsednictví v **Evropských novinách**, kde počet **pozitivních** příspěvků výrazně předčil počet negativních článků (poměr 14:5). Svou roli zde sehrála i skutečnost, že na stránkách tohoto měsíčníku dostávali prostor i aktéři předsednictví, například mluvčí Mirka Topolánka J. F. Potužník a premiér Jan Fischer. Druhý jmenovaný v rámci bilancování českého půlroku v čele EU napsal: „*Já osobně dám vždy více na konkrétní výsledky než na dojmy - a za české předsednictví mluvím výsledky. Byli jsme úspěšní v naprosté většině oblastí, které jsme si vytkli jako prioritní(...)*“ (24.7.2009). Úspěch českého předsednictví na stránkách Evropských novin poněkud relativizuje fakt, že většina pozitivních příspěvků byla uveřejněna před pádem vlády, přičemž u negativních příspěvků tomu bylo přesně naopak - čtyři z pěti negativních referencí se zde objevily až po vyslovení nedůvěry Topolánkově vládě Poslaneckou sněmovnou.

Časopis **Týden** jako jediný z titulů zahrnutých do skupiny ostatní tisk přinesl vyrovnaný počet pozitivních a negativních příspěvků (po 11). **Pozitivní** články se soustředily zejména kolem dvou hlavních témat, kterými byla Entropa a návštěva amerického prezidenta Baracka Obamy v Praze. Na zmíněné plastice našel šéfredaktor Dalibor Balšínek jedinou chybu, a sice „*že se David za svůj akt omlouval*“ (26.1.2009). Návštěvu Baracka Obamy v Praze jako prestižní událost představil i rozhovor s českým velvyslancem v USA Petrem Kolářem (16.3.2009). Podobně jako u dalších médií i **negativní** publicitě předsednictví v časopise Týden vévodil pád Topolánkovy vlády uprostřed jejího šéfování EU. Autoři zbývajících kritických příspěvků citovali z komentářů zahraničních novin, pozastavovali se nad průběhem cesty parlamentní delegace v čele s Miloslavem Vlčkem na Blízký východ či se zastávali francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho, vůči němuž se někteří aktéři českého předsednictví nepřímo vymezovali („*Sarkozymu nesladit!*“ 16.2.2009).

Bereme-li zřetel pouze na média, jež uveřejnila více než 20 příspěvků, tak **největší podíl pozitivních příspěvků** (16,2%) vykazovala publicita předsednictví v týdeníku **Reflex**. Kladně zabarvené příspěvky (12) zde publikované oceňovaly české předsednictví v souvislosti s jeho postupem během války v Gaze a při plynové krizi, dále pak kvůli jeho důrazu na energetickou bezpečnost či ustanovení tzv. Východního partnerství na květnovém pražském summitu. Pozitivní hodnocení si připsal i prezidentův projev v EP (viz komentář Bohumila Pečinky z 5.3.2009 nazvaný „*Klaus: osamělý svěděk*“). Týdeník Reflex ovšem otiskl i 13 negativních článků (17,6 %), jejichž dominantním námětem byly následky pádu vlády na české předsednictví. **Největší podíl negativně zabarvených příspěvků** (24 %) byl zaznamenán v Literárních novinách (viz výše).

5.2.6. Internetové servery

Graf nalevo ukazuje internetové servery, jež uveřejnily více než 100 příspěvků o českém předsednictví. Graf napravo se týká celkového hodnocení našeho předsednictví na sledovaných internetových serverech.

Největší odezvu mělo české předsednictví na serveru ct24.cz, který uveřejnil 1 217 příspěvků, z nichž většina (1004, tj. 82 %) byla neutrálních. **Pozitivní** příspěvky zpravodajského portálu České televize (celkem 37) často informovaly o průzkumech veřejného mínění, jejichž výsledky vypovídaly o kladném hodnocení předsednictví ze strany občanů (např. „*Dvě třetiny Čechů hodnotí naše předsednictví pozitivně*“ 25.2.2009). Jiné příspěvky chválily českou kyvadlovou diplomacii v době lednové plynové krize či obsahovaly výroky různých zahraničních politiků, kteří vyzdvihovali kroky našeho předsednictví v různých oblastech, případně nahlíželi na Čechy v čele Unie jako na úspěšné (např. „*Barroso: Děkuji Česku za vynikající práci během předsednictví*“ 9.2.2009). Mezi oceňované výstupy českého předsednictví patřily mimo jiné výsledky závěrečného summitu v Bruselu nebo snížení DPH u služeb. **Negativní** (46) a **ambivalentní** příspěvky (130) se často zabývaly vyslovením nedůvěry vládě předsedající EU. Server ct24.cz též zrcadlil kritické ohlasy na Entropu či výše zmiňovaný výrok Mirka Topolánka o „*cestě do pekel*“, po níž se údajně ubírá administrativa Baracka Obamy ve snaze řešit ekonomickou krizi (např. „*Brifink ČSSD - Paroubek kritizuje Topolánka za cestu do pekel*“ či „*Světová média rozcupovala Topolánka za ,cestu do pekel*“ - shodně 26.3.2009). Negativně vyzněly pro předsednictví též zprávy, že během pražského pobytu Baracka Obamy byly v jednom hotelovém počítači volně přístupné osobní údaje účastníků summitu EU - USA (např. „*Únik dat během summitu bude šetřit Němcův úřad*“ 18.4.2009).

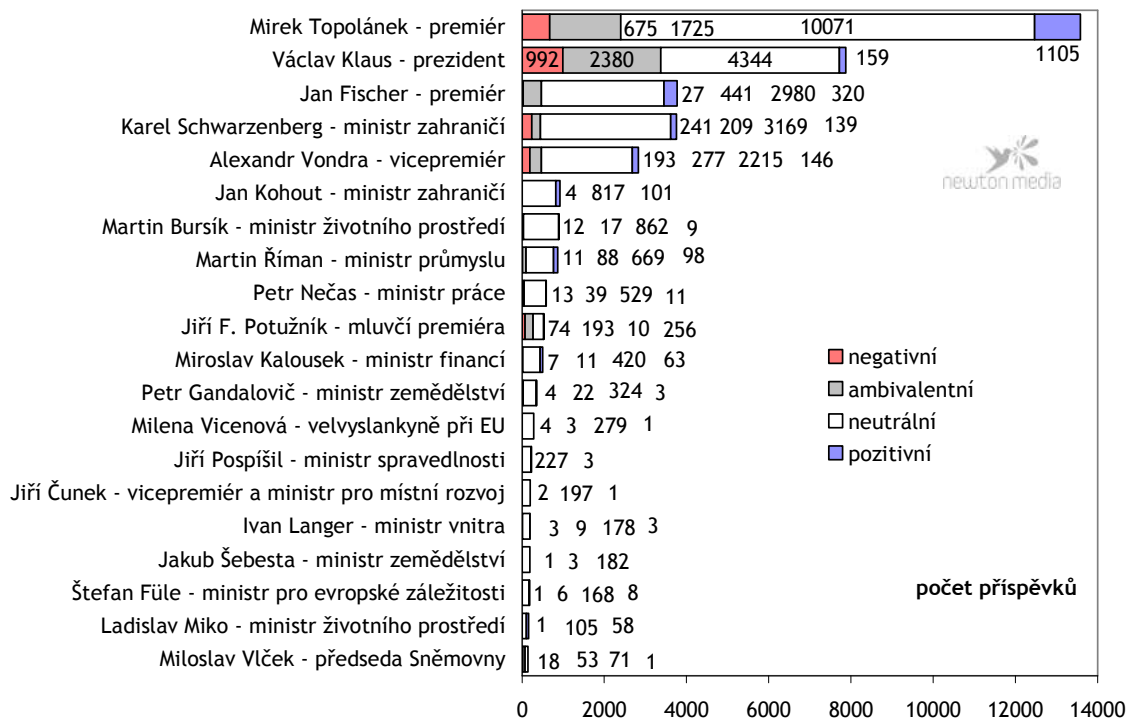
Druhý nejvyšší počet **pozitivních** příspěvků přinesly servery tyden.cz a zpravy.iDNES.cz (shodně 29). Prvně zmíněný server v kladně laděných příspěvcích rozebíral český vklad do řešení plynového sporu mezi Ruskem a Ukrajinou, průzkumy svědčící o úspěchu našeho předsednictví v očích veřejnosti nebo vyjádření zahraničních politiků o českém předsedání Evropské unii (např. „*Albrightová pochválila české předsednictví EU*“ 29.6.2009). Jedna z pozitivních zpráv na serveru tyden.cz pojednávala i o červnovém summitu v Bruselu („*EU se shodla na zárukách pro Irsko*“ 19.6.2009). Podobné náměty měly i kladně laděné příspěvky publikované na serveru zpravy.iDNES.cz. Na rozdíl od portálu tyden.cz zde však byla zastoupena i chvála českého postupu během války v Gaze (např. „*Na dialog se Schwarzenbergem se těšíme, řekl velvyslanec Izraele*“ 2.1.2009).

Nejvíce **negativních** referencí o českém předsednictví uveřejnily lidovky.cz (77 příspěvků), za nimiž následovaly servery neviditelnypes.cz (67 příspěvků) a blog.aktualne.cz (60 příspěvků). Portál **lidovky.cz** se vedle pádu vlády v negativně zabarvených článcích často zabýval i špatným obrazem našeho předsednictví v zahraničních médiích, přičemž většina citací pocházela z francouzských deníků. Například na začátku února server spřízněný s Lidovými novinami převzal následující pasáž z listu Le Figaro: „*Předností českého prezidenta Václava Klause, euroskeptika, který se ochotně představuje jako disident Evropy, je jeho upřímnost. S odzbrojující jistotou řekl, že během šestiměsíčního českého předsednictví se nebude nic dít. A opravdu, Evropa je již měsíc němá*“ (2.2.2009). Mezi náměty dalších negativních příspěvků na serveru lidovky.cz figurovaly Entropa, údajný neúspěch předsednictví při urovnávání konfliktu v Gaze, únik dat účastníků pražského summitu EU-USA (viz výše) či chyba v diáři propagujícím předsednictví („*ČR: Diáře nerozdávat? Zničit!*“ 1.3.2009).

Server **neviditelnypes.cz** podstatnou část negativních příspěvků (67) přejímal z ostatních médií, mezi něž patřily hlavně internetové servery (např. blog.aktualne.cz či bohumildolezal.cz). Negativní příspěvky publikované na portálu neviditelnypes.cz se nejčastěji pojily se jmény Bohumil Doležal, Lukáš Jelínek, Ivan Gabal, Karel Hvižd'ala a „Aston“, kteří byli autory více než tři kritických článků o českém předsednictví. Alfou a omegou většiny negativních článků (41 z celkových 67) bylo shoení vlády uprostřed jejího evropského mandátu. Na tuto událost se zaměřil i politolog Bohumil Doležal, jenž hlavního viníka spatřoval v předsedovi ČSSD: „*Na Paroubkově místě bych o českém předsednictví EU mluvil co nejméně, byl to právě on, kdo nejdříve kladl ODS a vládě různá ultimáta, a když na ně přistoupili, vymýšlel si hned další a další, pak se zavilou urputností házel vládě pod nohy jeden klacek za druhým a nakonec ji uprostřed předsednictví svrhl*“ (1.6.2009). Úplně bez viny však podle Doležala nebyl ani Topolánkuv kabinet: „*Závěrečným akordem této kakofonie byl potupný pád vlády uprostřed evropského předsednictví, do něhož koalice vstoupila s nezřízeným chvátáním*“ (31.7.2009). Zmínky o pádu vlády tvořily přibližně polovinu negativní publicity (celkem 60 příspěvků) předsednictví na serveru **blog.aktualne.cz** (v analýze byl sledován odděleně od zpravodajského portálu aktualne.cz). Část negativních příspěvků kritizovala Entropu či přístup Topolánkova týmu ke světové ekonomické krizi. Na svých blozích nešetřili kritikou na adresu českého předsednictví představitelé sociální demokracie Jiří Havel, Lubomír Zaorálek, Stanislav Křeček a Jiří Paroubek se svou ženou. Právě Petra Paroubková v textu nadepsaném „*Proč už nečtu české noviny*“ udělila českému předsednictví nepříliš lichotivé vysvědčení: „*Týkalo se to třeba adorace našeho předsednictví Rady EU. Velmi úsměvné. Kde na to ti dotyční autoři chodili? Když jsem byla v únoru v Bruselu na Evropské komisi, říkali českému předsednictví ‚damage control‘. Nechali nás něco udělat a pak eliminovali škody, ty skutečné i ty možné*“ (15.7.2009). **Blog.aktualne.cz** vykazoval 29% **podíl negativních příspěvků** na medializaci předsednictví (tj. 60 příspěvků z celkových 204 bylo negativních).

Z internetových serverů, jež přinesly více než 100 referencí o evropském předsednictví, byl nejvyšší **podíl pozitivních příspěvků** (cca 9 %) zaznamenán na portálu **euportal.cz**. Osm ze 13 kladně laděných příspěvků chválilo prezidenta Václava Klause, zejména pak jeho únorové vystoupení před europoslanci. Autorem jednoho z těchto článků byl Rudolf Polanecký, který k dění v Evropském parlamentu poznamenal: „*Snůška urážek na hlavu státu jen potvrdila, jak moc jsou někteří europoslanci vzdáleni realitě a jak moc jsou přesvědčeni o vlastní nedotknutelné genialitě. (...) Holt pro pravdu se zlobí každý a socialisté zvláště*“ (23.2.2009; k prezidentově projevu v EP viz kap. [4.1.5.](#)). Zbývající pochvalné zmínky směřovaly na adresu předsednictví za postoj ministra Schwarzenberga vůči aktivitám palestinského Hamásu, za dokončení předsednictví vládou Jana Fischera, za pochybnosti ministra Petra Nečase o dříve dohodnutých směrnicích EU v oblasti mateřské péče či za kritiku americké protikrizové politiky v podání Mirka Topolánka.

6. Hodnocení aktérů českého předsednictví

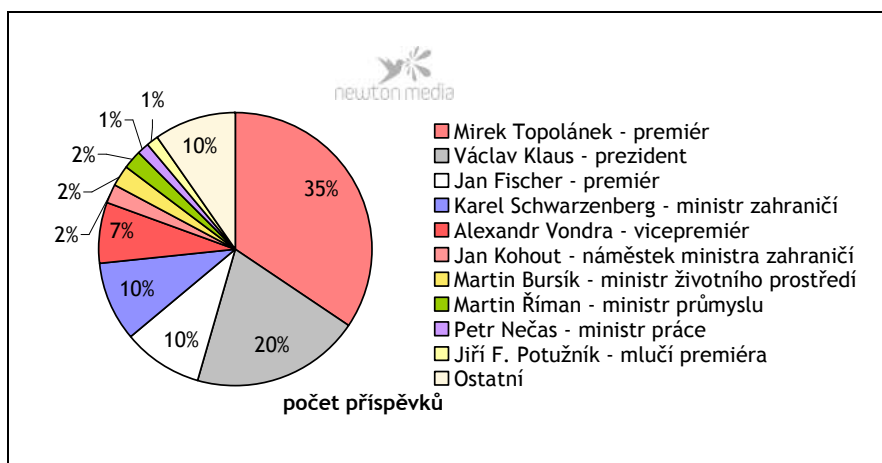
Graf zachycuje nejčastěji medializované aktéry českého předsednictví s ohledem na jejich hodnocení. Publicita premiéra Jana Fischera a jeho ministrů byla sledována ode dne, kdy od prezidenta republiky obdrželi jmenovací listinu. V případě premiéra Jana Fischera se jednalo o 9.4.2009, ostatní ministři byli jmenováni 8.5.2009.

Z aktérů českého předsednictví zmiňovala tuzemská média nejčastěji jméno **Mirka Topolánka**, který zaznamenal i nejvyšší počet pozitivních hodnocení (1 105). V množství negativních a ambivalentních referencí předčil českého expremiéra pouze prezident **Václav Klaus**, jenž se s velkým náskokem stal nejkritizovanějším reprezentantem našeho předsednictví. V žebříčku řadícím aktéry podle počtu příspěvků náležela českému prezidentovi druhá pozice. Třetí příčka připadla **Janu Fischerovi**, jenž byl na začátku dubna jmenován premiérem a o měsíc později jeho vláda vystřídala ve funkci odcházející kabinet Mirka Topolánka. Pětici nejmedializovanějších aktérů, kteří překročili hranici 2 000 příspěvků, doplnili ještě ministr zahraničí v Topolánkově vládě **Karel Schwarzenberg** a jeho kolega, vicepremiér pro evropské záležitosti **Alexandr Vondra**.

Z nových ministrů se vedle premiéra Jana Fischera proboujel do popředí žebříčku i šéf české diplomacie **Jan Kohout**, který se blížil hranici 1 000 příspěvků (922) a obsadil šestou příčku. Do první dvacítky ještě pronikli ministr zemědělství **Jakub Šebesta** (186 příspěvků, 17. místo), ministr pro evropské záležitosti **Štefan Füle** (183 příspěvků, 18. místo) a ministr životního prostředí **Ladislav Miko** (164 příspěvků, 19. místo).

Pomineme-li prezidenta Václava Klause, tak z nevládních aktérů si největší počet příspěvků připsal mluvčí premiéra Topolánka **Jiří František Potužník** (533 příspěvků, 10.místo), který vstoupil do povědomí médií zejména svým kontroverzním komentářem k izraelské pozemní operaci v pásmu Gazy (viz kap. 4.1.2.). Relativně vysokou medializaci zaznamenala naše velvyslankyně při EU **Milena Vicensová** (287 příspěvků, 13. místo). První dvacítku nejmedializovanějších představitelů předsednictví uzavírá předseda Poslanecké sněmovny **Miloslav Vlček** (143 příspěvků), jehož mediální obraz do velké míry poškodila blízkovýchodní mise, během níž se jeho poradci setkali se zástupci hnutí Hamás. Díky této události dosáhly na Vlčkově publicitě vysokého podílu ambivalentní (37 %) a

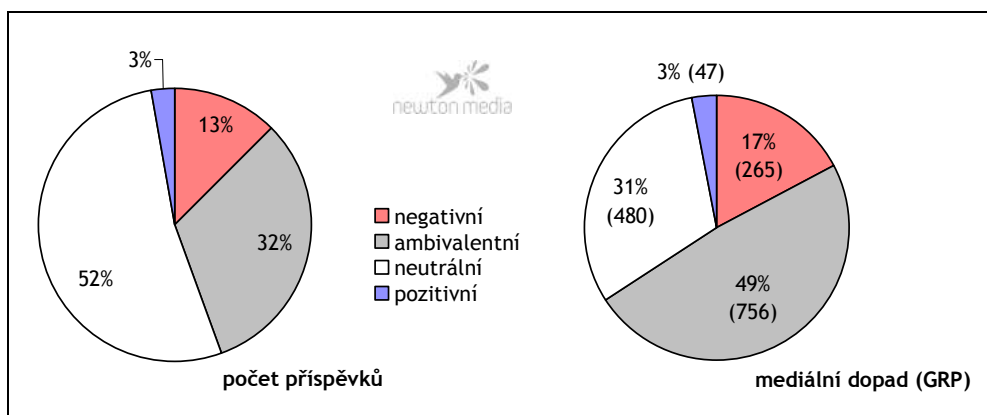
negativní příspěvky (12,5 %). Příznivějšího hodnocení se v médiích dostalo velvyslanci pro energetickou bezpečnost **Václavu Bartuškovi** (10,5% podíl pozitivních příspěvků, mimo graf) a zejména pak zástupkyni velvyslankyně při EU **Janě Reinišové** (74,5 % podíl pozitivních příspěvků, taktéž mimo graf) a náměstkyni ministra pro evropské záležitosti **Janě Hendrichové** (95% podíl pozitivních příspěvků, mimo graf). Obě ženy pro některá média symbolizovaly tezi, že zatímco čeští politici při evropském předsednictví selhali, úředníci naopak uspěli. Pozitivně vyzněl pro Janu Reinišovou i Janu Hendrichovou například příspěvek otištěný v 74 mutacích regionálních deníků („Summit: Tečka za nejhorším předsednictvím, které Evropská unie ve své historii zažila“ 20.6.2009), který je zmiňoval mezi důležitými osobami českého předsednictví, jež vedly složitá přípravná jednání.

Graf ukazuje podíl jednotlivých aktérů na celkové medializaci všech představitelů našeho předsednictví.

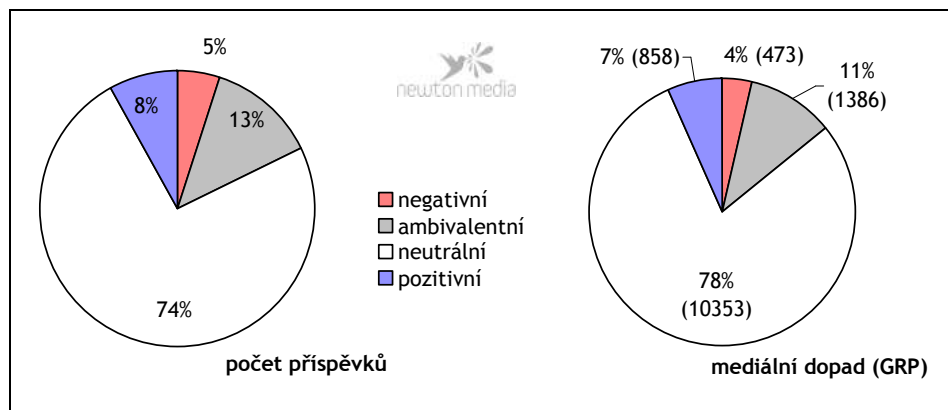
Nicolas Sarkozy a české předsednictví

Jakýmsi nepřímým aktérem našeho předsednictví byl francouzský prezident **Nicolas Sarkozy**, jenž se stal nejčastěji zmiňovaným zahraničním politikem českého půlroku v čele EU. Kdybychom jej zařadili do žebříčku našich představitelů, umístil by se s 1 388 příspěvků na šestém místě. Více než desetina referencí o francouzském prezidentovi měla **negativní** zabarvení (174 příspěvků, tj. 12,5 %), přibližně třetina jeho publicity vyznívala **ambivalentně** (444 příspěvků, 32 %). Negativní a ambivalentní příspěvky cílily zpravidla na údajnou zaujatost Sarkozyho vůči českému předsednictví. Podle některých komentátorů se šéf Elysejského paláce jen s obtížemi loučil s rolí předsedy Evropské rady, ve které ho na základě principu rotujícího evropského předsednictví v lednu vystřídal český premiér. Další vlna kritiky se na francouzskou hlavu státu valila kvůli jejím údajným sklonům k protekcionismu, za jejichž důkaz vydávali novináři Sarkozyho výroky kritizující skutečnost, že některé francouzské automobilky přesunuly část produkce mimo svou mateřskou zemi. V **pozitivním** duchu informovala média o francouzském prezidentovi zřídka (37 příspěvků, tj. 2,5 %). Nejčastěji chválily Sarkozyho Haló noviny, jež v pěti článcích dávaly do kontrastu jeho blízkovýchodní misi během války v Gaze s výsledky delegace vedené ministrem Karlem Schwarzenbergem. Zmíněný deník například napsal: „Kdo si přeje mír a konec utrpení strádajícího obyvatelstva, nemůže nepřát Sarkozymu v jeho konkurenční misi více zdaru při sklizni mírového ovoce“ (10.1.2009). V dubnu se Haló noviny k dané kauze vrátili s následujícím tvrzením: „Krizi v pásmu Gazy po ‚úspěších‘ Schwarzenbergovy mise dořešil až Nicolas Sarkozy“ (21.4.2009). Nutno podotknout, že ostatní tuzemská média hodnotila Sarkozyho aktivity na Blízkém východě o poznání méně příznivě. Podle nich jeho mise byla potvrzením výše zmíněné nechuti rozloučit se s předsedáním EU, navíc francouzský prezident prý nedosáhl o moc více než delegace v čele s českým ministrem zahraničí (k válce v Gaze viz kap. [4.1.2.](#)).

Grafy představují poměr hodnotově zabarvené medializace francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho v souvislosti s českým předsednictvím. Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

6.1. Hodnocení Mirka Topolánka

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

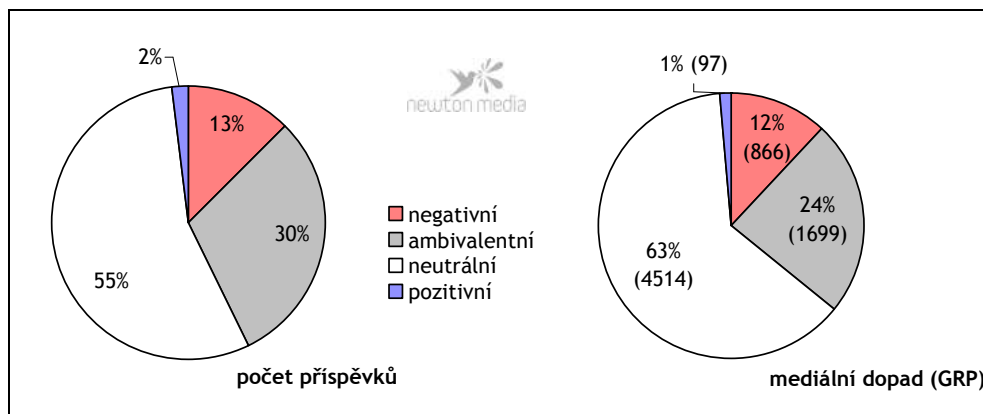
Celkem 13 576 příspěvků o českém předsednictví obsahovalo jméno **Mirka Topolánka**, jenž do 8.5.2009 vykonával funkci předsedy Evropské rady. Jeho medializace sestávala především z neutrálních příspěvků (10 071), jejichž 74% podíl na celkovém počtu se na základě výpočtu **mediálního dopadu** ještě o čtyři procentní body zvýšil (na 78 %). Naopak vliv hodnotově zabarvených referencí se snížil, byť se jednalo o velmi mírný pokles o jeden procentní bod (v případě pozitivních a negativních), respektive o dva procentní body (ambivalentní).

Mirek Topolánek jak podle počtu příspěvků, tak i podle mediálního dopadu zaznamenal převahu pozitivních nad negativními hodnoceními. Podíl **kladně zabarvených** příspěvků (1 105) činil 8 % z hlediska kvantitativní medializace, respektive 7 % podle mediálního dopadu. Nejzdařilejší akcí Topolánkova předsednictví Evropské radě bylo podle médií jednoznačně jeho úsilí vyřešit lednovou plynovou krizi. Právě s touto kauzou souvisela více než třetina pozitivních referencí o dnes již bývalém českém premiérovi (371 z celkových 1 105, tj. 34 %). Předsedu ODS pochválil například i bulvární deník Blesk: „Česko si v roli šéfa Evropy připsalo první úspěch. Maratón vyjednávání premiéra Mirka Topolánka v Rusku a na Ukrajině o obnovení dodávek plynu přinesl výsledky. (...) Už zítra by se Evropa mohla dočkat plynu“ (12.1.2009). Relativně pozitivní vyznění kauzy v médiích nakonec příliš nezměnil ani ukrajinský dodatek ke smlouvě, který plynový spor ještě o pár dní prodloužil (viz kap. 4.1.1.). K častým námětům kladně laděných příspěvků patřil i přístup Topolánkovy vlády ke globální ekonomické recesi. Pro některá média se tehdejší český premiér stal zosobněním boje proti protekcionismu, mezi jehož zastánce byl naopak řazen francouzský prezident Nicolas Sarkozy. V podobném duchu se nesl i článek Lidových novin, v němž stálo: „Nicolas Sarkozy se zřejmě smířil s tím, že francouzské automobilky budou i nadále vyrábět vozy v zahraničí. Podle internetových stránek francouzského deníku Le Monde tak Sarkozy ustoupil tlaku kritiků, včetně českého premiéra Mirka Topolánka“ (10.2.2009). V médiích se též často vyskytovaly příspěvky obecně hodnotící Topolánkovo působení ve funkci předsedy Evropské rady, přičemž často byli autory pochvalných výroků zahraniční politici, hlavně pak předseda EK José Barroso.

Takřka polovina **negativních** příspěvků (316 z celkových 675, tj. 47 %) o Mirku Topolánkovi se vztahovala k jeho štrasburskému vystoupení, během nějž přirovnal současnou protikrizovou politiku Spojených států k „cestě do pekel“. Nad obsahem Topolánkova sdělení se pozastavily mimo jiné Deníky Bohemia a Moravia: „Tři slova, která obletěla svět. Tři slova, kvůli kterým se před blížící se cestou Baracka Obamy do Evropy a Prahy naplnula atmosféra. A také tři slova, kvůli nimž diplomaté žehlí následky, které jim premiér Mirek Topolánek mohl za oceánem v USA způsobit“ (26.3.2009). Europoslankyně Jana Hybášková se zase podivila tomu, jak k ostré kritice český premiér přistoupil jen den poté, co jeho vláda ztratila důvěru Poslanecké sněmovny: „Topolánek zase k naprostému údivu zbytku EU stále komunikoval jako řídící šéf Evropy. Američanům od plic pověděl, že tisknout peníze je ‚cesta do pekel‘. Jenže, v angličtině to není cesta do pekel, ale cesta ‚kamsi‘, slušně řečeno“ (Strategie

11.5.2009). Kromě „pekelného“ výroku se negativní zmínky o Mirku Topolánkovi týkaly jednotlivých akcí evropského předsednictví, které Češi podle některých komentátorů nezvládli. Řadila se sem například i plynová krize (72 negativních referencí o Mirku Topolánkovi, z nichž 30 se objevilo v Haló novinách). Českému premiérovi byly vyčítány i údajné selhání při válce Gaze, plastika Entropa, přístup k ekonomické krizi či jeho údajně nedostatečné úsilí při přesvědčování svých spolustraníků, aby hlasovali v parlamentu pro Lisabonskou smlouvu. Po její ratifikaci v obou komorách naopak část médií označovala Lisabonskou smlouvu jako jeden z kladů odcházejícího předsednického týmu Mirka Topolánka. Náměty negativních a **ambivalentních** příspěvků se z velké části překrývaly. V nejednoznačných hodnoceních byla kritika Mirka Topolánka v té které kauze (například onen výrok „o cestě do pekel“) vyvážena nějakou pozitivně posuzovanou událostí, například premiérovou snahou vyřešit plynovou „válku“ mezi Ruskem a Ukrajinou. Z výše řečeného nepřímo vyplývá, že ambivalentní příspěvky často bilancovaly působení Mirka Topolánka ve funkci předsedy Evropské rady. Jiné nejednoznačné příspěvky přinášely různé pohledy na vystupování Mirka Topolánka v jednotlivých záležitostech.

6.2. Hodnocení Václava Klause

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

Prezident **Václav Klaus** (7 875 příspěvků) byl českými médii od počátku považován za nejkontroverznější postavu našeho předsednictví. Příčinu lze hledat mimo jiné v jeho názorech na evropskou integraci, jež se poněkud vydělují z hlavního evropského mediálního proudu. Český prezident se například stal jedním z nejznámějších odpůrců schválení Lisabonské smlouvy, na kterou většina evropských elit nahlíží jako na nezbytnou podmínku pro zachování akceschopnosti Evropské unie. Když k tomu přičteme Klausovo zpochybňování změn klimatu, v jejichž zpomalení mnozí evropští politici spatřují jeden z hlavních úkolů pro EU, nemůžeme se divit, že Václav Klaus poutal tak velkou pozornost tuzemských i zahraničních médií. Atraktivním tématem byly pro média i relativně okrajové věci typu otázky, zdali by na Pražském hradě měla vedle české vlajky vlát i evropská zástava. S trochou nadsázky lze říci, že téměř každý prezidentův výrok týkající se evropské integrace či takřka každý jeho spor s evropskými politiky ohledně další podoby EU měl velkou šanci probojovat se na titulní strany českých a někdy i zahraničních deníků. Právě z cizích médií jejich české protějšky často přebíraly komentáře kritizující českého prezidenta. Například necelá polovina **negativních** příspěvků o Václavu Klausovi odkazovala na názory publikované v cizině (k vlivu zahraničních médií na mediální obraz našeho předsednictví v Česku viz kap. [4.1.12.](#)).

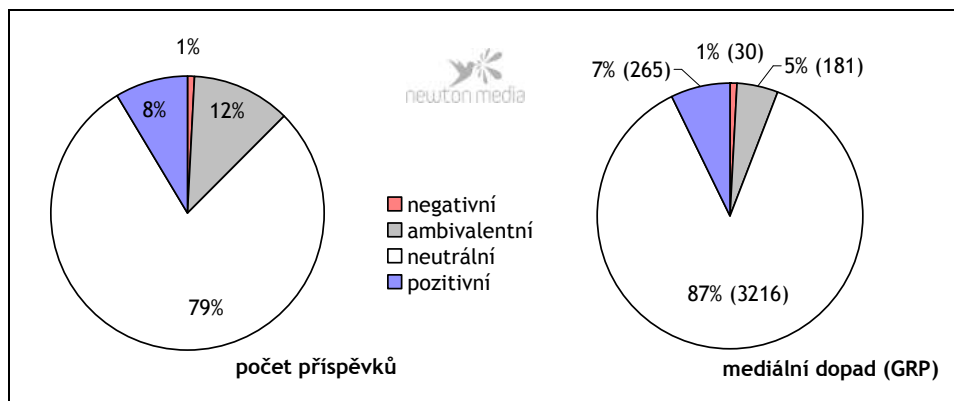
Pozitivní příspěvky (159) se na prezidentově publicitě podílely ze 2 %, na základě výpočtu mediálního dopadu se jejich podíl snížil na 1 %. V 32 případech souviselo kladné hodnocení s projevem Václava Klause v Evropském parlamentu, který jinak v médiích sklízel spíše odmítavé reakce (viz kap. [4.1.5.](#)). Kladné ohlasy zaznamenal Václav Klaus i v souvislosti s některými summity, jimž předsedal. Deníky Bohemia a Moravia si například všimly výroku ministra zahraničí Jana Kohouta chválícího prezidentovy projevy na summitu EU - Japonsko a při večeři u příležitosti ustanovení tzv. Východního partnerství: „*To byla vynikající vystoupení, k nimž nemám sebemenší připomínku*“ (9.5.2009). Části pozitivně laděných příspěvků konvenoval postoj Václava Klause k Lisabonské smlouvě. Ocenění se dostalo českému prezidentovi i kvůli jeho kritice plastiky Entropa. Europoslanec Josef Zieleniec k tomu poznamenal: „*Já jsem svoji příležitost omluvit se bulharským kolegům v Evropském parlamentu promeškal. Proto jsem vděčný Václavu Klausovi, že se omluvil bulharskému prezidentu a že vyzval naši vládu, aby se od plastiky distancovala. Ulehčil mému studu a mému svědomí. A myslím, že nejenom mému*“ (Právo 21.1.2009).

Negativním referencím (992) náležel 13% podíl na celkovém počtu příspěvků, respektive 12% podíl podle mediálního dopadu. Hlavní důvody poměrně vysoké negativní publicity Václava Klause byly naznačeny v předešlých dvou odstavcích. Jednak to byla pověst euroskeptika, jenž se navíc vyjadřoval o evropském předsednictví jako o ryzě formální záležitosti, a jednak nepříznivý obraz v zahraničních médiích, který se díky jejich častým citacím odrážel i v médiích domácích. Část negativních příspěvků (147) souvisela s prezidentovým vystoupením před europoslanci. Někteří komentátoři vyčítali Václavu Klausovi jeho údajný nepřímý vliv na pád

Topolánkovy vlády uprostřed předsednictví. Nesouhlas části médií se vázal i ke stanovisku Václava Klause, že jmenování nové vlády nelze odkládat až na konec českého předsedání Unii. Jelikož se k tomuto prezidentovu názoru posléze připojila i opoziční ČSSD, která v prvních dnech po vyslovení nedůvěry kabinetu Mirka Topolánka připouštěla možnost nechat vládu dokončit její evropský mandát, nastalo střídání vlád uprostřed předsednictví, jež podle některých komentátorů jen umocnilo pošramocenou pověst našeho předsednictví.

Ambivalentní příspěvky (2 380) dosáhly 30% podílu na prezidentově medializaci, na celkovém mediálním dopadu se podílely 24 %. Podobně jako v případě negativních příspěvků se jednalo o nejvyšší hodnoty zaznamenané u nejdůležitějších aktérů našeho předsednictví. Přibližně pětina ambivalentních příspěvků hodnotila nejednoznačně roli Václava Klause v souvislosti s pádem vlády a následujícím děním na jevišti domácí politiky. Část těchto příspěvků například zohledňovala obavy, že by na místě odstoupivšího Mirka Topolánka mohl v čele Evropské rady stanout právě Václav Klaus. Diskuse se vedla zejména o červnovém summitu v Bruselu, který si kladl za cíl najít cestu k ratifikaci Lisabonské smlouvy v Irsku. Některá média líčila případný Klausův zájem o předsedání summitu jako potencionální riziko, že by plánované setkání evropských špiček mohlo být odloženo na červenec, kdy už budou v čele EU Švédové. Poté, co Václav Klaus přenechal řízení schůzky Janu Fischerovi, úvahy o odložení summitu v médiích utichly.

6.3. Hodnocení Jana Fischera

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

V souvislosti s českým předsednictvím uveřejnila česká média 3 768 příspěvků o premiérovi Janu Fischerovi. Stejně jako v případě **Mirka Topolánka** tvořily pozitivně zabarvené příspěvky 8 % Fischerovy medializace, stejný podíl pozitivních příspěvků (7 %) byl u obou premiérů pozorován i na celkovém mediálním dopadu. O něco lepší mediální obraz ovšem měl Jan Fischer, neboť negativní příspěvky (27) u něj dosáhly pouze 1% podílu (jak podle počtu, tak podle mediálního dopadu), zatímco u Mirka Topolánka byl jejich podíl 5%, resp. 4% podle mediálního dopadu. Podíl ambivalentních příspěvků na celkové kvantitativní medializaci byl u obou aktérů přibližně stejný (13 % u Mirka Topolánka, 12 % u Jana Fischera). Toto vyrovnané skóre ovšem nepotvrdil výpočet mediálního dopadu, podle nějž měly ambivalentní příspěvky znatelně větší vliv na publicitu Mirka Topolánka (11 %) než na medializaci Jana Fischera (5 %).

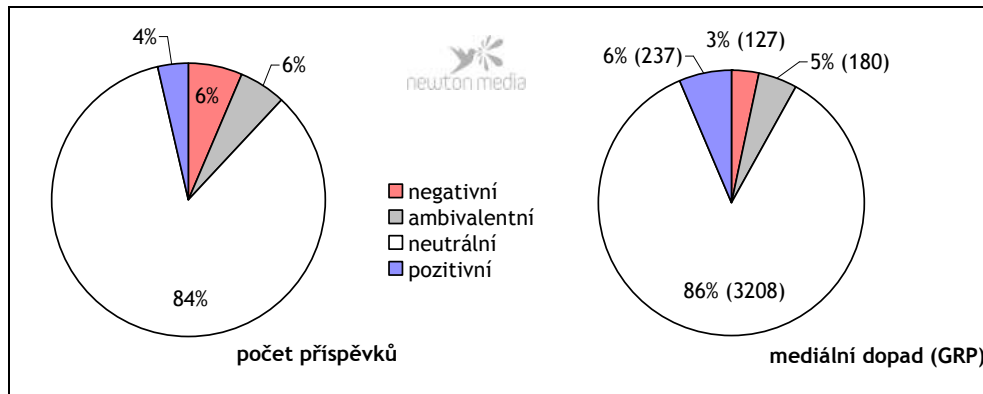
Pozitivní příspěvky o Janu Fischerovi lze rozdělit do čtyř hlavních tematických okruhů. Do první skupiny náležely příspěvky, jež vyjadřovaly přesvědčení, že úřednická vláda úkol dokončit se ctí české předsednictví bez problémů zvládne. Tato víra vycházela i z průzkumu veřejného mínění agentury Factum Invenio, který vyzníval pro Jana Fischera vcelku příznivě (např. „*Jmenování Fischera je dobrou volbou, myslí si polovina Čechů*“, novinky.cz 10.4.2009). Druhým okruhem se staly příspěvky, které oceňovaly způsob, jakým se Jan Fischer ujal funkce předsedy Evropské rady: „*Loutkový premiér? Ani náhodou. Jako politik pevný v kramflecích, který zná rozdíl mezi evropskými institucemi a umí i zavtipkovat v angličtině, tak se včera v Bruselu představil nový předseda vlády Jan Fischer*“ (MF DNES 13.5.2009). Třetí námětový okruh se skládal z příspěvků chválících Jana Fischera za řízení závěrečného summitu, na němž byly přijaty právní garance pro Iry, kteří budou v říjnu rozhodovat o osudu Lisabonské smlouvy v opakovaném referendu. Například politolog Jiří Pehe porovnával oba české premiéry, kteří zasáhli do předsednictví, přičemž z jeho srovnání vyšel jako úspěšnější Jan Fischer, což Pehe dokládá právě na příkladu červnového summitu: „*Špičky zemí Evropské unie nešetří po skončeném summitu Evropské unie chválou na adresu českého premiéra Jana Fischera (...) Fischerův úspěch je poučnou lekcí. V české kotlině totiž panuje mezi značnou částí politických komentátorů mýtus, že politici a plně politické vlády jsou za každých okolností lepší než jacísi úředníci ‚bez mandátu‘*“ (blog.aktualne.cz 19.6.2009). Konečně čtvrtá skupina pozitivních příspěvků bilancovala české předsednictví pod taktovkou Jana Fischera. Příznivé vysvědčení vystavil nové vládě i senátor Jiří Dienstbier, podle kterého tým Jana Fischera „*dokázal je (předsednictví) důstojně dokončit a partnery přesvědčit, že pád vlády neoslabil profesionální úroveň české reprezentace*“ (24.6.2009).

K nejčastějším námětům **negativních** příspěvků o Janu Fischerovi patřily jeho údajně slabý politický mandát a jeho někdejší členství v KSČ. V souvislosti se silou Fischerova mandátu byl pro tuzemská média atraktivní výrok italského ministerského předsedy Silvia Berlusconiho: „*Komu může Obama zavolat, aby zjistil, co se děje? Dnes je prezidentem České republiky expert na statistiku a je paradoxní, že právě on Unii předsedá*“ (např. tyden.cz 28.5.2009). O přesvědčení, že evropští politici nebudou brát předsedu úřednické vlády vážně, svědčily některé

komentáře českého tisku. Podle Luboše Palaty je Jan Fischer „*totální no name*“ (Lidové noviny 6.5.2009), Martin Komárek se zase zaměřil na otázku, zdali má Unii šéfovat premiér Fischer nebo prezident Klaus: „*Ale co když bude Evropu řídit Fischer? Žádný skandál, žádná potupa, žádné výhrůžky odebráním dotací, a dokonce vyhlášením války. Proč? Na Fischera nepřijde ani noha*“ (MF DNES 28.4.2009). Členství Jana Fischera v předlistopadové komunistické straně bylo připomínáno mimo jiné ve spojitosti s rozhodnutím Davida Černého odstranit Entropu z Bruselu. Autor plastiky totiž jako jeden z důvodů uvedl necht' být spojován s „*bývalými bolševiky*“ (např. euractiv.cz 24.4.2009).

Ambivalentní příspěvky (celkem 441) často zpochybňovaly Fischerovy možnosti něco v EU prosadit, případně mu přiznávaly jisté zásluhy s tím, že celkově již hodnocení českého předsednictví nemohl příliš ovlivnit. Například redaktor Českého rozhlasu Jiří Hošek shrnul komentář politologa Piotra Kaczińskiego takto: „*Jeho nástupce (Mirka Topolánka) Jan Fischer už ale v červnu neměl žádnou politickou autoritu. Summit zvládl velmi dobře, ale z pozice čestného zprostředkovatele. S vlastními nápady nebo řešeními za Česko přicházet nemohl*“ (ČRo 1 - Radiožurnál, 18:12 Radioforum 30.6.2009). Některé ambivalentní příspěvky dávaly průchod obavám, že „*matný Fischer*“ (Deníky Bohemia a Moravia 8.4.2009) přenechá evropské předsednictví prezidentu Václavu Klausovi.

6.4. Hodnocení Karla Schwarzenberga

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v Gross rating points (GRP), přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

Medializace Karla Schwarzenberga coby jednoho z aktérů našeho předsednictví čítala 3 758 příspěvků, z nichž 84 % vyznívalo neutrálně. Pozitivnímu hodnocení (139) náležel 4% podíl na ministrově medializaci, vyšší hodnoty dosáhly jak negativní (241, tj. 6 %), tak i ambivalentní příspěvky (209, taktéž 6 %). Výpočet mediálního dopadu poměr hodnotově zabarvené publicity ztlačil. Nejdůležitějším posunem byla změna poměru sil mezi pozitivními a negativními příspěvky. Zatímco podle podílu na celkovém počtu příspěvků měly převahu negativní reference (6 %) nad pozitivními (4 %), podle mediálního dopadu naopak pozitivní příspěvky (6 %) předčily negativní (3 %). Příčinou byla skutečnost, že pozitivní příspěvky se častěji než negativní reference vyskytovaly v médiích s vyšší čteností (sledovaností).

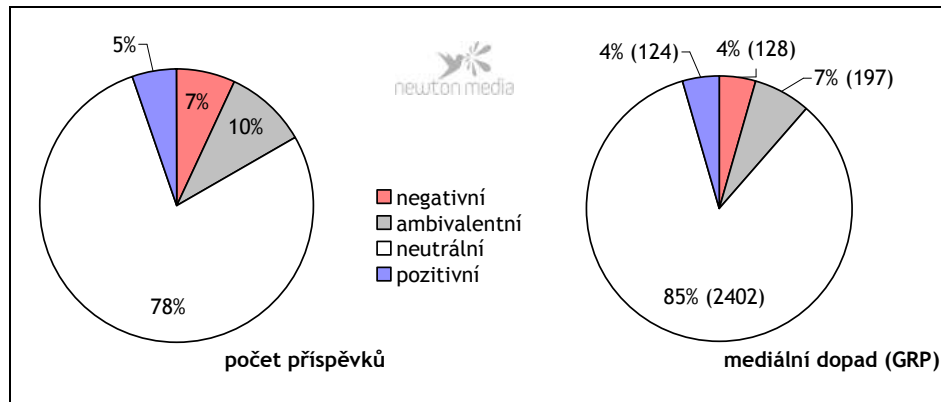
Zhruba polovina pozitivních příspěvků se zabírala rolí českého ministra zahraničí v době války v pásmu Gazy. Tyto příspěvky nesouhlasily s tím, že by Schwarzenbergova mise na Blízký východ byla neúspěšná nebo že by byla zastíněna paralelní diplomatickou aktivitou francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho. Některé pozitivní příspěvky výsledky blízkovýchodní mise pod vedením českého ministra sice přímo nehodnotily, nicméně vyzdvihovaly postoje Karla Schwarzenberga k dané problematice. Autor jednoho z pozitivně laděných příspěvků, Zbyněk Petráček napsal: „Vývoj v Gaze tak dává za pravdu spíš Karlu Schwarzenbergovi, jenž vyslovil pochopení pro izraelskou akci, než hektickému Nicolasi Sarkozymu. Příměří coby návrat ke stavu před 19. prosincem by znamenalo jen tolik, že Izrael bude nadále ostřelován raketami“ (Lidové noviny 19.1.2009). Média si všimla i pochvalných reakcí ze zahraničí včetně té Baracka Obamy, jenž měl v telefonickém rozhovoru s Mirkem Topolánkem ocenit misi vedenou ministrem Schwarzenbergem (např. Frekvence 1, 7:00 Zprávy 9.1.2009). Ostatně výroky zahraničních politiků na adresu Karla Schwarzenberga tvořily nezanedbatelnou část jeho kladně zabarvené medializace. Českého ministra zahraničí chválili třeba jeho kolegové Frank-Walter Steinmeier a Bernard Kouchner nebo předseda Evropského parlamentu Hans-Gert Pöttering. Častým námětem pozitivních příspěvků byly i zmínky o Karlu Schwarzenbergovi jako o klíčové postavě našeho předsednictví, o jeho charismatu, případně o jeho diplomatickém šarmu. Na ukázkou uveďme citaci z glosy Marka Švehly: „Navíc ministr zahraničí je po premiérovi nejdůležitější figura předsednictví. U Schwarzenberga to platí dvojnásob - je v nejlepším slova smyslu evropskou celebritou a jeho osoba pro všechny jeho kolegy funguje v rozdováděném českém rybníku jako uklidňující element“ (respekt.cz 3.4.2009).

Přibližně 90 % negativních příspěvků (218 z celkových 241) kritizovalo Karla Schwarzenberga kvůli výsledkům české mise v Gaze, případně kvůli jeho údajnému stranění Izraeli. Z jednotlivých titulů vadila ministrova politika na Blízkém východě nejčastěji Haló novinám (29 negativních příspěvků). O nepříznivém postoji titulu k osobě ministra Karla Schwarzenberga napovídají již některé titulky článků - „Slepý Schwarzenberg“ (7.1.2009), „Exner Schwarzenbergovi nevěří“ (8.1.2009) či „Kiksy české zahraniční politiky“ (26.1.2009). Nepříznivé hodnocení českého předsednictví v souvislosti s válkou v Gaze se objevilo i v dalších médiích. V deníku Právo celkem pětkrát

podrobil Schwarzenberga kritice komentátor Petr Uhl. Například při posuzování výkonu premiéra Mirka Topolánka během plynové krize komentátor Práva napsal: „*Topolánkuv úspěch ale zastínil i Schwarzenbergovu blamáž, kterou utrpěl jako vedoucí deputace EU. Ta prosila Izrael, aby zabíjel méně dětí a žen a mířil jen na Hamás*“ (13.1.2009). Negativní medializaci Karla Schwarzenberga navyšovaly dva příspěvky otištěné v několika desítkách mutací Deníků Bohemia a Moravia, které české aktivity během lednového konfliktu na Blízkém východě prezentovaly jako „*matnou misi ministra zahraničí Schwarzenberga*“ a „*diplomatický neúspěch*“ (oba příspěvky byly publikovány 7.1.2009). Kromě postupu při válce v Gaze byl Karel Schwarzenberg v médiích kritizován i kvůli údajně proamerickým postojům, potažmo kvůli svému souhlasu s vybudováním amerického radaru v ČR. Naopak Jiří Paroubek ministru zahraničí vytkl, že nevystoupil proti výroku Mirka Topolánka o „*cestě do pekel*“, který podle předsedy ČSSD česko-americké vztahy zkomplikoval (např. *tyden.cz* 13.7.2009). Z námětů zbývajících negativních příspěvků zmiňme například „*obvyklé floskule*“, které údajně Karel Schwarzenberg pronesl v dubnu při návštěvě Sarajeva („*Bosenské resty*“, *Literární noviny* 18.5.2009).

Rovněž v případě ambivalentních příspěvků se válka v Gaze stala dominantním námětem (165 z 209 příspěvků, tj. 79 %). Tyto příspěvky hodnotily Schwarzenbergovu misi nejednoznačně, případně předkládaly zdůvodnění, proč nepřinesla na první pohled viditelné výsledky. Část ambivalentních příspěvků si kladla otázku, zdali nebyl Karel Schwarzenberg zastíněn Nicolasem Sarkozym, jenž se též vypravil na Blízký východ ve snaze ukončit konflikt mezi Izraelem a palestinským Hamásem (viz kap. 4.1.2.). Zbývajících nejednoznačných příspěvků o Karlu Schwarzenbergovi se mimo jiné týkaly nesouhlasu ruských vládních představitelů s ministrovým vyjádřením, že by uznání Jižní Osetie a Abcházie ztížilo zapojení Běloruska do programu Východní partnerství (např. „*Moskva: Schwarzenbergův přístup k Bělorusku je politicky šokující*“, *iHNed.cz* 27.2.2009). Média si také všimla následujících slov prezidenta Václava Klause: „*Že pánové Topolánek a Schwarzenberg se velmi těšili ze své role v tomto našem předsednictví Evropské unie a že byli samozřejmě zklamáni, když tyto své role mohli hrát jen půlku toho předsednictví, to je naprosto logické*“ (ČRo - Rádio Česko, 08:08 Rozhovor na aktuální téma 24.6.2009).

6.5. Hodnocení Alexandra Vondry

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

O Alexandru Vondrovi bylo v souvislosti s českým předsednictvím uveřejněno 2 831 příspěvků. Z hlediska počtu příspěvků byla v médiích zaznamenána převaha negativních zmínek (193) o Alexandru Vondrovi nad zmínkami pozitivními (146), podle mediálního dopadu však byl podíl pozitivních a negativních příspěvků na Vondrově medializaci stejný (4 %). Výpočet mediálního dopadu se projevil i ve snížení podílu ambivalentních příspěvků z 10 % na 7 %.

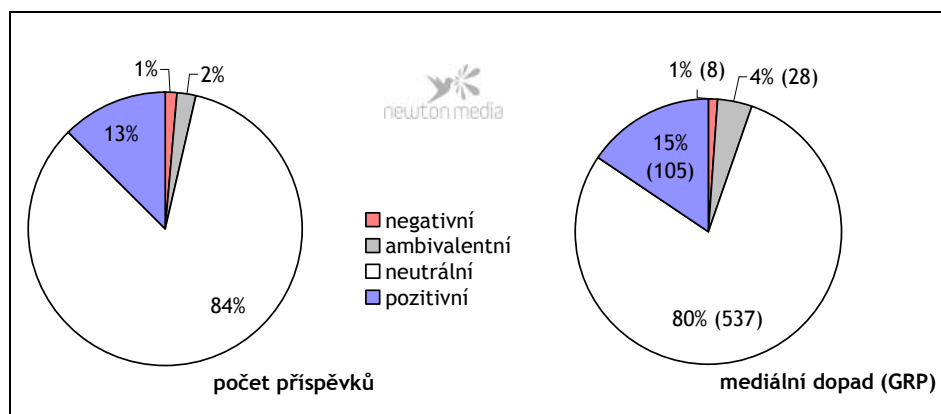
Pozitivní příspěvky (celkem 146) poukazyvaly například na Vondrovu pověst schopného diplomata, odborníka na zahraniční politiku či jej označovaly za oporu našeho předsednictví. Podle Dalibora Balšínska „*má Česká republika kliku, že evropské předsednictví přišlo ve chvíli, kdy diplomacii vedou Karel Schwarzenberg a Alexandr Vondra. Lepší záruku, že vše dopadne bez ostudy a důstojně, naše země nemá. Skutečnost, že Mirek Topolánek ty dva do vlády přivedl, mu určitě bude připočtena ke cti*“ (Týden 5.1.2009). Většina pozitivních příspěvků o Alexandru Vondrovi (94 ze 146, tj. 64 %) však pojednávala o průzkumech veřejného mínění, které potvrzovaly rostoucí popularitu vládních politiků včetně vicepremiéra Vondry, což bylo všeobecně spojováno s příznivým hodnocením našeho předsednictví českou veřejností. Například televize Prima uvedla: „*Popularita premiéra Mirka Topolánka i některých dalších vládních politiků roste. Pomohlo jim zřejmě naše předsednictví v Evropské unii, Vyplývá to z průzkumu agentury STEM. Předseda vlády si například od listopadu polepšil o plných deset procent. Podobně si vedli například i vicepremiér Alexandr Vondra a ministr průmyslu Říman*“ (18:55 Zprávy TV Prima 19.1.2009).

Mediálnímu obrazu Alexandra Vondry příliš neprospělo dění kolem plastiky Entropa, kterou u jejího autora objednal právě český vicepremiér pro evropské záležitosti. Alexandr Vondra byl částí komentátorů líčen jako ten, kdo se nechal od Davida Černého napálit, když mu uvěřil, že na plastice s ním spolupracuje 26 evropských umělců. Média rovněž neskrývala rozpaky ze slavnostního odhalení Entropy v Bruselu, které provázely omluvy Davida Černého i Alexandra Vondry těm zemím, jež vystavené dílo urazilo (viz kap. 4.1.3.). Vzruchem kolem Entropy se zabíralo 147 z celkových 193 **negativních** příspěvků (tj. 76 %) o Alexandru Vondrovi. U ambivalentních příspěvků spolurozhodovala Entropa o nejednoznačném hodnocení českého vicepremiéra v 52 % případů (146 z 277 příspěvků). Námětem některých negativních příspěvků se staly výroky Alexandra Vondry komentující různé kroky českého předsednictví. Například Haló noviny mu vyčítaly přístup k lednové plynové krizi: „*Ještě v sobotu pan Vondra vykřikoval, že nás se to netýká (že v Rumunsku, za které také mluvíme, už klesal tlak k nule, zřejmě nepostřehl), pak vypadly dodávky nám a vláda vládnoucí EU koukala jako tele na zavřená vrata*“ (9.1.2009). Jiří Pehe na stránkách deníku Právo kritizoval Alexandru Vondru kvůli neukončené ratifikaci Lisabonské smlouvy v ČR: „*Místopředseda vlády pro EU Vondra před Evropským parlamentem jen trapně kličkoval. EU na nás prý nemá tlačit*“ (23.1.2009). Petr Fischer v Hospodářských novinách reagoval na názory zástupců Topolánkovy vlády, kteří v médiích neskrývali svůj názor, že pověst českého předsednictví je březnovým pádem vlády definitivně

poškozena: „Leč stalo se, a teď je třeba práci dokončit a nepodléhat přitom sebelitostivým emotivním návalům, které předvádějí nejen Bendl se Svobodou, ale i premiér v demisi Mirek Topolánek, Saša Vondra, muž zodpovědný za evropské vztahy“ („Hrajte, ještě není odpískáno“ 30.4.2009).

Jak již bylo uvedeno v předcházejícím odstavci, více než polovina **ambivalentních** příspěvků o Alexandru Vondrovi se vázala k Entropě. Zbývající nejednoznačné příspěvky se nejčastěji soustředily na vztah vicepremiéra Alexandra Vondry k Lisabonské smlouvě. Podle článku uveřejněného v 75 mutacích Deníků Bohemia a Moravia se sice Alexandr Vondra netajil, že bude hlasovat v Senátu pro smlouvu, k jejímu významu se však vyjadřoval nejednoznačně („Je těžké mít rád Evropskou unii? 26.1.2009).

6.6. Hodnocení Miroslava Kalouska

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

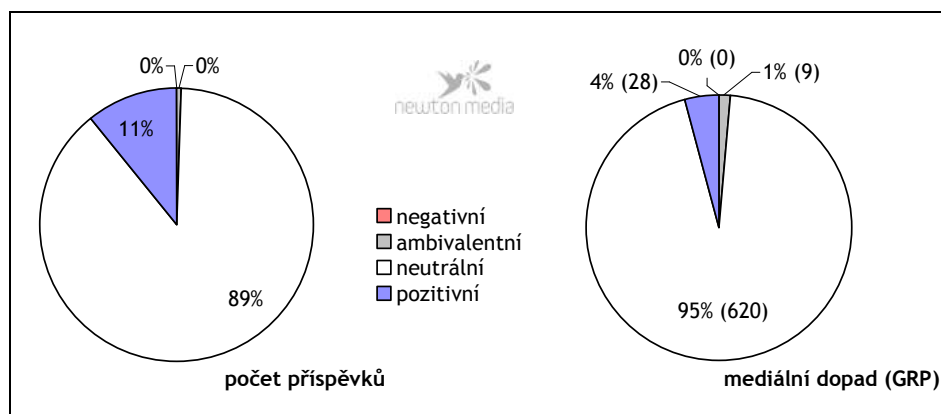
Z hlavních aktérů českého předsednictví si podle médií nejlépe vedl ministr financí **Miroslav Kalousek** (501 příspěvků), který zaznamenal nejvyšší podíl pozitivních hodnocení jak na celkovém počtu příspěvků (13 %), tak i na celkovém mediálním dopadu (15 %). Negativní příspěvky se na ministrově publicitě podílely jedním procentem, nízký byl i podíl ambivalentních referencí (2 % na celkovém počtu příspěvků, 4 % podle mediálního dopadu). Necelá polovina pozitivních příspěvků (28 z celkových 63) pojednávala o na evropské úrovni dojednaném přeřazení některých služeb do nižší sazby daně z přidané hodnoty. Podle médií se tak podařilo dosáhnout shody, o níž se EU pokoušela několik let. Zásluhy na vyjednaném kompromisu přičítali novináři i českému ministru financí (např. „*Kalousek zlevní DPH*“, Lidové noviny 11.3.2009 či „*EU pod Kalouskovou taktovkou dohodla nižší DPH pro restaurace*“, novinky.cz 10.3.2009). Vedle této daňové změny byl Miroslav Kalousek chválen i kvůli odmítání protekcionismu jako léku na ekonomickou krizi („*Kalousek v EP proti ochranářství*“, Právo 17.2.2009). Na českého ministra financí nahlížela některá média jako na řádného hospodáře, který nesouhlasí se zbytečným zadlužováním se jednotlivých evropských států („*Kalousek v Bruselu uspěl s nápravou rozpočtů*“, Právo 21.1.2009). Část pozitivně laděných příspěvků souvisela s děním v domácí politice. Na začátku roku odmítl premiér Topolánek požadavek vedení KDU-ČSL, aby odvolal jejího ministra Kalouska. Mirek Topolánek označil Miroslava Kalouska za jednoho z nejlepších ministrů, kterého nutně potřebuje pro zdárné zvládnutí českého předsednictví („*Topolánek: Kalouska neodvolám*“, E15 7.1.2009). Kalouskovo jméno se často objevovalo v médiích i po pádu české vlády, kdy byl mnohdy prezentován jako jeden z téměř nepostradatelných ministrů, kteří by měli zůstat i v úřednické vládě Jana Fischera s ohledem na bezproblémové dokončení českého předsednictví („*Topolánek: Kalouska nikdo nenahradí*“, Hospodářské noviny 5.5.2009).

Šest ze sedmi **negativních** příspěvků obsahovalo tvrzení, že Miroslav Kalousek podcenil ekonomickou krizi. Tento názor šířil v médiích především předseda ČSSD Jiří Paroubek (např. v autorském článku „*Co vytýkáme Topolánkovu předsednictví Unii*“, MF DNES 26.1.2009), souhlasili s ním i komentátor deníku Právo Martin Hekrdla („*České předsednictví Entropě*“ 3.2.2009) a ústřední tajemník ČSSD Jiří Havlíček („*Evropě to osladíme... umělým sladidlem*“ 6.2.2009). Autorem sedmého negativního příspěvku byl politolog Lukáš Jelínek, jenž na adresu ministrů „*se svatozáří z evropských hvězdíček*“ poznamenal: „*Se staženým zvukem vypadají Topolánek, Říman či Kalousek na obrazovce jako čiperní a prací pro naše blaho zaměstnaní státníci. A preference rostou. Když přidáte na hlasitost, poznáte, že se jenom snaží vytřepat slámu z bot a moc se jim to nedaří*“ (neviditelnypes.cz 23.3.2009).

Ambivalentní příspěvky (11) často stavěly do otázky, zdali jsou recepty Miroslava Kalouska na ekonomickou krizi realizovatelné. Za všechny zmiňme úryvek z komentáře Ondřeje Housky: „*Je zřejmé, že populistickému pokušení rozcházet a podporovat kdeco a kdekoho se v současné době daří. Miroslav Kalousek tomu chce z pozice*

předsednictví unie čelit. V pořádku. Jenže český ministr financí připomíná někoho, kdo varuje jedlíky na opulentní hostině, že je bude brzy bolet břicho. Mezitím už ale číšníci na stůl servírují další tučný chod“ (euroskop.cz 11.3.2009). Nejednoznačného hodnocení se ve dvou případech dostalo i Kalouskově poznámce, že je „hodně zženštilý“. Jednalo se o situaci z bruselské tiskové konference našeho předsednictví, kde na naše představitele směřovala otázka, proč za stolem sedí jenom samí muži.

6.7. Hodnocení Jana Kohouta

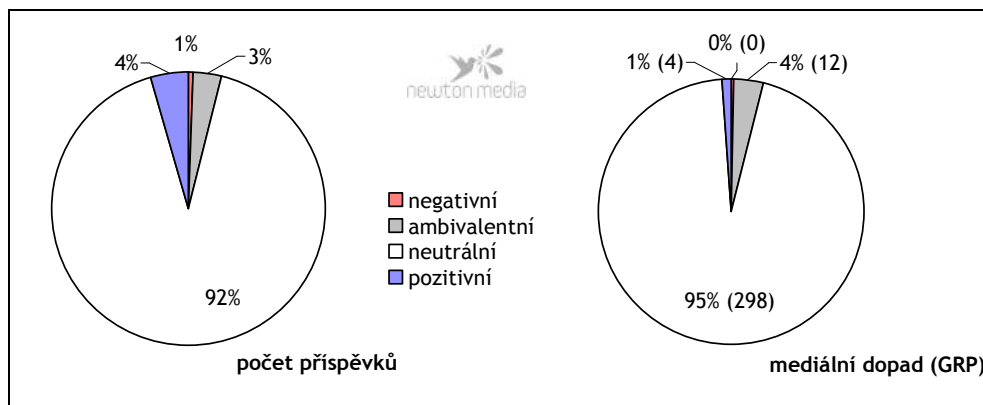

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

O ministru zahraničí **Janu Kohoutovi** se v médiích vyskytlo 922 příspěvků, z nichž 101 (tj. 11 %) vyznívalo **pozitivně**. Velká část kladně laděných zmínek byla uveřejněna v médiích s relativně nižší čteností (sledovaností), což se odrazilo v jejich nižším podílu na celkovém mediálním dopadu (4 %). Většina pozitivních hodnocení se týkala Kohoutova nástupu do funkce. Média ho označovala za profesionála, Deníky Bohemia a Moravia dokonce za „největší hvězdu kabinetu“ (publikováno 9.5.2009 v 74 verzích deníků společnosti Vltava-Labe-Press). Jana Kohouta chválil předseda KSČM Vojtěch Filip: „Nový ministr zahraničí Jan Kohout udělal pro úspěch českého předsednictví více než všichni členové Topolánkovy vlády dohromady“ (Haló noviny 29.6.2009). Kladné ohlasy zaznamenal ministr Kohout i po skončení závěrečného summitu v Bruselu. Tuzemská média poukazovala zejména na následující výrok německé kancléřky Angely Merkelové: „Ráda bych složila poklonu Janu Fischerovi. Muselo to být pro něj těžké. Jsem také ráda, že ministr zahraničí (Jan Kohout) a úředníci zajistili návaznost předsednictví“ (např. MF DNES 20.6.2009). Novináři též odkazovali na názor bývalé ministryně zahraničí USA Madeleine Albrightové, podle níž „byla práce Jana Kohouta v čele předsednictví EU profesionální“ (novinky.cz 29.6.2009).

Jan Kohout si v souvislosti s evropským předsednictvím nepřipsal ani jeden negativní příspěvek, v médiích byly zaznamenány pouze čtyři **ambivalentní** reference. Autorem jedné z nich byl politolog Bohumil Doležal: „Nový ministr zahraničí je typický příklad ‚kariéerního diplomata‘, mám s ním problém. K aféře s Černého Entropou se však vyjádřil stručně a výstižně: ‚Jde o dvojí pitomost. První, že tady byla umístěna, druhá, že ji nyní sundáváme‘. Další slov netřeba“ (reflex.cz 13.5.2009). Jana Hybášková se v souvislosti s prohlášením Jana Kohouta k testu iránské rakety Sadžil 2 pozastavila nad rozhodnutím vlády nezabývat se ratifikací smlouvy s USA o umístění amerického radaru na českém území (neviditelnypes.cz 27.5.2009). Třetí nejednoznačný příspěvek se věnoval zavedení víz do Kanady pro české občany. Kanadský velvyslanec v ČR Michael Calcott reagoval na údiv české strany tvrzením, že o zavedení víz informoval ministra Kohouta na konferenci o holocaustu, jež byla oficiální akcí českého předsednictví (Prima TV, 18:55 Zprávy TV Prima 15.7.2009). Poslední ambivalentní příspěvek publikovala v Hospodářských novinách Tereza Nosálková, jež se soustředila na ministrovu dosavadní kariéru. Podle redaktorky HN „Jan Kohout trpí tím, že neví, čím je: diplomat, nebo politik?“ (20.7.2009).

6.8. Hodnocení Štěfana Füleho

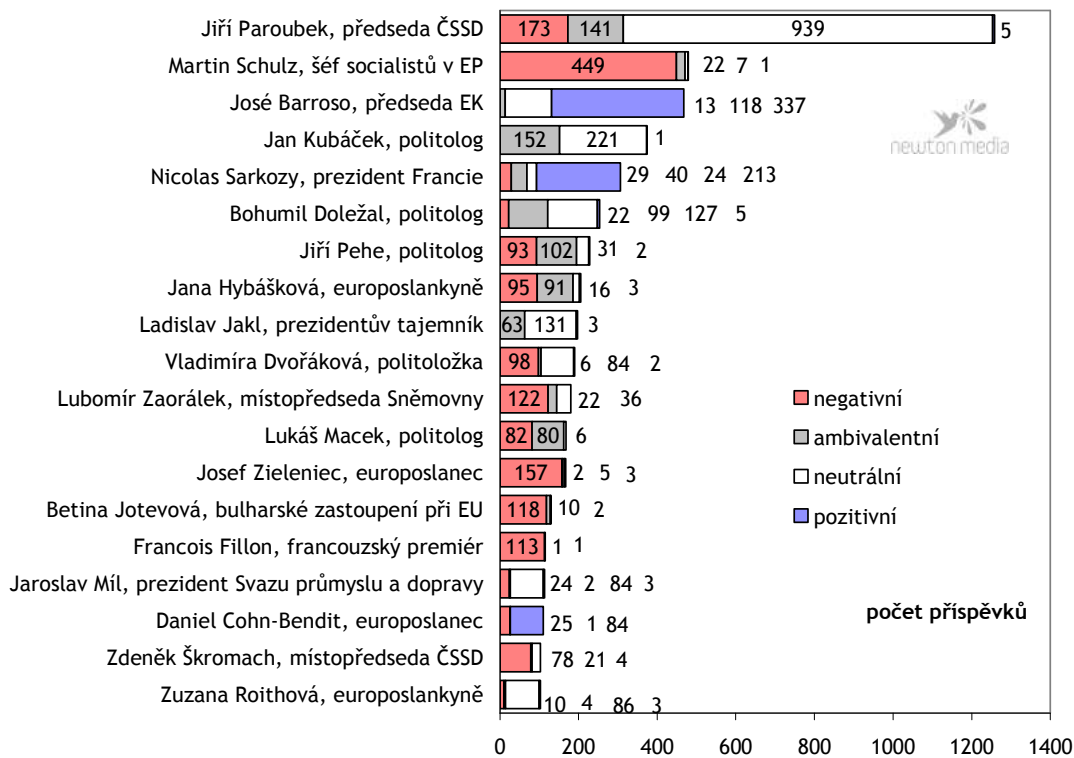

Graf nalevo přihlíží k počtu příspěvků, graf napravo k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, jenž mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

Ministr pro evropské záležitosti **Štěpán Füle** byl zmíněn ve 183 příspěvcích o českém předsednictví. **Pozitivně** jej hodnotilo osm příspěvků (tj. 4 % z jeho celkové medializace). Náměty pozitivních příspěvků byly podobné jako u ministra zahraničí Jana Kohouta (viz kap. 6.7.), což bylo způsobeno tím, že jména obou politiků zmiňovala média často společně. Například Jiří Paroubek v pořadu Otázky Václava Moravce prohlásil: „Na místo těch lidí, kteří dělají to evropské předsednictví, přišli naprostí profesionálové, pánové Kohout, Füle a koneckonců i premiér Fischer“ (ČT 1 a ČT 24 - 31.5.2009). Kromě profesionality či zásluh na úspěšném zvládnutí červnového summitu se ministru pro evropské záležitosti dostalo ocenění i za vystupování vůči sedmé velmoci: „Tohle je jiné kafe, shodli se čeští novináři, kteří vyrazili vládním speciálem do Bruselu na Evropskou radu. Stalo se poté, co svá místa opustili premiér Jan Fischer a ministr Štěpán Füle. S úsměvem a podáním ruky obešli zástupce médií, kteří seděli v zadní části airbusu. My už jsme se viděli, my ne, dobrý den, hlásili se ke každému. V rozpravě nezaznělo žádné, z dřívějšíka důvěrně známé: Toto je mimo záznam, toto nesmíte napsat. (...) Ano, pád Topolánkovy vlády uprostřed předsednictví byl průšvih. Lekci z výchování, kterou začali najatí úředníci nadělovat okolí, se však cení. Už proto, že slušnost žije“ (E15 18.6.2009).

Jediný **negativní** příspěvek pojednával o symbolickém předání předsednické štafety Švédsku. Haló noviny citovaly francouzský list Le Figaro, podle něž Štěpán Füle dostal nápad předat Švédům uprostřed Vltavy sud s českým pivem. „Nepočítal ale s turisty na šlapadlech, kteří nebezpečně rozhoupali českou a švédskou loďku a málem z vodní ceremonie udělali poslední katastrofu českého předsednictví“ (Haló noviny 24.6.2009). Stejně události se věnovalo i pět ze šesti **ambivalentních** příspěvků. Jeden z těchto pěti nejednoznačných příspěvků navíc uvedl, že ministr pro evropské záležitosti Štěpán Füle „přiznal“ tři nedodělky, které české předsednictví zanechalo Švédsku. Podle Haló novin (29.6.2009) se jedná o nedotaženou volbu šéfa Evropské komise, na mrtvém bodě uvízlé rozšíření EU o Chorvatsko a o nesplněná očekávání ohledně posílení vztahů s novou americkou administrativou. Autor zbývajícího ambivalentního příspěvku, Edvard Kožušník, se podívoval nad úvahami Štěfana Füleho o možném vzniku koordinačního centra pro záležitosti EU, jež by mělo pojmout padesátku úředníků, kteří měli smlouvu pouze na dobu trvání našeho předsednictví. Europoslanec Kožušník vyjádřil obavy, aby nevzniklo „další zbytečné ministerstvo“ (blog.aktualne.cz 2.7.2009).

7. Osobnosti o českém předsednictví

Graf představuje osobnosti, které se ve sledovaných médiích nejčastěji vyjadřovaly k aktivitám spjatým s českým předsednictvím. Hodnotové zabarvení příspěvků se vztahuje k českému předsednictví. Do grafu byly započítány příspěvky, které citovaly danou osobnost přímo či nepřímo (seznámení čtenáře s jejím názorem, parafráze jejího výroku).

V českých médiích nejčastěji komentoval české předsednictví šéf ČSSD Jiří Paroubek. Podstatná část jeho neutrálních výroků pocházela z období po pádu Topolánkovy vlády, kdy se české předsednictví stalo jednou z figurek na šachovnici domácí politiky, kde se rozhodovalo o vzniku nové vlády a později i termínu předčasných voleb. Těsně po vyslovení nedůvěry Topolánkově vládě se Jiří Paroubek přikláněl k variantě, že předsednictví EU dokončí stávající kabinet v demisi. Českému rozhlasu k tomu řekl: „(...) pokud jde o evropské předsednictví, já si umím představit, že minimálně do termínu evropských voleb by tam tato vláda zůstala. To znamená na tu podstatnou část, nejlépe do konce“ (ČRo 1 - Radiožurnál, 07:50 Ranní interview 26.3.2009). Později s odůvodněním, že by ve vládě zůstal ministr vnitra Ivan Langer, předseda ČSSD od této varianty odstoupil. Topolánkovo předsednictví kritizoval Jiří Paroubek již po necelém týdnu od jeho startu: „Tato vláda je směšná jak vnitropoliticky, tak při výkonu funkce českého předsednictví Rady Evropské unie, kdy vrší jednu chybu za druhou a navenek ohrožuje vitální zájmy nejen Evropské unie, ale i České republiky“ (zprávy.iDNES.cz 6.1.2009). V následujících měsících šéf sociálních demokratů vytykal předsednickému týmu Mirka Topolánka údajnou nečinnost při hledání vhodných protikrizových opatření. Vzhledem k časté Paroubkově kritice předsednictví zaznamenala v média s jistým překvapením jeho slova, jež byla adresována Mirku Topolánkovi: „Pane předsedo, já oceňuji dokonce vaši práci v čele evropské rady, oceňuji ji velice, protože se od vás prostě nic nečekalo, takže jste tam odvedl celkem slušnou práci“ (např. ČT 1, 21:45 168 hodin 7.6.2009). Dvakrát Jiří Paroubek pozitivně hodnotil řízení Unie v podání vlády Jana Fischera.

Podle počtu negativních výroků se nejčastějším kritikem českého předsednictví stal německý europoslanec Martin Schulz. Svým způsobem se o to zasloužily Deníky Bohemia a Moravia, jež jeho jednotlivá vyjádření přinášely až v 75 mutacích. Příkladem může být příspěvek s titulkem „Totální krach, kritizoval české předsednictví

europoslanec Schulz“ (21.3.2009), který citoval pasáž z jeho vystoupení v rozhlasové stanici Deutschlandfunk: „České předsednictví se vůbec neúčastní celé diskuse, v níž se nyní nacházíme. Jde jim samozřejmě o přežití vlády v Praze. Toto předsednictví je naprosté fiasko.“ Ve zmíněném rozhlasovém rozhovoru zazněl i tento názor, k němuž se Deníky Bohemia a Moravia vracely i v dalších měsících: „Považuji české předsednictví za nejhorší od roku 1994, od kdy jsem v europarlamentu“ (20.6.2009). Se zájmem českých médií se setkala i Schulzova bezprostřední reakce na Topolánkovu kritiku amerických opatření proti krizi: „Takto by EU neměla se Spojenými státy spolupracovat. Vy nezastupujete Radu EU, vy tady zastupujete sám sebe“ (Deníky Bohemia a Moravia 26.3.2008). Německý europoslanec poutal pozornost i výrokem, že únorovému projevu Václava Klause v EP tleskali jen „antievropané a fašisté“ (např. Lidové noviny 20.2.2009). Jednu ze Schulzových výhrad vůči našemu předsednictví tuzemská média vesměs považovala za neodůvodněnou, to když se tento europoslanec pozastavoval nad nepřítomností Mirka Topolánka na jednom z jednání EP. Jak přitom uvedl například server novinky.cz, bývá zvykem, že premiér předsednické země se účastní pouze prvního a posledního plenárního zasedání europarlamentu v rámci půlročního předsednictví dané země.

Největšího zastánce mělo naše předsednictví v předsedovi Evropské komise **José Barrosovi**, který chválil vládu Mirka Topolánka za přístup k plynové krizi či český parlament za souhlas s Lisabonskou smlouvou. Předseda EK obvykle nešetřil chválou ani po jednotlivých akcích předsednictví, přičemž výjimkou se nestal ani březnový dvoudenní summit v Bruselu: „Na úvod bych chtěl složit poklonu českému předsednictví. Pod vedením premiéra Topolánka dosáhl summit významných výsledků. Tohle byla evropská rada zaměřená na konkrétní výsledky“ (ČRo 6, 18:00 Zprávy 20.3.2009). Ani pád vlády nezpůsobil změnu v pozitivním hodnocení českého předsedání EU ze strany José Barrosa. Například při seznámení s novým premiérem Janem Fischerem dle médií vyjádřil uspokojení s dosavadním průběhem českého předsednictví (Deníky Bohemia a Moravia 23.4.2009). Pozitivní tón si šéf Evropské komise zachoval i při loučení s odcházející Topolánkovou vládou: „Chtěl bych Mirkovi ještě jednou poděkovat za všechno, čeho dosáhl“ (lidovky.cz 8.5.2009). Při závěrečném hodnocení českého půlroku v čele EU Barroso připustil, že „s pádem vlády to byla jízda přes hrboly, to ano, ale to by nemělo zastínit skutečný výkon“ (MF DNES 1.7.2009).

Druhý nejvyšší počet **pozitivně** laděných výroků byl spjat se jménem francouzského prezidenta **Nicolase Sarkozyho**, jehož přitom média líčila jako odpůrce českého předsednictví. Vysvětlení tohoto rozporu lze hledat mimo jiné v tom, že francouzský prezident se k českému předsednictví přímo vyjadřoval jen málokdy. Veškeré zvěsti o jeho negativním hodnocení Čechů v čele Unie vycházely z názorů francouzských deníků, které jsou údajně Nicolasi Sarkozymu blízké. V případě negativních výroků prezidenta Sarkozyho v českém tisku se tedy vesměs jednalo o nepřímé citace či parafráze. Počet jeho pozitivních vyjádření stejně jako v případě negativních výroků Martina Schulze zmnožily Deníky Bohemia a Moravia, které uveřejnily tři příspěvky s kladným vyjádřením francouzského prezidenta v několika desítkách mutacích. Tyto články odkazovaly na Sarkozyho pochvalu na adresu Jana Fischera. Část médií ovšem hodnotila jeho slova jako ambivalentní vůči českému předsednictví, neboť francouzský prezident vedle ocenění Jana Fischera též poznamenal, že Mirka Topolánka si již nepamatuje. Pověsti, že francouzská hlava státu nemá v lásce české předsednictví, se snažil vyvrátit jeden ze čtenářů časopisu Týden žijící ve Francii: „Ani jeden z novinářů kritizujících Sarkozyho nezaznamenal, že se zastal České republiky ve svém 90minutovém televizním interview minulý týden, na který se dívalo 11 milionů Francouzů. Na posměšek jednoho z novinářů o českém předsednictví odpověděl, že Česká republika dělá, co může“ (Týden 16.2.2009).

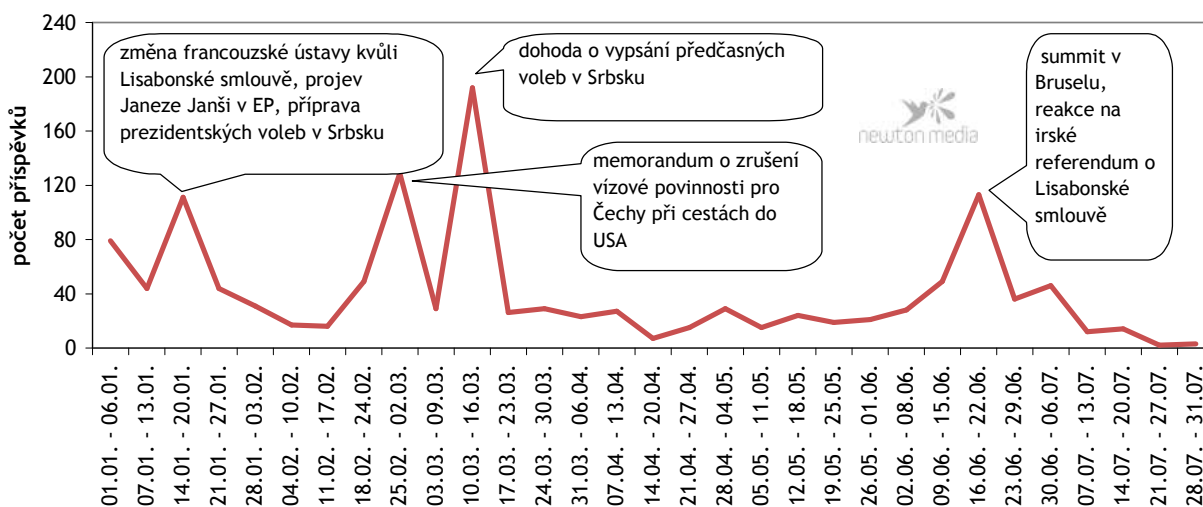
Některé osobnosti, jež se v médiích vyjadřovaly **negativně** či **ambivalentně** o českém předsednictví, nezpochybňovaly jeho výkon, nýbrž **pád vlády** uprostřed jejího evropského mandátu. Výměnu vlády pokládali tito lidé za ostudu či poškození našeho předsednictví. Někteří z nich se rovněž obávali, aby se místo premiéra úřednické vlády neujal předsednických otěží prezident Václav Klaus. Události na domácí politické scéně po pádu Topolánkovy vlády považovali za vážný problém našeho předsednictví například exprezident Václav Havel, bývalý premiér Miloš Zeman (oba mimo graf), europoslanci Josef Zieleniec a Jana Hybášková či politologové Vladimíra Dvořáková, Lukáš Macek či Jan Kubáček.

K největším zahraničním kritikům patřili vedle Martina Schulze mluvčí zastoupení Bulharska při EU **Betina Jotevová**, již se nezamlouvalo zobrazení její země jako tureckého záchodu na plastice Entropa, a francouzský premiér **Francois Fillon**, který ovšem české předsednictví kritizoval jen nepřímo: „Musí se přiznat, že v posledních měsících se Evropská unie vrátila ke klasičtějšímu postupu, poznamenanému pomalým hledáním konsensu. Vzhledem k mimořádné krizi, kterou procházíme, a vzhledem k velkým výzvám, kterým musíme čelit, tato Evropa malých kroků a kompromisů je nepřijatelná“ (novinky.cz 10.6.2009).

8. Porovnání obrazu českého, francouzského a slovinského předsednictví

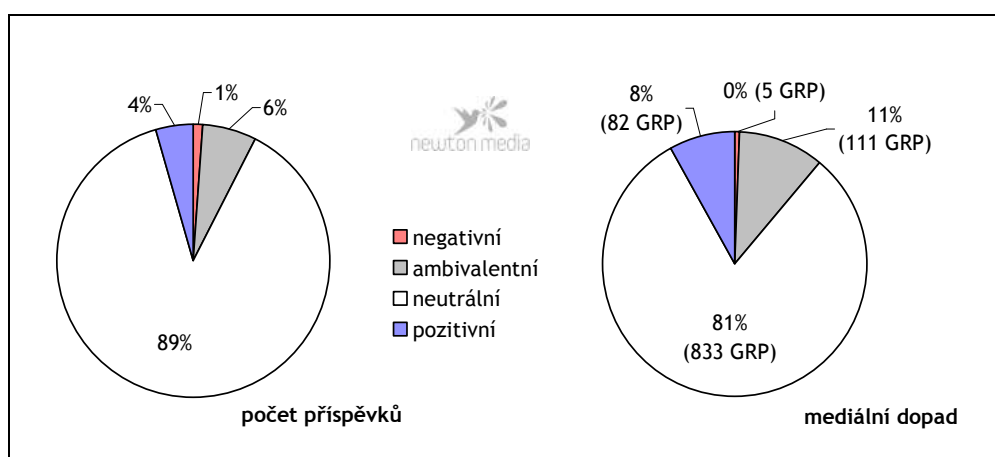
8.1. Slovinské předsednictví

8.1.1. Vývoj medializace

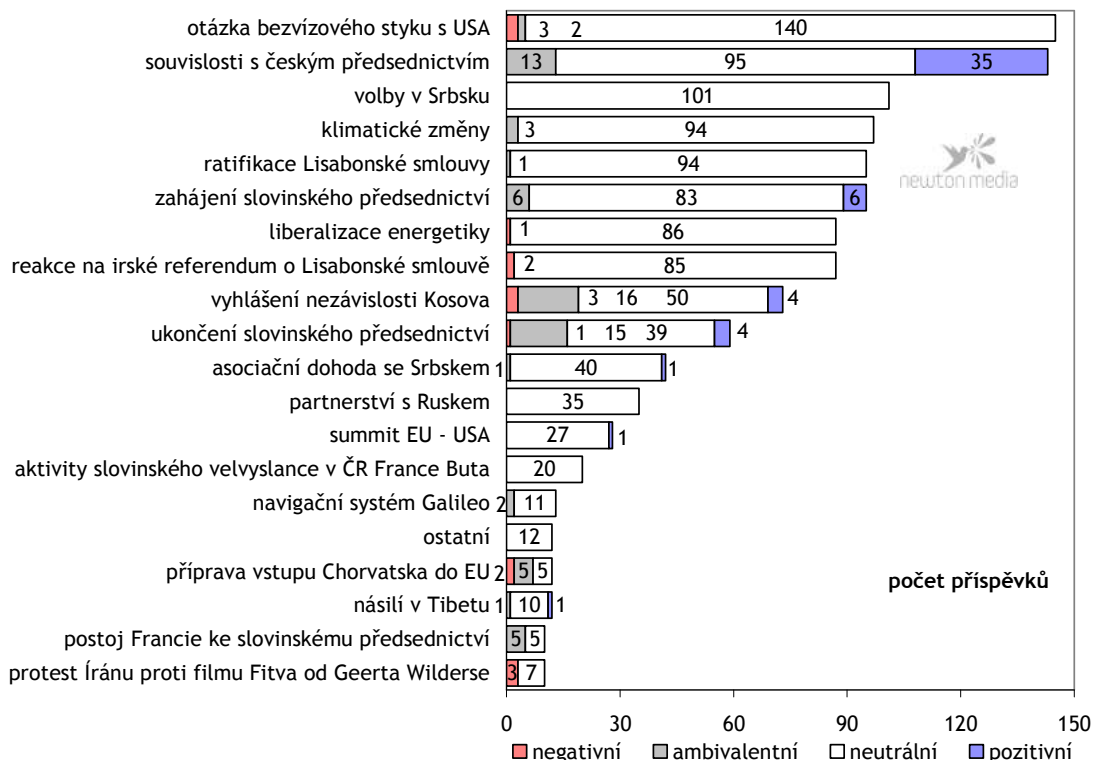
Graf znázorňuje vývoj medializace slovinského předsednictví po jednotlivých týdnech. V grafu je zachycen vliv důležitých událostí předsednictví na výši jeho publicity.

8.1.2. Poměr hodnotově zabarvené medializace

Graf přibližuje pohled českých médií na slovinské předsednictví EU ve sledovaném období od 1.1.2008 do 31.7.2008. Levý graf přihlíží k počtu příspěvků, pravý pak k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, který mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

8.1.3. Tematické členění medializace slovinského předsednictví

Graf představuje nejdůležitější témata a kauzy spjaté se slovinským předsednictvím.

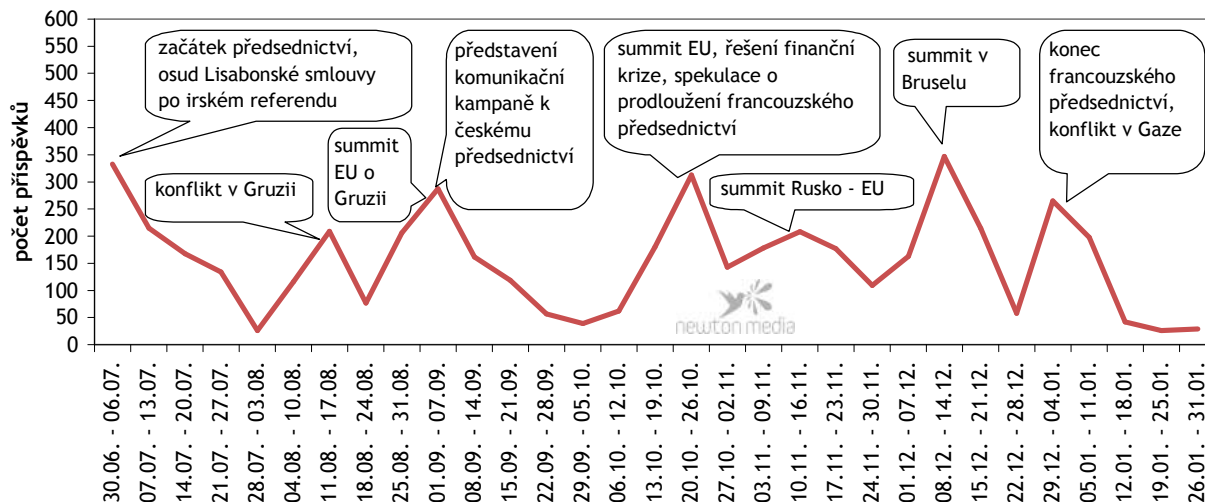
Slovinské předsednictví bylo v českých médiích nejčastěji připomínáno ve spojitosti s **otázkou bezvízového styku s USA**, druhým nejčastějším námětem pak byly **souvislosti s českým předsednictvím**. V medializaci slovinského předsednictví hrála dále výraznou roli agenda vztahů se státy bývalé Jugoslávie (zejména **vyhlášení nezávislosti Kosova** a s tím částečně související parlamentní a prezidentské **volby v Srbsku**, dále pak také **příprava Chorvatska a Srbska na vstup do EU**).

Právě **otázka nezávislosti Kosova** byla v podání českých médií nejkontroverznějším aspektem slovinského předsednictví. Názorová škála sahala od optimistických vyjádření, že Slovinci díky znalosti jazyka a prostředí dokáží tento problém řešit lépe než jiné státy EU, až po odsudky levicového tisku, vykreslující Slovinsko jako „*poslušný satelit Západu*“ (Haló noviny) či připomínající jeho roli při „*nelegálním rozpadu bývalé Jugoslávie*“ (Právo). Jednoznačně nebylo v médiích přijato ani stanovisko ministrů zahraničí zemí EU, které Slovinci dokázali sjednat. Vítězná rétorika slovinského ministra zahraničí Rupela totiž byla zpravidla doplněna komentářem, že podstatou onoho společného stanoviska je, že státy EU v otázce uznání Kosova společně postupovat nebudou.

Rozpaky nad slovinským postupem v otázce Kosova se pak projeví i při **ukončení slovinského předsednictví**. Při jeho celkovém zhodnocení panovala shoda na tom, že šlo o předsednictví nenápadné či nevýrazné. I **pozitivní** ohlasy, pokud se objevily, se nesly ve velmi obecné rovině, z konkrétních úspěchů byly zmiňovány víceméně pouze pokroky v integraci postjugoslávských zemí.

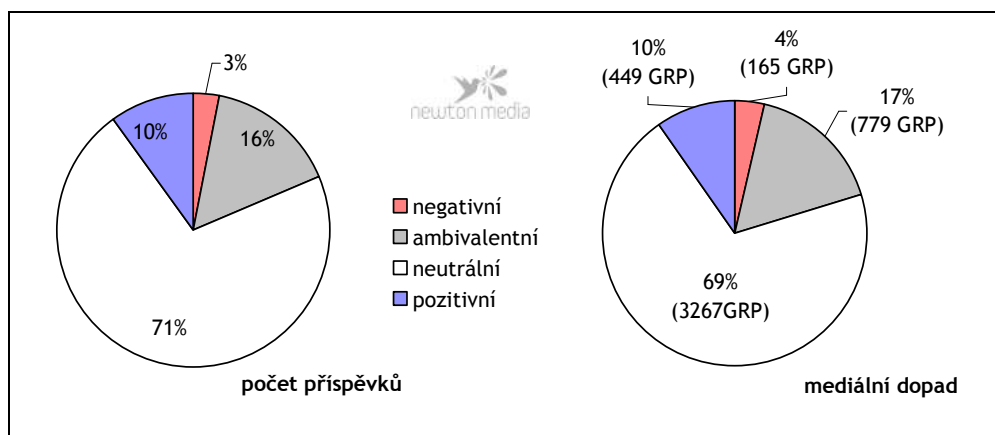
Vcelku lichotivě pro Slovinci naopak vyznělo **srovnání jejich předsednictví s přípravami toho českého**. Oceňována byla zejména dohoda tamější vlády a opozice na smíru v době předsednictví, jež byla stavěna do kontrastu s vyhocenými vztahy mezi tuzemskými politickými stranami.

8.2. Francouzské předsednictví

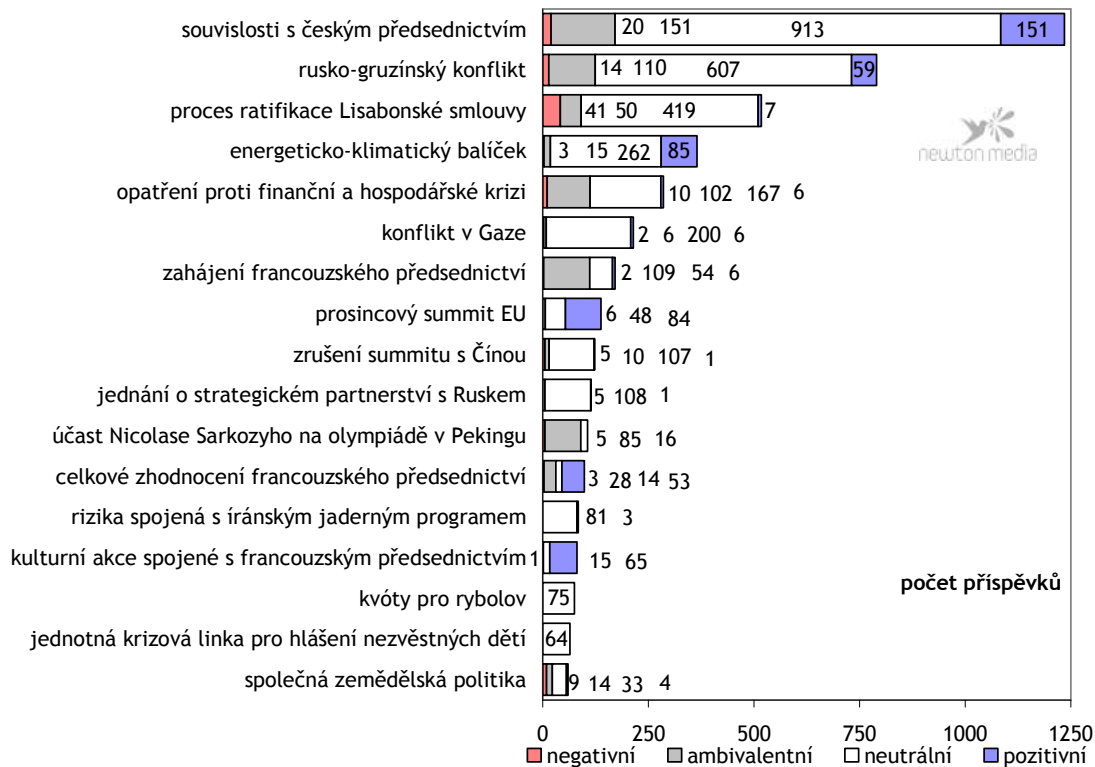
Graf znázorňuje vývoj medializace francouzského předsednictví po jednotlivých týdnech. V grafu je zachycen vliv důležitých událostí předsednictví na výši jeho publicity.

8.2.1. Poměr hodnotově zbarvené medializace

Graf přibližuje pohled českých médií na francouzské předsednictví EU ve sledovaném období od 1.7.2008 do 31.1.2009. Levý graf přihlíží k počtu příspěvků, pravý pak k jejich mediálnímu dopadu. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, který mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

8.2.2. Tematické členění medializace francouzského předsednictví

Graf představuje nejdůležitější témata a kauzy spjaté s francouzským předsednictvím.

Ve srovnání se slovinským předsednictvím, jež nebylo příliš spojováno s kontroverzními kauzami, byla prezentace francouzského předsednictví názorově mnohem více vyhraněná. V některých případech - a to nešlo o kauzy nijak marginální - dokonce **negativní** ohlasy převážily nad **pozitivními** (např. **ratifikace Lisabonské smlouvy**, **opatření proti finanční a hospodářské krizi**, **reforma společné zemědělské politiky**, **americký radar v Brdech**, **vztahy EU s Čínou**).

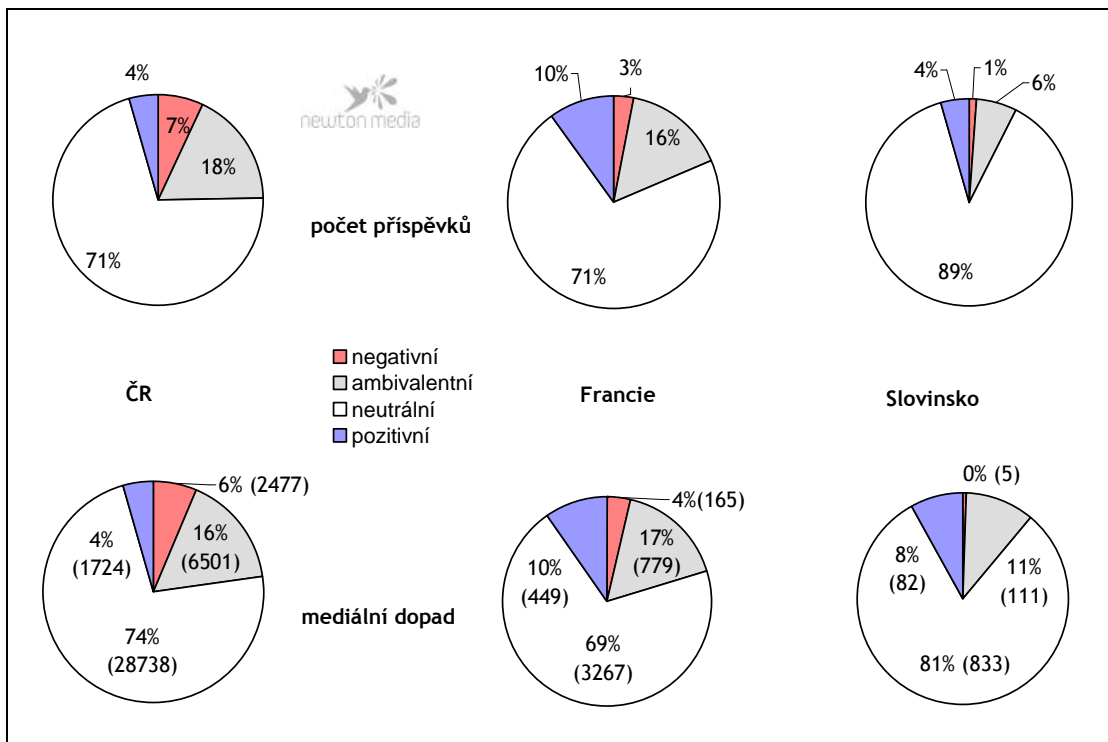
Francouzům tak byl například vytýkán nátlak na Irsko, aby zopakovalo **referendum o Lisabonské smlouvě**, tvrdou kritiku sklidili také za údajnou nekompetentost a rozhozovačnost návrhů na **řešení finanční a hospodářské krize** (přičemž nechyběla ani škodolibá parafráze proslulého výroku bývalého francouzského prezidenta Chiraca, že jeho nástupce Nicolas Sarkozy při projednávání protikrizových opatření „propásl dobrou příležitost být zticha“). V případě **americké protiraketové obrany** ve střední Evropě to Sarkozy schytl za své „protiradarové“ výroky na summitu EU - Rusko, k nimž podle českých politiků a komentátorů neměl mandát EU a vybočil i z dohod uzavřených na bukurešťském summitu NATO. V otázce **vztahů s Čínou** se Sarkozy nezavděčil nikomu, „zleva“ byl kritizován za své setkání s dalajlámou, organizace na ochranu lidských práv mu zase vytýkaly **účast na zahajovacím ceremoniálu olympiády v Pekingu**. Sympatie médií nezískal ani pokus o **reformu společné zemědělské politiky**, přičemž právě postoj Francie v této věci („tradiční protekcionismus“) byl označován za „největší brzdu jakýchkoli zemědělských reforem v Evropě“.

Výrazně lépe bylo českými médii hodnoceno řešení vojenského **konfliktu mezi Ruskem a Gruzii**. Vedle řady polemických a zčásti i vysloveně nesouhlasných názorů se výrazně prosadily hlasy líčící postup Francie v této kauze **pozitivně**. Kromě bezprostředních reakcí, oceňujících podíl Francouzů na zastavení bojů, se kladné ohlasy objevovaly i v dalším průběhu - a zejména v závěru - **předsednického půlroku**, zhusta také jako doklad síly a akceschopnosti francouzského předsednictví.

Právě v případech, kdy se média pokoušela o souhrnné posouzení francouzského působení v čele Unie, příznivé ohlasy získávaly navrch. K **pozitivnímu** pohledu na francouzské předsednictví podstatně přispěl průběh a výsledek **závěrečného summitu**, který se konal v prosinci v Bruselu. Oceňovaným počinem bylo zejména schválení tzv. **energeticko-klimatického balíčku**; Francouzi sklidili pochvalu jak za své vyjednávací schopnosti, tak i za samotný obsah tohoto balíčku.

Skutečnost, že francouzské předsednictví jako celek bylo většinou vnímáno jako úspěšné, se projevila i v tom, jak média líčila **vztahy mezi francouzským a českým předsednictvím**. Česká média sice rozhodně netrpěla nadměrnými sympatiemi vůči Francouzům a s velkou oblibou přinášela jakékoli doklady o samolibosti či aroganci francouzských představitelů; značnou publicitu tak získaly i scénky ze satirického televizního pořadu Les Guignols (Gumáci) parodující Nicolase Sarkozyho. Přesto více než 150 příspěvků v tomto kontextu hodnotilo francouzské předsednictví **pozitivně**. Zejména s blížícím se startem českého předsednictví, kdy řada českých i zahraničních osobností ventilovala své obavy, jak Česká republika tento úkol zvládne, bylo francouzské předsednictví vyzdvihováno a byly mu připisovány vlastnosti jako rozhodnost, iniciativa, autorita na mezinárodní scéně, schopnost vést, zkušenosti se zvládáním krizových situací apod. Záporných reakcí byly naproti tomu zaznamenány pouze dvě desítky. Do otevřené **kritiky** se pouštěly hlavně tituly reprezentující okrajové části politického spektra (Haló noviny, euportal.cz), které peskovaly Francii za snahu udržet si - bez ohledu na konec předsednického mandátu a na úkor České republiky - vliv na rozhodování v EU. Mainstreamová média se podobným spekulacím věnovala také, ovšem ne tak konfrontační formou a nezřídka s kritickým ostnem namířeným spíš do vlastních řad než směrem k francouzskému předsednictví.

8.3. Porovnání slovinského, francouzského a českého předsednictví

Grafy nabízejí srovnání poměru hodnotově zabarvené medializace českého, francouzského a slovinského předsednictví. Horní řada grafů přihlíží k počtu příspěvků, dolní řada grafů zohledňuje jejich mediální dopad. Ten je vyjádřen v procentech a v **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, který mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

Slovinskému předsednictví se v době jeho konání a v měsíci následujícím (tj. od 1.1.2008 do 31.7.2008) věnovalo celkem **1279 příspěvků** českých médií. Působení Francie v čele Unie bylo českými médii pokryto zhruba ve čtyřnásobném rozsahu (**4860 příspěvků** za období 1.7.2008 - 31.1.2009). V porovnání s publicitou spojenou s českým předsednictvím (**44 308 příspěvků**) se však stále jednalo o mnohonásobně nižší hodnoty.

Medializace francouzského předsednictví byla v porovnání se slovinským nejen rozsáhlejší, ale také více názorově vyhraněná. Zatímco v případě Slovinska tvořily **neutrálně** laděné příspěvky **89 %** celkové publicity jeho předsednictví, u Francie již byl tento podíl výrazně nižší: **71 %**. Zastoupení příspěvků vyjadřujících hodnocení - ať už pozitivní, negativní či ambivalentní - tak v případě Francie dosáhlo stejné úrovně jako v případě **českého předsednictví**. Zatímco ovšem Česká republika za svůj výkon v čele Unie sklídila více kritiky než chvály, u obou jejích předchůdců v předsednické roli byla situace opačná.

9. Metodika

1. Úvod

Cílem analýzy bylo zmapovat obraz českého předsednictví EU v tuzemských médiích. Publicita předsednictví byla zkoumána s ohledem na její tematickou, obsahovou a časovou strukturu. Do analýzy vstoupily všechny příspěvky publikované ve sledovaných skupinách médií (celostátní deníky, regionální tituly, televize a rozhlas, internetové servery, ostatní tisk a ekonomické časopisy - viz Sledovaná média v kap. 10.) za období od 1.1.2009 do 31.7.2009. Toto časové rozmezí odpovídá době trvání našeho předsednictví, přičemž přidává navíc jeden měsíc (červenec 2009), kdy ještě v médiích doznívalo bezprostřední hodnocení našeho předsednictví.

2. Analýza zdrojových dat

Zdrojová data byla analyzována z různých hledisek. U každého publikovaného příspěvku bylo sledováno několik formálních a obsahových parametrů, které umožnily následné filtrování, seskupování, vytváření statistik a formulování závěrů.

3. Základní sledované parametry

3.1. Formální parametry jsou nezávislé na obsahu příspěvku a jsou z jeho struktury snadno zjistitelné. Zahrnují: název příspěvku, autora, datum vydání, název média a rubriku / pořad.

3.2. Obsahové parametry nejsou triviálně stanovitelné a podléhají pečlivému posouzení mediálního analytika. Z obsahových parametrů byly sledovány: celkové vyznění příspěvku vůči českému předsednictví, témata (kauzy) obsažená v příspěvku, hodnocení předsednictví v kontextu jednotlivých témat, hodnocení jednotlivých aktérů předsednictví a výroky známých osobností o evropském předsednictví ČR.

3.2.1. Hodnocení

Žádná zpráva není sama o sobě pozitivní, neutrální, ambivalentní či negativní. Hodnotové zabarvení do ní přidává autor příspěvku, tj. záleží na způsobu prezentace dané události autorem příspěvku. Byla-li některá informace o českém předsednictví výrazně pozitivní nebo negativní, nebylo podmínkou, aby autor sám přidával do příspěvku své hodnotící stanovisko. Ambivalentní příspěvky vyznívaly pro české předsednictví buď nejednoznačně, a nebo obsahovaly ve vyvážené míře pozitivní a negativní skutečnosti. Například v některých příspěvcích bylo české předsednictví chváleno za přístup k lednové plynové krizi a současně kritizováno za instalaci plastiky Entropa v Bruselu. V jednotlivých příspěvcích byly hodnoceny pouze pasáže týkající se českého předsednictví. Například pokud se daný příspěvek stavěl k české vládě celkově kriticky, nicméně chválil ji za české předsednictví, byl tento příspěvek hodnocen jako pozitivní.

3.2.2. Témata

K lepšímu pochopení mediálního obrazu předsednictví sloužilo sledování jednotlivých témat (kauz). Ke každému příspěvku muselo být přiřazeno alespoň jedno ze sledovaných témat (kauz). Analýza přihlíží k hodnocení předsednictví v kontextu jednotlivých témat, které se ovšem nemuselo shodovat s celkovým vyzněním příspěvku vůči předsednictví.

3.2.3. Aktéři

Za aktéry českého předsednictví byli považováni prezident republiky, předsedové Poslanecké sněmovny a Senátu, členové vlády, náměstci ministrů, pracovníci českého zastoupení při Evropské unii či čeští velvyslanci. Mezi aktéry nebyli počítáni například řadoví poslanci koaličních stran, které se podílely na vládě dočasně řídicí EU. U každého z aktérů byl brán zřetel i na jeho hodnocení v souvislosti s předsednictvím.

3.2.4. Osobnosti o předsednictví

Analýza se též soustředila na pohled významných osobností na české předsednictví. U každé osobnosti bylo zaznamenáno její hodnocení našeho předsednictví. V rámci tohoto parametru nebyla sledována vyjádření aktérů předsednictví, tj. když předsednictví komentoval například český premiér nebo český prezident.

4. Mediální dopad

Parametr mediální dopad má za cíl lépe než absolutní počty příspěvků prezentovat skutečný mediální obraz sledovaného subjektu tak, jak se dostává k nejširší skupině posluchačů, diváků a čtenářů médií. Mediální dopad vyjadřuje míru zásahu příspěvku mezi čtenáři, posluchači či diváky a vychází z „průměrného“ oslovení procentuálního podílu populace starší 15 let, kterou v ČR tvoří 8,7 milionu obyvatel. Tento parametr vychází především ze čtenosti a sledovanosti jednotlivých médií, zároveň u tisku zohledňuje umístění článku v rámci titulu. Mediální dopad je vyjádřen v procentech a v tzv. **Gross rating points (GRP)**, přičemž jeden GRP odpovídá skupině 88 000 čtenářů, posluchačů či diváků, kteří se mohli s publikovaným příspěvkem seznámit. Čtenář, který mohl přečíst více než jeden příspěvek, je přitom započten vícekrát.

Vysoká hodnota mediálního dopadu:

- Sledovaná informace zasáhla velké množství různých čtenářů, diváků a posluchačů
- Sledovaná informace zasáhla opakovaně skupinu čtenářů, diváků a posluchačů

Data o čtenosti a sledovanosti jednotlivých médií byla převzata z výzkumu Media projekt, který uskutečňují agentury GfK - TN Sofres - STEM/MARK na vzorku 15 000 respondentů. Výsledky byly získány z internetové stránky Unie vydavatelů na adrese www.uvdt.cz. Dále byla data čerpána z www.iaudit.cz, www.abccr.cz, www.ato.cz.

5. Porovnání slovinského, francouzského a českého předsednictví

Prezentace slovinského a francouzského předsednictví v českých médiích byla sledována v období, kdy tyto státy řídily EU, plus jeden měsíc navíc, kdy v médiích ještě doznívalo hodnocení právě skončivšího předsednictví. V případě Slovinska bylo tedy sledováno období od 1.1.2008 do 31.7.2008, u Francie pak období od 1.7.2008 do 31.1.2009.

U slovinského a francouzského předsednictví byly sledovány dva parametry. Za prvé se jednalo o celkové vyznění příspěvků, tedy hodnotí-li předsednictví pozitivně, neutrálně, ambivalentně či negativně. Druhým parametrem byla témata spjatá s publicitou předsednictví v českých médiích.

10. Seznam monitorovaných médií

Celostátní deníky

Aha!; Blesk (Blesk magazín); E15; Haló noviny (Haló magazín Pro Vás); Hospodářské noviny (Exportér, IN magazín, Proč ne?, Víkend HN); Lidové noviny (Pátek Lidových novin); Mladá fronta DNES (Magazín Mladé fronty DNES, Ona DNES); Právo (Dům a bydlení, Magazín Práva, STYL); Sport (Sport magazín); ŠÍP

České regionální tituly

24 hodin; Benešovský deník; Berounský deník; Boleslavský deník; Bulvár; CV týden; Českobudějovický deník; Českokrumlovský deník; Českolipský deník; Děčínský deník; Domažlický deník; Homér; Hornopočernický zpravodaj; Hradecký deník; Chebský deník; Chomutovský deník; Chrudimský deník; Jablonecký deník; Jičínský deník; Jihlavské listy; Jindřichohradecký deník; Karlovarský deník; Kladenský deník; Klatovský deník; Kolínský deník; Krkonošský deník; Kutnohorský deník; Liberecký deník; Listy hlavního města Prahy; Listy Prahy 1; Litoměřický deník; MECCA; Mělnický deník; Metro; Mostecký deník; Náchodský deník; Nymburský deník; Orlický deník; Pardubický deník; Písecký deník; Plzeňský deník; Plzeňský deník - Plzeň-jih; Plzeňský deník - Plzeň-sever; Prachatický deník; Pražský deník; Příbramský deník; Rakovnický deník; Rokycanský deník; Rychnovský deník; Slánské listy; Sokolovský deník; Strakonický deník; Svitavský deník; Svobodný hlas; Táborský deník; Tachovská jiskra; Tachovský deník; Teplický deník; Turnovský a semilský deník; Týdeník Domažlicko; Týdeník Chebsko; Týdeník Karlovarska; Týdeník Klatovska; Týdeník Nymbursko; Týdeník Sokolovska; Ústecký deník; Zoom; Žatecký a lounský deník

Moravské regionální tituly

Blanenský deník; Brněnský deník; Brno Business; Bruntálský a krnovský deník; Břeclavský deník; Dobrý den s kurýrem; Frýdecko-místecký a třinecký deník; Havířovský deník; Havlíčkobrodský deník; Hodonínský deník; Hranický deník; Hranický týden; Jihlavský deník; Karvinský deník; Kroměřížský deník; Listy moravskoslezské; Moravskoslezský deník; Moravskoslezský deník - Region Krnovské noviny; Moravský sever; NEW express; Nové Přerovsko; Novojičínský deník; Nový život - zpravodajský týdeník; Olomoucký deník; Opavský a hlučínský deník; Pelhřimovský deník; Prostějovský deník; Prostějovský týden; Prostějovský večerník; Přerovský deník; Slovácké noviny - regionální týdeník; Slovácko - regionální týdeník; Slovácký deník; Šumperský a jesenický deník; Třebíčský deník; Týden u nás, okresní noviny; Týdeník Bruntálský Region; Týdeník Frýdecko-Místecko; Týdeník Havířovsko; Týdeník Karvinsko; Týdeník Krnovské noviny; Týdeník okresu Nový Jičín; Týdeník Opavský a Hlučinský Region; Týdeník Ostrava; Valašský deník; Vysočina - regionální týdeník; Vyškovské noviny; Vyškovský deník; Zlínský deník; Znojemské noviny; Znojensko; Znojenský deník; Žďárský deník

Oborové tituly

Ekonomické a politické

Auditor; Bankovníctví; Bezpečnost a hygiena práce; BIZ; Business World; Czech business weekly (CZ); Daně a právo v praxi; Daňový expert; Direkt; Dotace; Ekonom; Euro; Eurokurýr; Finanční management; FP-finanční poradce; Fresh magazine; In-Store Marketing; Kapitál; Konkursní noviny; Lobby; Marketing & Media; Marketing magazine; Mezinárodní politika; MODERNÍ OBCHOD; Moderní řízení; Moje peníze; Obec & finance (Veřejná správa online); Osobní finance; Otázky & odpovědi z praxe; Parlament, vláda, samospráva; Parlamentní listy; Parlamentní zpravodaj; Podnikatel; Práce a mzda; Právní fórum; Právní rádce; Profit; Prosperita; Scientia et Societas; Sign; Sondy; Strategie; TREND marketing; Účetnictví; Účetnictví v praxi; UN Bulletin; UNES; Výběr

Průmysl a podnikání

ASB; Bar Life; Cestopisy; COT business; Czech Defence Industry and Security REVIEW; Czech Industry; České stavebnictví; Domo; Doprava a silnice; Dopravák; Dopravní noviny; Ekolist; ERA 21; EuroFirma; Fasády; Hlásí se policie; Horeka; Hotel & Spa Management; Hotel Revue; HR Forum; HR Management; Interiér; Kadeřnická a kosmetická praxe; Komora.cz; Konstrukce; Lastauto omnibus; Logistika; Materiály pro stavbu; Noviny pro grafický průmysl; Obchodní týdeník; Odpady; Polygrafie revue; PRO-ENERGY; Projekt; Realit; Realizace staveb; Regal; Reklamní produkce; Rescue Report; Reseller Magazine CE; SALES POWER; Silnice a železnice; Spektra; Stavba; Stavitel; Střechy, fasády, izolace; Svět tisku; Systémy logistiky; T+T Technika a trh; Technický týdeník; Technologies & prosperity; Travel digest; Travel in the Czech Republic; Truck & business; Typo; ZBOŽÍ & PRODEJ; Zemědělec; Železničář

IT a telekomunikace

Automa; Automatizace; Click!; Computer; Computer business; Computer design; Computerworld; Connect!; Elektro; Extra PC; Chief Information Officer Magazine; Chip; IT CAD; IT SYSTEMS; Jak na počítač; Letectví+kosmonautika; Mobil; Mobilhry; Mobility; PC MAGAZINE; PC World; Počítač pro každého; Professional Computing; Reseller Magazine IT; Sdělovací technika; Security World; Svět mobilů; Světlo; Technik; Upgrade IT!; VTM Science; Yop!

Auto-moto

Auto 7; Auto Data & News; Auto diesel; Auto motor a sport; auto OJETINY; Auto TIP; Auto TIP Extra; AutoBusiness; AutoEXPERT; AUTOforum; Autohit; Automobil revue; Auto-moto speciál; AutoProfi; AUTOSTYL; CARAUTO; ČMN - České motocyklové noviny; Evropou za volantem; FLEET; Formule; LeasePlan Magazin; Motocykl; Motorsport magazin; OFF ROAD; Pneu revue; Speed; Supermoto; Svět motorů; Trucker

Společenské

100+1 zahraniční zajímavost; A2 kulturní týdeník; ABC; AD speciál; AGORA - studentské noviny; Aha! neděle; Babylon; Blesk Hobby; Blesk pro ženy; Blesk zdraví; Bravo; Bravo Girl!; Claudia; Cosmopolitan; Dáma; Dieta; Divadelní noviny; Dívka; Elle; Esquire; Evropské noviny; Fajn život; ForMen; GEO; Hair a beauty; HARPER'S BAZAAR; Host; Hudební rozhledy; Chvilka pro tebe; Ikarie; Instinkt; Jackie; Juicy; Knižní novinky; Krajské noviny; Květy; LIDÉ in; LINDA; Literární noviny; LOOK magazine; Marianne; MF plus; Naše rodina; Nedělní Blesk; Paparazzi revue; Pestrý svět; Playboy; Praktická moderní žena; Překvapení; Puls; Redhot; Reflex; Reload; Respekt; ROCK & POP; Rodina & zdraví; Romano vodi; Rytmus života; S tebou mě baví život; Sedm; Sport&Wellness Management; Spy; Story; Style; Svět; Svět ženy; Sweet17; Šťastný JIM; The Spiritor; TIME IN; Tina; TV Duel; TV magazin; TV max; Tv Plus; Tv Pohoda; TV Revue; Tvar; Týden; Týdeník Rozhlas; Týdeník Televize; Universum; Vlasta; Xantypa; Yellow; Zdraví; Žena a život

Hobby

Bydlení; Bydlení, stavby, reality; Cinema; Design & Home digest; DIGifoto; Domov; DVD MAG; Filmový přehled; Fitstyl; Foto video; Fotografie magazin; Golf Digest; Home; Chatař & chalupář; Living; Living koupelna; Living kuchyně; Moderní byt; Můj dům; Nedělní Sport; Nové byty, domy a pozemky; Panel plus; Pěkné bydlení; Rodinný dům; Snow; Stavíme domov; STEREO & VIDEO; Svět kuchyní; Udělej si sám

Veřejná sféra a ostatní

APERIO; Děti a MY; GeoBusiness (GEOinformace); Grantový poradce; Informatorium 3-8; KOKTEJL; Lidé a země; Maminka; Medical Tribune; Moderní obec; Moderní vyučování; Moje psychologie; Moje zdraví; Pojistný obzor; Postgraduální medicína; Practicus; Psychologie dnes; Rodina a škola; Řízení školy; Sestra; Sociální péče; TEMPUS Medicorum; Týdeník školství; Učitelské listy; Veřejná správa; Zdravotnické noviny (Lékařské listy); Zeměměřič

Celostátní televizní stanice

ČT 1

Studio 6; Zprávy 6:00; Zprávy 6:30; Zprávy 7:00; Zprávy 7:30; Zprávy 8:00; Zprávy 12:00; Otázky Václava Moravce; Týden v regionech - Praha; Týden v regionech - JM; Týden v regionech - OS; Auto Moto Revue; Auto Moto Styl; Stop - rady řidičům; Černé ovce; Bílé ovce; Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Branky, body, vteřiny; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Zprávy 23:00

ČT 2

Dobré ráno, Zprávy - Ostrava 6:00; Zprávy - Ostrava 6:30; Zprávy - Ostrava 7:00; Zprávy - Ostrava 7:30; Zprávy - Ostrava 8:00; Zprávy - Brno 6:00; Zprávy - Brno 6:30; Zprávy - Brno 7:00; Zprávy - Brno 7:30; Zprávy - Brno 8:00; Evropa dnes; Události, komentáře; Krásný ztráty

ČT 24

Zprávy 6:00; Zprávy 6:30; Zprávy 7:00; Zprávy 7:30; Zprávy 8:00; Studio 6 II; Zprávy 8:30; Otázky Václava Moravce; Zprávy 12:00; Otázky Václava Moravce II.; Investorský magazin; Evropské události; Média a svět; Interview ČT24; Události; Události v regionech; Branky, body, vteřiny; Regiony; Události, komentáře; Ekonomika; Zprávy 22:00

TV NOVA

Snídaně s Novou; Zprávy 6:00; Zprávy 6:30; Zprávy 7:00; Zprávy 7:30; Zprávy 8:00; Odpolední Televizní noviny; Televizní noviny; Sportovní noviny; Na vlastní oči; Občanské judo; Střepiny; Natvrdo

Prima TV

Autosalon; Nedělní partie; Minuty regionu 17:40; Minuty regionu 17:45; Zprávy TV Prima; Sport TV Prima

RTA (Regionální Televizní Agentura)

Minuty regionu (Moravskoslezský kraj); Host dne - Téma dne; Zprávy z regionů

Z1

Zprávy v 7

Celostátní rozhlasové stanice

Český rozhlas 1 - Radiožurnál

Zprávy 7:00-7:05; Ozvěny dne 7:00; Ranní interview 7:50 a 8:50; Zblízka; Host Radiožurnálu; Ozvěny dne 12:00; Zprávy 12:00; Dvacet minut Radiožurnálu; Ozvěny dne 18:00; Radioforum; Stalo se dnes

Český rozhlas 2 - Praha

Jak to vidí; Poradna

Český rozhlas 6

Zprávy 18:00; Názory a argumenty; Média v postmoderním světě; Člověk a obec; Zeměžluč; Zaostřeno na finance; Studio STOP

ČRo - Rádio Česko

Rozhovor na aktuální téma 08:08; Rozhovor na aktuální téma 09:08; Rozhovor na aktuální téma 10:08; Rozhovor na aktuální téma 13:08; Rozhovor na aktuální téma 14:08; Rozhovor na aktuální téma 15:08; Studio Česko

Frekvence 1

Zprávy 7:00; Zprávy 10:00; Zprávy 12:00; Rozhlasové noviny; Press klub

Impuls

Zprávy 8:00; Téma dne 8:05; Zprávy 13:00; Téma dne 13:05; Zprávy 18:00; Téma dne 18:05

Regionální rozhlasové stanice

ČRo - Brno

Otázky a odpovědi - Jihomoravský kraj 17:10; Otázky a odpovědi - Zlínský kraj 17:10; Radionoviny

ČRo - České Budějovice

Bez obalu; Události regionu 17:00

ČRo - Hradec Králové

Události regionu 16:00

ČRo - Olomouc

Události regionu 17:00

ČRo - Ostrava

Události regionu 17:00

ČRo - Pardubice

Události regionu 17:00

ČRo - Plzeň

Poradíme vám; Události dne - Plzeňský kraj 17:00; Události dne - Karlovarský kraj 17:00

ČRo - Regina

Události dne 18:00

ČRo - Vysočina

Události regionu 13:00; Události regionu 17:00

ČRo - Sever

Informace ze severu Čech 9:40; Informace ze severu Čech 10:40; Informace ze severu Čech 11:20; Informace ze severu Čech 13:20; Informace ze severu Čech 13:40; Informace ze severu Čech 15:20; Informace ze severu Čech 15:40; Host na severu; Severočeský atlas; Planetárium

ČRo - Region - střední Čechy

Tandem; Události regionu 16:00-16:10; Hubnutí s Kateřinou Cajthamlovou; K věci

Internetové servery

aktualne.cz; blesk.cz; blistry.cz; ct24.cz; ČRo - brno.cz; ČRo - cb.cz; ČRo - cro6.cz; ČRo - hradec.cz; ČRo - izurnal.cz; ČRo - olomouc.cz; ČRo - ostrava.cz; ČRo - pardubice.cz; ČRo - plzen.cz; ČRo - praha.cz; ČRo - radiozurnal.cz; ČRo - regina.cz; ČRo - sever.cz; ČRo - strednicechy.cz; ČRo - vltava.cz; ČRo - vysocina.cz; denik.cz; eportal.cz; euportal.cz; eurabia.cz; euractiv.cz; euroskop.cz; euserver.cz; iHNed.cz; kultura.iHNed.cz; lidovky.cz; neviditelnypes.cz; nova.cz; novinky.cz; ocko.iDNES.cz; ona.iDNES.cz; podnikani.iDNES.cz; reality.iDNES.cz; Reality.iHNed.cz; reflex.cz; respekt.cz; show.iDNES.cz; sport.iDNES.cz; tn.cz; tyden.cz; xman.iDNES.cz; zakony.iDNES.cz; zdravi.iDNES.cz; zlatakoruna.iDNES.cz; zpravy.iDNES.cz